

Primorski dnevnik

Postojna plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 280 (11.408)

TRST, nedelja, 19. decembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

Fanfani pa nič...

Vladne krize so bile za Slovence od nekdaj negativne in tista, ki se je pravkar končala, ni nobena izjema, saj so programske izjave predsednika vlade Fanfanja bile za nas zelo veliko razočaranje. Fanfani se za naše probleme, na dejstvo, da so prejšnje vlade že večkrat slovensko objavile, da bodo rešile vprašanje zaščite slovenske manjšine s sprejetjem posebnega zaščitnega zakona, sploh ni zmenil. In tokrat je to dejstvo toliko bolj zaskrbljujoče, ker se na naše probleme ni spomnil nihče, niti predstavnik tistih strank, ki so v parlamentu obložile zakonske osnutke za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Nikakor ni mogoče reči, da Fanfani z našimi problemi ni seznanjen, saj je kot predsednik senata konec novembra 1978 sprejel enotno slovensko delegacijo in je takrat v odgovor na zahtevo slovenskih predstavnikov, naj se v senatu opozori na prakso, po kateri se iter nekoga zakonskega osnutka ustavi, ko vlada napove predstavitev svojega zakonskega osnutka o istem vprašanju, Fanfani je takrat še menil, da je naloga političnih predstavnikov v parlamentu in v parlamentarnih skupinah, da se poslužijo vseh instrumentov, da po eni strani preverijo voljo vlade, da dejansko predloži svoj zakonski osnutek, po drugi strani pa, da zagotovijo, da se zakonodajni iter odvija nemoteno in v najkrajšem času. Predsednik vlade torej zelo dobro ve, da obstajajo nerešena vprašanja, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji in dejstvo, da teh vprašanj ni omenil, ima tudi zelo jasen politični pomen. Čeprav se Fanfani lahko sklicuje na dejstvo, da ga nihče v razpravi v parlamentu ni spomnil na to vprašanje, razen Gruber Bencove in Tombsija, ko sta govorila o gospodarskem položaju Trsta.

Od Fanfanja smo pričakovali, to smo tudi napisali pred začetkom razprave v parlamentu, da bo njegov programski govor vseboval precizno in obsežno izjavo o politični volji vlade, da končno ureji vprašanje zakonske zaščite slovenske manjšine in da to voljo v najkrajšem času tudi uresniči. Pričakujemo tudi, smo napisali, od političnih sil v parlamentu, da Fanfani spodbujajo v tem smislu še v teku razprave o zaupnici in potem. Vseh teh obvez in spodbud ni bilo in Slovenci imamo še en ozrok, da se pritožujemo nad pomanjkanjem občutljivosti italijanskih oblasti do naših odprtih vprašanj.

Naj pri tem navedemo, kaj so predsedniki raznih vlad, ki so si sledile v Italiji od leta 1980 do danes, v svojih programskih nastopih v parlamentu izjavili o naših vprašanjih.

Spadolini je 30. avgusta 1982, ko je v poslanski zbornici prebral programsko izjavo svoje vlade, o vprašanju slovenske manjšine dosledno molčal, čeprav je, potem ko je podprl, da je za popolno izvajanje statuta južnotirolske avtonomije potrebna le še uredba vprašanja bencenskega upravnega sodišča in rabe jezika na sodiščih, dodal dokaj nejasen in dvoumen stavek: »Kar zadeva ostale deleže s posebnim statutom so v teku priprave osnutkov določil za prilagoditev njihove ureditve«. Manj nejasen je bil Spadolini leto prej, ko je v začetku avgusta 1981 dejal: »Vlada je tudi dobro seznanjena s specifičnostjo in zapletenostjo problemov Dolne Austrije in Furlanije - Julijske krajine. Takrat smo zapisali, da so te izjave velik korak nazaj in primerjavi z izjavami, ki sta jih pred Spadolinijem dala predsednika vlade Cossiga in Forlani. Omenjeni stavek, smo napisali, je presrečno, da bi iz njega razbrali kakoli konkretnega. V njem je razvidno samo dejstvo, da so reševanja pač specifična in zapletena in da se vlada tega zaveda. Iz teh besed ne izhaja nič, kar bi lahko pojmovali kot vsaj namig na obvezo, da bi morda vlada v bližnji ali daljni

LETA 1979 PREKO SVOJE TAJNE SLUŽBE

FRANCOZI SO VATIKAN OBVESTILI O PRIPRAVAH ZA ATENTAT NA PAPEŽA

Bolgari zadovoljni s tiskovno konferenco

PARIZ, SOFIJA, RIM — Že itak eksplozivno ozračje okrog zadeve Bolgarija je včeraj pretresla še ena vest. Francoska tajna služba SDECE je že leta 1979 sumila, da se pripravljata atentat na papeža Janeza Pavla II. in je o tem pravočasno obvestila vatičanske oblasti, za katere pa vse kaže, da navesta niso vzele preveč resno, če je 13. junija 1981 Turk Ali Agca lahko nemoteno izstrelil tri krogle proti poglavarju rimskokatoliške cerkve.

Pariški časnik »Quotidien de Paris« in »Le Figaro« sta včeraj z velikim poudarkom objavila članka, ki temeljita na izjavah bivšega šefa francoske varnostne službe Alexandra De Marenchea in v katerih je med drugim rečeno, da so Francozi 20. aprila 1981 poslali v Vatikan posebno misijo, ki je papeževe sodelavce seznanila s podrobnostmi v zvezi z informacijami o atentatu.

Medtem ko »Le Figaro« tega ne omenja, »Quotidien de Paris« piše, da vesti, do katerih se je dokopal SDECE, dokazujejo, da je atentat na papeža organizirala »tuja veselisa«.

Bolgarski tisk je predvčerajšnji konferenci v hotelu Moskva, na kateri so se bolgarski osumniki atentata krevčito otepli vseh obožih, namenil veliko pozornost. Vsi sofijski dnevniški objavljajo povsem enak kristaloplni članek pod pomenljivim naslovom: »Terorizem ni v skladu z bolgarsko politiko in doktrino marksizma - leninizma. Bolgarem je bila spretno zrežirana tiskovna konferenca odlično zelo všeč. Tako všeč, da so jo sinoči v celoti predvajali po televiziji, da bi državljane seznanili z brezmežnostjo po krivem obožanju bolgarskih funkcionarjev v Italiji. Ker pa vsega ne morejo zanikati, skušajo glavno krivdo zvrzati na turške protagoniste atentata, trgovca Celenki in poklicni ubijalec Agca.

Bolgarska tiskovna konferenca v Italiji ni narejena na velikega odziva. Ocenili jo je samo pravoslavni minister Darida, ki jo je označil za »šibko«. Izjave ostalih predstavnikov vlade so navdne previdne. Celo Pertini ni hotel povedati ničesar v zvezi s preiskavo, ki zadeva Bolgarijo in je samo poudaril, da se ni zmotil, ki je pred leti govoril o mednarodnih povezavah italijanskega terorizma.

Najbolj napadalne zvenjajo tako izjave socialistov in socialdemokratov. Podtajnik PSI Martelli ni morda dvomil, da nevarnost prihaja z Vzhoda in da je bila Bolgarija v stiku tudi z rdečimi brigadami. »Avantis« pa objavlja danes uvod-

nik, v katerem bolj ali manj nepriliko obožuje SZ, da skuša preko Bolgarov v Evropi in Kubancem v ameriških državah s terorističnimi dejanji in prodajo orožja in mamili stopjevati protislovoja kapitalističnega razvoja.

Argentinska hunta še vedno s trdo roko

BUENOS AIRES — En mrtev in 61 ranjenih je končni obračun zadnjih demonstracij na »Plaza de Mayo« v Buenos Airesu. Argentinska vojaška hunta je priznala, da je kovinarja Floresa ubil neki policist. Med ranjenimi naj bi bilo 34 policistov in 27 civilistov.

WASHINGTON — NATO bi moral namestiti v Evropi prihodnje leto 404 novih raketskih »cruise«. Predvčerajšnjim so opravili prvi poskusni polet tega orožja, ki pa je nekaj sekund po startu tresčilo na tla. Motor rakete se namreč ni vžgal.

Američani imajo v rezervi še šest poskusnih raket te vrste.

OB VČERAŠNJEM SLAVJU NA STADIONU »PRVI MAJ«

Ideja pred 100 leti ustanovljenega Sokola mora živeti in se uveljavljati tudi danes

Ob odkritju plošče je imel slavnostni govor Aldo Rupel - Pozdrav predsednika SZ Bor Mitje Raceta - Zaobljuba zamejskih športnikov in gimnastična akademija

»Zamejski športniki, kot duhovni nadaljevalci dela in ciljev prvega Tržaškega Sokola, zato na tem mestu objubljamo, da se poti, ki je bila začrtana pred stoletjem, ne bomo odrekli, ampak da nam bo tudi v bodoče pomenila enako svetlo vrednoto kot v stoletju, ki je za nami in v katerem nam je predstavljala vir moči, zato da smo prebrdli vse temne preizkušnje, skuzi katere je moral naš narod. Od Sokola, preko mladinskih športnih društev, je vodila do današnje razvijanje telesokulturne dejavnosti ena sama pot in ena sama misel. Svečano objubljamo, da se tej poti in tej misli ne bomo odrekli.« Tako se glasi del zaobljube, ki jo je včeraj na stadionu »Prvi maj« v imenu slovenskih športnikov prebral Borov atlet Gorazd Puznik.

Slavnost ob 100-letnici ustanovitve Sokola v Trstu je bila skromna, a zato nič manj pomembna. Sto let organiziranja športa na Tržaškem in v zamejskih nasploh je obletnica, ki jo je treba obeležiti. Zato se je včeraj popolnoma v športnem centru SZ Bor zbralo veliko športnikov, predstavnikov posameznih društev, o-koliških občinskih uprav, konzulata SFRJ v Trstu, družbenopolitičnih delavcev in takih, ki utripajo z življenjem naše telesne kulture. Manifestacija, ki so jo pruredili ZSSSI, odbor za telesno kulturo pri SKGZ in SZ Bor ob podpori slovenskih banežskih ustanov in podjetij v Tržaškem, je izvenela v živo pričevanje, dokazala je, kako je naša telesna kultura živa. To je poudaril tudi včerajšnji slavnostni govornik, športni delavec in član odbora za telesno kulturo pri SKGZ Aldo Rupel.

Rupel je v svojem izjavnju poudaril, da je odkritje plošče ob 100-letnici Sokola dokaz, da smo tudi na področju telesne kulture Slovenci dosegli tak nivo, ki omogoča podoben manifestacije. Ob tem gre omeniti, je dejal Rupel, da se tudi širša masa ljudi zaveda svojih korenin. Takih tržičev na smo imeli pre malo, saj je bila podobna slovenost kar pred 9 leti v Sovodnjah. Po poti postavljenih obeležij moramo zato nadaljevati, posegati moramo tudi po vrednotah kulture in telesne kulture in to na primeren način proslaviti. Govornik je ob tem nazval, da bi naša skupnost doživela čim več takih trenutkov in odkritij podobnih spomenikov. Rupel je nato spregovoril o zarlugih sokolovcev pred 100 leti.

Uvodoma je na včerajšnji slovenosti spregovoril Lavij Valentič, ki je tudi povezoval sporod in predal besedo predsedniku SZ Bor Mitje Racetu. Ta je med drugim povedal tudi naslednje: »Naša želja in obema obveza je, da bomo tudi v bodoče, na tem mestu pa tudi drugod, kjer se zbirajo slovenska športna mladina, sledili vzoru naših prednikov, telesno-vedevce družava Sokol, katerim je bil eden največjih ciljev narodna zavest. Bili so tudi med prvimi, ki so razumeli najnujnostne smotne organiziranosti na športnem področju in s tem dokazali, da je tudi maloletniški slovenski narod zmožen stopiti v vrsto ostalih evropskih narodov.« V nadaljevanju je Mitja Race podprl, da je »za obstoj in razvoj manjšine eden izmed osnovnih pogojev tudi tesna in stalna navezanost na matično domovino, kar je bilo v preteklosti in je še vedno močno prisotno tudi med športniki in športnimi delavci. Preko državne meje je bilo, posebej v povojnem času, ustvarjeno kapitalno sodelovanje ne le na športnem, gospodarskem, in kulturnem področju, ampak v veliki meri tudi na telesnokulturnem. Brez odprte meje bi bila naša narodna skupnost v zamejstvu odrezana od matičnega naroda.«

Spominsko obeležje v športnem centru SZ Bor ob 100-letnici ustanovitve sokolskega društva je odkrila Milena Čotič Lavrenčič. Lavrenčičeva je začela v vadbo pri Sokolu leta 1905 v Narodnem domu in včerajšnji slovenski trenutek odkritja plošče je hotel simbolizirati tudi predanost idealom Sokola. Istim idealom, ki morajo oprijati tudi današnje športnike. Kot dokaz je sledil prijeten in razkolnik nastop gimnastične sekcije SZ Bor. Milce telovadke so pod vodstvom Olge Pavletič izvedle nekaj akrobatskih in ritmičnih točk, ki so vzbudile pri prisotnem občinstvu veliko odobravanje in so bile dostojen zaključek včerajšnje pomembne manifestacije.

Kongres ZSMJ: mladi v pogojih stabilizacije

BEOGRAD — Kritično o sebi in družbi so mladi spregovorili na včerajšnjem prvem delu II. kongresa Zveze socialistične mladine Jugoslavije, ki poteka v beograjskem centru Sava.

Temeljno mizolitično uvodnega poročila predsednika Zveze konference ZSMJ Bogdica Bogičevića, kot tudi posegov govov in delegatov, so bile sedanje družbenopolitične razmere gospodarske stabilizacije, ki jih največje občutijo mladi. Iz njih izvira tudi njihov glavni problem, brezposelnost, ki ni samo socialni, temveč tudi gospodarski in politični.

V takih razmerah ni slučajen podatek, da je v medkongresnem obdobju dejavnost mladih upadla predvsem tam, kjer bi morali biti najbolj prisotni, če naj tvorijo vplivajo na nadaljnji razvoj družbenih procesov: v samoupravniških organih, delegacijah in skupščinah. V tej zvezi pa so mladi nezadovoljni tudi s svojo organizacijo, ki ji očita preveliko zaprtost, forunske oblike dela ter premalen ugled in pomen, ki ga ima v družbi.

na dialog z »svemi«, ki jim je Poljska najvišja vrednota»

na dialog z »svemi«, ki jim je Poljska najvišja vrednota, kot so zapisali v svoji deklaraciji.

Bivši sindikalni voditelj Lech Walesa pa se je po svoji četrtkovni pustolovščini, ko mu je policija prepredila nastop pred spomenikom žrtvam leta 1970, odločil za bolj organizirane stike s predstavniški tiska: na voljo jim bo vsak dan od 11. do 17. ure, razen sobote in nedelje, ki ju bo posvetil svoji številni družini.

PRAGA — 12. januarja se bo v Pragi sestel odbor obrambnih ministrov Varšavskega pakta. Pred tem se bo sestel tudi politični posvetovalni odbor tega vojaškega pakta.

PO ŠTEVILNIH POPRAVKIH DRUGEGA ZAKONSKEGA PREDLOGA

Poljski sejm odobril oba zakona o prekinitvi vojaškega stanja

Pismene kritike primasa Glempa in škofov - Gibanje PRON v vlogi posrednika med družbo in oblastjo

VARSAVA — Poljski parlament je včeraj odobril zakonska predloga o prekinitvi vojaškega stanja in o pravnih določilih, ki bo od veljave v času prejetosti. Prvi predlog je bil sprejet soglasno, pri drugem pa se je deset poslancev vzdrazilo.

Nova zakona, in torej prekinitev vojaškega stanja, bosta začela veljati po sklepu kolektivnega predstvedstva republike, ki se bo sestalo v prihodnjih dneh in se — po neuradnih vesteh — odločilo za prekinitev še pred božičnimi prazniki. Ker je parlament med popravki izglasoval tudi tistega, po katerem s prekinitvijo vojaškega stanja prenehajo veljati odloki o internaciji, lahko sklepa-

mo, da bodo številne internirane osebe za praznike že doma.

Na zakon o pravni ureditvi prehodnega obdobja se nanaša pismo, ki sta ga predsedstvu sejma napisala poljski primas Glemp in generalni tajnik škofovske konference Dabrowski. V njem se kritično izražata o zakonu, ki naj bi pripomogel k izboljšanju razmerja med družbo in oblastjo, pa v sedanjih obliki dosega nasproten učinek. »Moralni ugovori« Cerkev grede v prvi vrsti na račun določila, ki dokončno spreminja nekatere določbe zakonskega pakta in pa tistih, ki naj bi zamenjali sklepe širokih družbenih dogovorov, kakršni se na primer bil sklep o uvajanju samoupravljanja. Cerkev nasprotuje tudi tistim določilom, ki so v osirem nasprotju s »splošnim čutom za pravčnost«, kamor sodi na primer možnost odpustitve z dela in izključitve z univerze, brez primerne demokratične postopka. Pismo po vsem sodeč ne izraža samo zaskrbljenosti Cerkev, ampak tudi širših segmentov poljske družbe, kar se je sicer pokazalo tudi v parlamentarni razpravi.

Poljski tisk je včeraj veliko pozornost posvetil prvemu sestanku Domoljubnega gibanja za narodni preporod PRON, ki naj bi bilo ključni nosilec novega družbenega dialoga po 13. decembru 1981. Na sestanku, ki mu je prisostvoval tudi general Jaruzelski, so izvolili začasnega predsednika gibanja, Jana Dobraczyvskega, parlamentarca, ki pripada krogu katoliških intelektualcev in je med vojno kot častnik sodeloval v vrstah protikomunistične ljudske vojske. Predsedstvo gibanja poleg generala Jaruzelskega sestavljajo predstavniki različnih družbenih slojev in usmeritev, pripravljajnih

KLJUB ZAČETNIM ZAGOTOVILOM FANFANJEVE VLADE

Davek «una tantum» za odvisne delavce

Minister Forte: davek bodo plačali samo bogatejši

RIM — Finančni minister Francesco Forte je v nekem intervjuju izjavil, da dodatnega enkratnega davka na osebnih dogodkih ne bodo plačali samo samostojni delavci, ampak tudi odvisni delavci. Ta davek pa bodo naložili samo tistim, ki imajo višje osebnih dohodke, kot na primer vodilni funkcionariji v podjetjih. Forte je dejal, da preučuje možnost, da bi s prihodnjim letom uvedli dodatni progresivni davek na osebnih

dohodkih, pri čemer pa bi za odvisne delavce predvideli visoke odobitke in dodatni odobitek v višini 30 odst. za tako imenovane »proizvodne stroške«. Na ta način bi novi davek prizadel samo tiste, ki imajo res visoke osebnih dohodke, meni minister Forte. Minister tudi poudarja, da bi moral enkratni davek znašati 9 odstotkov davka, plačanega v letu 1982, kar pomeni za državo dodatnih 5.500 milijard dohodkov v letu 1983. Proti Fortejevemu predlogu so se že izrekli liberalci, ki so v pismu finančnemu ministru opozorili, da sporazum za sestavo vlade določa, da bodo enkratni davek uvedli samo za samostojne delavce.

V zvezi z davki pa velja omeniti še dejstvo, da bodo odvisni delavci decembra prejeli nižjo plačo kot v prejšnjih mesecih. Z decembrom bodo namreč podjetja obračunavala davke za celo leto, kar pomeni, da bodo vsakemu uslužbencu odbila od 100 do 200 tisoč lir dodatnega davka, kolikor pač terjata celotni obračun.

RIM — Vremenske napovedi nam za božične praznike ne obetajo nič dobrega. Vsaj do 25. tm., bi moralo biti vreme po teh napovedih slabo, v času od 20. do 30. decembra bo le kako manjša izboljšanje, lepo vreme pa se obeta šele za novoletne praznike, ko bo tudi prejšnji mraz. Poleg dežja pa vremenoslovci obetajo v gorah v teh dneh tudi sneg, Torej, s smučmi na dan!

NESLOGA MED IZVOZNICAMI NAFTE

DUNAJ — Danes se začne na Dunaju ministrska konferenca OPEC in trinajst držav, izvoznik nafte, bo razpravljalo predvsem o ceni te surovine in o najvišji količini izpisa.

Ze doceli pa je bilo jasno, da so si stalisti posameznih članic zelo nasprotna. Tako npr. predvsem Nigerija, Libija in Iran prodajajo sodeček nafte za tri dolarje ceneje od dogovorjene cene, poleg tega pa je tudi načrtoval več kot še enkrat več od količine, ki jim je bila določena na zadnjem sestanku OPEC. Nekateri države pa celo grozijo, da bodo prodajale po ceni nižje.

Vse torej kaže, da bo današnja konferenca res »vroča«.

Na sliki (telefoto AP): konferenci članice OPEC sledi veliko število časnika.

Na sliki (telefoto AP): konferenci članice OPEC sledi veliko število časnika.

Nove naročnine

V današnji številki objavljamo prve nove naročnine za leto 1983. Razumljivo je, da bodo nove cene višje od dosedanjih, saj se je indeks življenjskih stroškov v zadnjem letu povečal za okrog 20 odstotkov, kar zadeva izdajanje dnevnikov se je cena papirja zvišala za 15 odstotkov, plače nameštencev pa zaradi novih ločih dražinskih doklade vsaj za 15 odstotkov, ne da bi, pri tem upoštevali še druge podražitve, ki so vezane na prevoze itd.

Založništvo tržaškega tiska se je moralo odločiti za višje naročnine tudi zaradi znanega dejstva, da za izdajanje Primorskega dnevnika za leto 1983, po tem datumu pa bo celoletna naročnina znašala 108.000 lir namesto dosedanjih 96.000 lir. Cena posameznega dnevnika bo svedra ostala ista, to je 500 lir, ker je tako določeno z zakonom, ni pa gotovo, da bo taka ostala vse prihodnje leto. Hiter izračun pove, da bi kupec za sprotno kupovanje

krat zaradi zgodnjega odhajanja na delo, kupujejo kar sproti, namesto da bi se nanj naročili.

Mislimo, da bi bilo tudi tokrat odveč poudarjati, kako pomembno vlogo igra Primorski dnevnik v našem narodnem življenju ne samo kot sproti informator o dnevnem dogajanju pri nas in v svetu in še kot povezovalce med nami, marveč tudi in predvsem kot glasnik interesov naše narodnostne skupnosti v Italiji kot celote in kot njenih posameznih članov. To vlogo pa bo lahko še bolje in učinkoviteje opravil, če bo deležen še večje podpore od tiste, ki jo že uživa pri vsej naši slovenski zamejski javnosti. Težave, ki jih mora premagovati da lahko redno izhaja, so velike. Zato pa je še toliko bolj odvisen od čim večjega števila naročnin, ki ne predstavljajo samo materialne, pač pa tudi velike moralne podpore.

DEŽEVJE OTEŽUJE RAZMERE V ANCONI

ANCONA — Deževje, ki je zajelo Ancono je prineslo temu mestu spet nove nevišnosti. Močno je otežilo reševanje imovine in poškodovanih hiš, pa tudi sicer ljudem, ki so brez lastne stebre in stanujejo v zaslihih prebivališčih zelo otežkoča življenje.

Včeraj so končno povsem usposobili vodovodno omrežje, ki zdaj skoraj povsem zadovoljuje potrebe prebivalstva. Dokončali so tudi obnovo plinskih napeljav, vendar bodo lahko vsi uporabniki prižgali svoje plinske štedilnike in peči šele danes, ko bodo tehnik iz cevi iztisnili nevarno mešanico plin - zrak.

Deževje pa je prineslo prebivalstvu Ancone novo skrb: ljudje se namreč bojijo, da zaradi obilnega dežja usvoj začel spet drseti proti morju, potem ko se je že skoraj povsem ustavil: v zadnjih 36 urah se je namreč zemlja premaknila v smeri morske obale le za 20 do 25 cm.

Tako prebivalci, kot tudi reševalci in tehnične osebe zdaj upajo, da zaradi slabega vremena ne bo prišlo do novih okvar na obnovljenih napravah ali pa celo do novih premikov usadišča.

NA PETKOVI SEJI TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Svetovalci vseh strank enotno glasovali za resolucijo v prid rafinerije Aquila

Sprejet je bil tudi dodatek k resoluciji, ki so ga predlagali komunistični svetovalci

Na petkovi seji tržaškega občinskega sveta so prav gotovo izstopale tri točke dnevnega reda in sicer resolucija o rafineriji Aquila, vprašanje zemljišč, ki jih daje občina v najem posameznikom in proračun podjetja ACEGA za leto 1983.

Grožnja, da bodo zaprli tržaško rafinerijo Aquila, pomeni nov udarac tržaškemu gospodarstvu, zato je problem močno odjeknil v občinski dvorani. Približno sto delavcev tovarne je prišlo na sejo, da bi slišalo, kaj bodo občinski svetoveni sprejeli. Približno sto delavcev tovarne je prišlo na sejo, da bi slišalo, kaj bodo občinski svetoveni sprejeli. Približno sto delavcev tovarne je prišlo na sejo, da bi slišalo, kaj bodo občinski svetoveni sprejeli.

V OBČINSKEM SVETU NI BOŽIČNEGA PREMIRJA

Božično veselje in notranji mir opisuje anglosko petje: «Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje». Seveda to ne velja za vse Tržičane. So nekateri, ki se niti za božič, dan mira, ne pomirijo s svojim bližnjim. Pred leti so celo v vietnamski vojni oklicovali božično premirje. Pri nas pa je drugače. O tem priča zadnji del petkove seje tržaškega občinskega sveta. Ni hudega sluteti, je odobrnjak za kulturo predlagal, naj bi v Trstu organizirali nekaj božičnih prireditev. Božično drevo, Svetovno enodeljanko, koncert božičnih in drugih pesmi... vse lepo, toda povabil je tudi mladinski zbor Glasbene matice!

Mislimo so takoj zagnali vik in krik, da je božična dvojezičnost nedopustna. Litarji so se takoj pozanimali, od kod prihaja slovenski zborček. Da je iz tokrat italijanskega Trsta, nikomur ni padlo misli na misel. Komunisti jih je spomnil, da so prav Tržičani ploskali nemškemu esesovski himnam. Drugi jih je skušal takoj potolažiti, da bodo morda naši otroci peli tudi po latinško. Tretji pa je spomnil, da smo na daleč bratranec Bolgarov, ki snujejo krvave zarote proti papežu. Da je ta Poljak in prav tako naš bratranec, jim seveda ne pade na misel. Glavno je misliti, kdo je lezencišče in v katerih rokah po italijansko s tržaškim napisom. Četrta je mrmrala, da bodo naši otroci peli «Spavaj spavaj Micka moja». Druga pa ne znamo itd. itd.

Prijelo me je, da bi zatulil tržaškim mestnim očetom, naj se gredo solit vsi in tudi njihov božič, saj ga niso vredni.

Stojan Spetič

svi vložili vprašanja Richetti (KD), Lokar (SSK), Burlo in De Rosa (KPI), Parovel (MT) ter Gambasini (LpT). Vsi so se spraševali, kako je mogoče, da občina odpove najemnikom ljudem, ki so zemljo obdelovali in zanjo skrbeli že veliko let, in da obdelane terene na dražbo (kdo ponudi večji najemninno). Odborniki Serji je odgovoril, da je izredni komisar sprejel sklep o pravilniku, ki ureja vprašanje občinskih zemljišč in v tem pravilniku je tudi člen o dražbi. Serji pa je poudaril, da se strija s tem, da ni pravično dajati na dražbo zemljišč, ki so jih običajni skrbniki obdelovali in večkrat napravili iz smetlišča in kamnitih površin lepe vrtove. Serji je torej dejal, da se ob izbor zavzel za osebne pogodbe in za to, da uporabniki zemljišč ne bodo oškodovani.

Na petkovi občinski seji so tudi izglasovali proračun za leto 1983 podjetja ACEGA. Kot je znano, so na prejšnji seji pred glasovanjem litarji zapustili seje dvorano. V istem času je še iskalo zaposlitev 262 mladih «doktorjev», od tega 161 žensk. Brezposelnost pri moških je torej znašala 6,5, pri ženskah pa 16 od sto.

V ULICAH PASCOLI IN GOZZI Dva nova «centra za dnevno oskrbo»

Na pobudo Javnih institucij za oskrbo in dobrotelost IPAB in v okviru Tržaškega zavoda za socialne posege ITIS bodo jutri v Ul. Pascoli 31 in v terek v Ul. Gozzi 5 (v bivšem ljudskem zavetišču) odprli dva nova «centra za dnevno oskrbo». Gre za strukturi, ki bosta na razpolago priletnim občanom in takim, ki so iz fizičnih ali umskih razlogov nezmožni rednega dela, in ki bosta nudili gostom možnost socialnega izživljanja in razne storitve, kot so zlasti menza, razne terapije, storitve v zvezi z nego osebe in podobna. Gostje bodo plačevali oskrbno, ki bo določena na osnovi prispevne možnosti posameznikov, medtem ko bo razlika krila občinska uprava. Komisar IPAB Mitri in generalni tajnik Maffei sta večeraj na tiskovni konferenci na glasila, da je na jutrišnje odprte centra v Ul. Pascoli ob 16, uri in na torkovo odprte centra v Ul. Gozzi ob 16.30 — v obeh primerih bo na sporedu kulturni program — vabljeno tudi široko občinstvo.

KPI PREDSTAVILA NAČRT O INFORMATIKI

Informatika bi morala postati vodilni sektor za nadaljnji razvoj naše dežele

Svet prehaja v novo fazo industrijske revolucije, ki jo označuje intenzivna uporaba informacije pri vseh aspektih družbenogospodarske dejavnosti. Širjenje informatičnih tehnologij zadobiva takšen strateški pomen, da bi ga lahko primerjajmo s prelomom, ki ga je imela elektrifikacija, ali še prej vzpostavitev železniškega omrežja. S takšnimi ugotovitvami se vse pogosteje soočajo v naši, kot v drugih državah sveta. Informatika postaja skratka eden najvažnejših elementov sodobnega razvoja. V vprašanju informatike se ukvarjajo javna in zasebna podjetja, znanstvene institucije, javni upravitelji in tudi posamezne politične stranke. Veliko pozornost ji posveča komunistična partija, ki prireja danes in jutri veliko študijsko zasedanje v Milanu in na

katerem bo predložila načrt «informatike». Če naj sintetiziramo osnovna cilja, ki jih zasleduje načrt, gre po eni strani za potrebo po koordinaciji avtomatiziranih procesov v krajevnih upravah, po drugi pa za potrebo po organizaciji državnega informativnega sistema. Kar zadeva doseg prvega cilja, bi moral biti načrt razčlenjen na določene delne načrte z namenom, da bi vodili procese avtomatizacije v posameznih občinah in raznih drugih javnih ustanovah. Da bi do tega prišlo, se je treba torej skrbneje organizirati tudi v posameznih deželah. Pomembno pobudo v tem smislu je pripravilo večeraj deželno vodstvo KPI v hotelu Jolly. «Informatika kot vodilni sektor za nov razvoj dežele Furlanije - Juljske

MISOVCA IN LISTARJE MOTI SLOVENŠČINA V SKUPŠČINI ACT

Z glasovi KPI, PSI in SSK zavržen predlog Liste za Trst, naj italijanskim svetovalcem ne pošiljajo več dnevnega reda seje s slovenskim prevodom

Pravica do rabe slovenščine je bila večeraj v sprejdu zasedanja skupščine konzorcija za prevoze ACT. Problem je sprožil mislovski svetovalec Di Giorgio, ki je naslovil predsedniku skupščine D'Amoreju pismo vprašanje, v katerem je v bistvu zahteval, naj v skupščini konzorcija na osnovi zadnje razsode deželne uprave sodišča v zvezi z rabo slovenščine v tržaškem pokrajinskem svetu, odpravijo pravico do rabe slovenščine, ki jo določa 5. člen statuta ACT. D'Amore je v dolgem in podrobnem odgovoru poudaril, da razsoda nikakor ne velja za konzorcij za prevoze, ampak samo za tržaško pokrajino. Ta odgovor je sprožil val negotovnosti v skupini Liste za Trst in svetovalec LpT Camber je zahteval, naj italijanskim svetovalcem ne pošiljajo več dnevnega reda seje opremljene s prevodom, čes da je to prota denarja. Proti temu predlogu se je izrekel svetovalec Brezgar (SSK), ki je naglasil, da predsed-

Božične počitnice v zgoñiških vrtcih

V občinskih otroških vrtcih v Zgoniku in Gabrovu, se bodo božične počitnice pričele 24. decembra, pouk pa se bo spet pričel že 3. januarja. V terek pa bodo malčki imeli božičnico.

PRED KONGRESOM KPI Danes ob 9.30 bo v bivši kinodvorani na Kontovelju predkongresna skupščina sekcije KPI za Prosek in Kontovelj. Poročilo bo imel Ugo Polli. Ob 16. uri bo v Ul. Apiani 31 kongres rojanske sekcije KPI, ki ga bo zaključila Perla Lusa. Za jutri pa je na sporedu predkongresna skupščina sekcije KPI Pratonot in poročilo Fabia Inwinkla.

ZANIMIVA ANKETA DEŽELNE UPRAVE

FAKULTETNA DIPLOMA NE JAMČI HITRE IN USTREZNE ZAPOSILITVE

Za ženske težavnejša pot do namestitve - Kmalu podobna anketa o diplomiranih visjih srednjih šol

«Opazovališče tržišča dela» v sklopu deželne odbornosti za načrtovanje in proračun je pred časom izvedlo zanimivo anketo o tem, koliko študentov, ki so opravili doktorski izpit na tržaški univerzi v akademskih letih 1976/77 — 1979/80, je našlo zaposlitev in koliko jih je ostalo brez dela. Izsledke ankete sta večeraj predpostavala javnosti na posebni tiskovni konferenci pristojni odbornik Coloni in koordinator prof. F. Neri s tržaške univerze.

V omenjenih akademskih letih je v Trstu doktoriralo 2.958 mladih ljudi. Izvajalci ankete so po izključitvi tujcev in študentov iz drugih italijanskih dežel razposlali v stremne vprašane pole okrog 2.600 osebkom. Izpolnjevanje je vrnilo 2.446 anketirancev in ta material je podlaga izvedenega študija. V letu 1981, ko je bila izvedena anketa, je bilo v rednem delovnem odnosu 1.996 anketirancev, od tega pa je bilo 721 zaposlenih časno. Nadaljnjih 106 je bilo zaposlenih «neredno» (brez jamstev kar zadeva dohodke in socialno oskrbo), 91 pa jih je služilo vojaški rok. Ob istem času je še iskalo zaposlitev 262 mladih «doktorjev», od tega 161 žensk. Brezposelnost pri moških je torej znašala 6,5, pri ženskah pa 16 od sto.

Podrobnejša analiza zbranih podatkov je pokazala, da so ženske lažje našle zaposlitev, če so stopile na «tržišče dela» z diplomo humanističnih fakultet, moški pa so lažje pridrli z diplomami tehniških fakultet. Zanimivo je tudi, da je na

ustrezno vprašanje nad dvajset odstotkov vseh zaposlenih anketirancev izjavilo, da opravljajo delo, ki ni v nikakršni zvezi s študijem, upravljenim na univerzi.

Deželna uprava pripravlja zdaj podobno študijo tudi za diplomirane visjih srednjih šol ter je poverila nalogo, da opravi ustrezno anketo grojskemu Zavodu za mednarodno sociologijo ISIG.

Jutri, ob 18. uri bo v Ul. Madonina 19, posl. Mario Lizzero predstavil delo «La brigata Fratelli Fontanot — Partigiani Italiani in Slovenia» Giorgia Iakseticha.

Komemoracija Tomažiča in tovarišev ter pobuda za odpravo strelišča

Danes popoldne ob 15. uri bo na openskem strelišču spominska svečanost ob 41. obletnici usmrtitve Pinko Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadnala. Govorila bosta Claudio Tonel in Dušan Košta, predsedovala bo Stanka Hrovatin, nastopila pa bosta moški in ženski pevski zbor KD Tabor z Opčin.

Takoj po slovesni proslavi na openskem strelišču bo v Prosvetnem domu srečanje, ki ga prirejuje vse ustanove in organizacije, ki nosijo ime po Pinko Tomažiču in tovariših. To so Knjižnica Pinko Tomažič in tovariš, Kroežek za politične in socialne vede Pinko Tomažič, Osnovna šola Pinko Tomažič v Trebčah, Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in sekcija KPI Pinko Tomažič. Ob tej priložnosti bodo obrazložili pobudo za odpravo openskega strelišča. Spriču izjemnosti pobude so vabljeni vsi, ki so jim pri srcu spomin na ustreljene in vrednote svobode, miru in človeškega dostojanstva, ki so zanje padli, da se srečanja zanesljivo udeležijo. SKD «Tabor» bo ob tej priložnosti ponovilo lepljenko «P. Tomažič in tovariš», ki jo je spisal in režiral Drago Gorup.

OB PREDSTAVITVI MAGRISOVE IN AROVE KNJIGE

Debata o tržaški literaturi in kulturi ki je želela prerasti določene predsodke

Knjigo je predstavil Alberto Asor Rosa - Nabito polna dvorana tržaškega Avditorija

Sinoči so v tržaškem Avditoriju predstavili knjigo Claudia Magrisa in Angela Arca «Drieste. Un'identità di frontiera» Delo je predstavil literarni zgodovinar in profesor italijanske literature na rimski univerzi Alberto Asor Rosa. Debatu je vodil Elio Aph. Naj zapisemo, da sta predstavitev omogočila odbornostjo za kulturo tržaške občine in založila Einaudi, ki je knjigo izdala.

Nekaj ur trajajoča predstavitev o debatu je v bistvu skoraj nemogoče strniti v krističen zapis, saj smo slišali veliko problemov, veliko misli in bi bilo naštevanje naj-

pomembnejših težavno, saj predpostavljamo, da so v debatu izpostavili in utemeljeli. Dejstvo je, da Magris in Arca obravnavata v svojem eseju tržaško literaturo našega stoletja (Slataper, Svevo, Saba, Benco itd.) v luči značilnosti ali posebnosti, ki jih je rodilo pravo bivanje pisateljev v Trstu; gre za nekakšno tržaskost tržaške literature, Asor Rosa je na podlagi knjige formuliral definicijo Trsta kot mesta «protislovja in obrobnosti», kar pa ne pomeni provincialnosti v slabem smislu, saj bi bilo težko označiti nekoga Sveva za «provincialnega» pesnika. Bistvo široke debate, ki je sledila predstavitev knjige, je bilo torej prav razglabljanje o nekdanji in sedanjih kulturni identiteti Trsta.

Ob tem je treba poudariti dve dejstvi: dvorana Avditorija je bila nabito polna, slo je za občinstvo, ki si je želelo prostega razmišljanja o pekočih vprašanjih našega mesta, kot so na primer socialna, etnična in druga priložnost. Zelelo se je soočati z odprtimi tezami in ne z nacionalističnimi mitologijami. Kak redek poseg, ki je šilil v to smer, je doživel odkrito neodobravanje. Diskutanti so postavili vrsto vprašanj, ki gredo od odnosa do Slovencev, preko ugotovitve, da je Trst ostal v marsičem razpolovljen (kultura buržoazije, kultura delavcev, kultura večine, kultura manjšine itd.), do razmišljanja o tem, kaj je ostalo danes od velike literaturne, skratka, o tem, kakšen je današnji obraz Trsta.

Pri vsem tem pa je ostala in ostaja določena praznina, ki sta jo v bistvu priznala tudi Magris in Arca. Če govorimo o protislovju, če govorimo o emarginaciji, če govorimo o etničnih konfliktih v določeni literaturi in v določenem kulturnem jeziku, potem moramo točneje opredeliti obe strani, oba pola. Ni več dovolj štartati iz spoznanja, da sta se in se v Trstu razvijata tudi

slovenska kultura in literatura, je treba to kulturo in literaturo poznati in jo razbrati, da lahko globlje primerjamo in najdemo neko sintezo v ugotovitvah. Konec koncev je Trst celota. Omenili smo slovensko kulturo, ker se nam zdi to važen problem, lahko pa bi omenili še vrsto drugih «akterjev» protislovij. Bistvo pa je to: če želimo jasno razbrati tržaško preteklost, moramo razbiti pasti in pregrade, ki jih je ta preteklost projicirala v sedanjost in to moramo storiti dokaj radikalno. Sinočnja razprava je bila gotovo korak v to smer, upamo nade, da ne bo zadnji. In da ne bi bilo dvomov: dela je za vse dovolj in ne samo za eno stran. Slovenci moramo čimbalje izbrati prostore, ki se nam odpirajo in to tudi zato, da bomo sami sebe bolje razumeli, kar seveda ne odvezuje italijanskih kulturnikov, da korakajo k resničnejšemu in celovitejšemu pogledu na Trst, kar seveda zahteva tudi neko distanco. Drugeče se razprava o Trstu in tržaščanstvu v hipu spremeni v jalov samogovor, to nevarnost smo zaznali tudi na večerajšnji predstavitvi, ki nikakor ni bila razgovor med gluhimi.

Ob jutri v deželnet svetu razprava o bilancah

V deželnet svetu se bo jutri začela razprava o bilancah. Skupščina se mora izreči o obratcu za poslovnost leto 1981, o izrednih posegih po zakonu št. 828, o finančnem proračunu 1983/85, o proračunu za poslovnost leto 1983 in o deželnet razvojnem načrtu. Seje si bodo zato sledile vsak dan dopolne in popoldne vse do četrka, ko naj bi bili ustrezni zakoni izglasovani pred nastopom božičnega in novoletnega premora.

Mala črna kronika

Huda nesreča ženske v Miramorskem dvorodu

Med prečkanjem Miramorskega dvoroda na prehodu za pešce, nedaleč od njenega doma na hišni številki 145, je večeraj popoldne dostavni ford transit podrl 53-letno imo Mario Bertozzo Benedici. Vozilo se je zaradi razmočenega cestnišča ustavilo šele 40 metrov po kraju nesreče. Ženska se je v trčenju in drsenju po asfaltu udarila v glavo, si zlomila desno ključnico, nekaj reber in desno nogo.

Hudo ranjeno so jo z rešilec Rdečega križa prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so si zdravniki za njo pridržali prognozo in jo sprejeli na oddelku za oživljanje. Ford transit je v smeri proti središču mesta upravljal 29-letni Giuseppe Preselli iz Ul. Schiapparelli 14.

Pet kitajskih pomorščakov se je zastrupilo s tuno

Pet kitajskih pomorščakov se je moralo večeraj zateči za zdravniško pomoč v glavno bolnišnico zaradi zastrupitve s pokvarjeno tuno. Kitajci, ki so vkrcani na panamski ladji «Irina» (zasidrana je ob pomolu hangarja št. 58 v novem pristanišču) naj bi kupili tuno od posad-

SINOČI V KULTURNEM DOMU V PRIREDBI ZSKD

«Pesem v prijateljstvu» izzvenela v pomenljivo zborovsko manifestacijo

Nastopili so zbori «Igo Gruden», «Vox Julia», «Val Rosandra» in «France Prešeren» iz Celja

«Pesem, pravimo, ne pozna narodnostnih meja, nima državljanstva ampak je last vseh dobrih srčanih in kulturnih ljudi, je dejal sinoči v svojem uvodnem nagovoru na prireditvi «Pesem v prijateljstvu» naš mladi tržaški pesnik Marij Cuk. K tej ugotovitvi je pridružil nekaj grenkih misli o našem narodnostnem položaju, pa jim je takoj dodal tudi optimistični odmev: «Dovolj imamo moči za to, da smo in hočemo biti enakopravni, dovolj je v nas samih kulturnega žara,

življenja samega, ki osmišlja naš obstoj...»

«Pesem v prijateljstvu», ki se je potem odvijala dobri dve uri, je bila gotovo tudi eno od potrdil te moči, čeprav bi pričakovali, da bo tako plemenito zasnovana pobuda deležna večjega odziva. Toda pevcev in pevki štirih zborov, dehel slovenskih in dehel italijanskih, to očitno ni motilo, kajti peti so iz srca in iz prepričanja, da je res tisto, kar je menil Cuk, da namreč pesem ne pozna nikakršnih meja in da lahko le brati in sprjeljuje, če je zapeta iz čistih misli in čistih hotenj. Takih, kot je vsebuje «Zdravljica», s katero so celjski pevci sklenili večer.

Nastopili so štirje zbori v naslednjem vrstnem redu: moški zbor Igo Gruden iz Nabršine, mešani zbor «Vox Julia» iz Ronk, moški zbor «Val Rosandra» iz Trsta in mešani zbor «France Prešeren» iz Celja. Predstavljala jih je s svojim simpatičnim nastopom Savina Remca.

Moški zbor «Igo Gruden» je pod vodstvom Matjaža Šteka zapel Pastrinova O Domine Jesu, des Pre-

Spadolini jutri v Trstu na proslavi obletnice Oberdanove smrti

Protest Srednjeevropske omike

Bivši predsednik vlade, sen. Giovanni Spadolini, se bo udeležil jutrišnje svečanosti ob 100-letnici usmrtitve Guglielma Oberdana, ki jo prireja tržaška občina skupaj z licejem «Oberdan». Svečanost se bo začela ob 11. uri s polaganjem venca k obeležju Oberdanu, ob 11.30 bo v Avditoriju uradni govor, ob 12.45 pa bo sen. Spadolini obiskal občinsko palačo.

Proslava stoletnice usmrtitve Guglielma Oberdana je že pred časom izzvala ostre polemike, predvsem iz krogov Srednjeevropske omike, ki je tudi prijavila sodišču polubnično prošnjo, češ da hočejo s tem proslaviti «nacionalističnega terorista, ki je odgovoren za pokol in za atentat na državnega poglavarja».

Ob jutrišnji proslavi Srednjeevropske omika ponavlja, da je to za Trst «dan žalovanja v spomin na nedolžne žrtve pokolov. Združene v tiskovnem poročilu nadalje pravi, da bo predstavilo državnemu tožilstvu še nadaljnjo dokumentacijo (všetvi posnetke govora na slovesnosti) za morebitni sodni pregon odgovornih.

V okviru razstave bodo v teh dneh potekale razne obrobne manifestacije.

Uslužbeni občine Dolina izreka-jo iskreno sožalje kolegiči Malvini in družini ob izgubi drage none.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama

ROZINA BOLJE vd. ŽIVEC

Pogreb bo v ponedeljek, 20. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Anži.

Zalutni sin z družino

Dne 18. decembra je umrla

ROZINA BOLJE vd. ŽIVEC

Drago prijateljico bomo ohranile v trajnem spominu

Rozalija in Meri Serazin Rozalija in Rožica Počkar

Trst, 19. decembra 1982

sovo El Grillo, Česnokovo rusko narodno Sovjet prevajec in še štiri narodne, Maroltovo Koledo, Tomčovo Zagorski zvonovi, Vilharjevo Pojezeru in Maroltovo Ljubi konja ja-se, Mešani zbor «Vox Julia», ki ga vodi prof. Sonia Magris Sirenu, zapel Boncherijero Caprisista a tre voci, Contraponto bestiale, Marzenzino Dissi a l'amata mia lucida stella, Monteverdijeva Quell'augellina che canta, Janequinovo Le chant des oyseaux, Kudalyjevo Esti dal be done. Moški zbor «Val Rosandra» je pod vodstvom Paola De Cristina zapel Crocejevo Lasciatemi mirar, Gullusovo Ecce quomodo, Berdovicovo Lindjo, Seghizijevo Luna in Nolanjevo splet tržaških Mularia de Val Rosandra. Mešani zbor iz Celja pa je pod vodstvom Edoarda Gorčiča izvajal Scandelljevo Bonzoro Madona, Monteverdijeva Ecco moramar l'onda, Brucknerjevo Gradual: Os lusi, Simonijeva Pod jasnim soncem, Vremškovo Ženka mi v goste ger in Pahorjevo Pa se slis.

Vsak od štirih zborov je požel nedolžen aplavz občinstva. Vsak je tudi pokazal svoje zmogljivosti, ki so si morda bolj ali manj različne zlasti v načinu predavanja, ki pa jim daje skupno tuno ljubezen do petja. Če pa bi že hoteli delati le-stvico, potem je bil aplavz nadaljši za nastop zborov iz Ronk, ki je res presenetil.

Tajnik ZSKD v Italiji Vojko Slavce je tudi v spomin na nedolžne žrtve pokolov podelil spominske plakete in kot že rečeno, je Zdravljica sklenila privedeti, ki je dosegla svoj namen.

Včeraj odprli razstavo «Tuttogiocattolo 82»

V prostorih tržaškega razstavišča pri Montebellu so večeraj odprli prvo mednarodno razstavo — tržašče igrač z naslovom «Tuttogiocattolo 82». Razstava, ki bo odprta do nedelje, 26. decembra, bo gotovo razveselila otroke, pa tudi starejše, saj je na skoraj 3 tisoč kv. metrih površine razstavljenih na stotine vsakovrstnih igrač, od klasičnih punč do mehaničnih, elektroničnih in elektronskih igrač, ilustriranih knjig, kostimov, živobarvnih slik in drugih rekvizitov za bolj ali manj koristne igre. Na razstavi sodelujejo proizvajalci iz 30 držav; od tujih predstavnikov sta predvsem dobro zastopani Jugoslavija in Avstrija.

V okviru razstave bodo v teh dneh potekale razne obrobne manifestacije.

Uslužbeni občine Dolina izreka-jo iskreno sožalje kolegiči Malvini in družini ob izgubi drage none.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama

ROZINA BOLJE vd. ŽIVEC

Pogreb bo v ponedeljek, 20. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Anži.

Zalutni sin z družino

Dne 18. decembra je umrla

ROZINA BOLJE vd. ŽIVEC

Drago prijateljico bomo ohranile v trajnem spominu

Rozalija in Meri Serazin Rozalija in Rožica Počkar

Trst, 19. decembra 1982

Dne 18. decembra je preminila naša draga

MARIJA LAURIGA por. COLONI (KLUN)

Pogreb bo v terek, 21. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v dolinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo: mož Just, sin Argeo z ženo, hči Egle z možem, vnuki in drugo sorodstvo.

Dolina, 19. decembra 1982 (Pogrebno podjetje Zimolo)

V PETEK V BAZOVIŠKEM DOMU

TPPZ «P. Tomazič» zaključil svoje letošnje plodno delovanje s predavanjem B. Gorjana

Bogdan Gorjan, član zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije je govoril o političnem in gospodarskem položaju Jugoslavije doma in v svetu

Pevci Tržaškega partizanskega pevskega zbora «P. Tomazič», ki so bili v tem letu še posebno aktivni ter so s svojimi nastopi, pa tudi pomembno koncertno turnejo «Bratstva» se potrdili pomen svojega delovanja, tako na domačih tleh, kot tudi po drugih krajih Italije in matične domovine...

nji jugoslovanski ukrepi, je še nadaljeval tov. Gorjan, so bili za Jugoslavijo in njeno gospodarstvo nujni. Zavedamo se in vemo, da so najbolj prizadeli Slovenijo in prebivalstvo ob meji. Zato je tudi Slovenija tista, ki se danes najbolj zavzema za to, da bi se prijateljski stiki, ki so bili vzpostavljeni med obmejnimi deželami še okrepili...

preko njegovega izvajanja razume Jugoslavijo in njene narode v vseh bojih, ki so jih že izbojevali in tistih, ki jih še čakajo. Prijetnega večera, ki ga je pevski zbor popeljal z nekaterimi svojimi pesmi, med temi zelo lepo podano «Slovinci kremeniti», so se udeležili jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, konzul Aleksander Nikolić, predstavnik VZPI, Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in Zveze vojnih invalidov NOB. Večer se je nadaljeval v tovarišem razgovoru ob domači kaplici in dobrem prigrizku. Večer je začel in ga tudi z zahvalo govorniku zaključil predsednik pevskega zbora Drago Gasperlin.

60-letniki iz Doline in Krogelj

Prejšnjo sredo so se v društveni gostilni v Dolini zbrali šestdesetletniki iz Doline in Krogelj. Ni jih bilo posebno veliko, zato pa so bili toliko bolj razpoloženi ob zvokih harmonike in mladostnih pesmi

Gledališča

VERDI Danes ob 16. uri (red D) druga predstava Illersbergovega «Triputna». Dirigent Zanetti. Pri blagajni gledališča prodaja vstopnic.

ROSSETTI Danes ob 16. uri (red 2. nedelja) gostuje Stalno gledališče iz Bocca s Shakespearovo dramo «Pene di amor perdute». V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blagajni. Zadnja predstava.

CANKARJEV DOM (Ljubljana) Velika dvorana Od 12. do 22. decembra Dnevi avstrijske kulture.

Srednja dvorana Danes 19. t.m., ob 19. uri: Klemen Grubišič «Buzdovan». Gostuje «Atelje 212» - Beograd. V sredo, 22. t.m., ob 19. uri: Matjaz Kmecl «Mutasti bratje». SSG iz Trsta, režija: Jože Babič. Okrogla dvorana Danes, 19. t.m., ob 11. uri: Za en gobček pesmi. Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonsken prehodni vsak dan razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave v soboto od 9. do 13. ure.

MATJAZ KMECL MUTASTI BRATJE poljudna igra v dveh dejanjih Krstna uprizoritev REZIJA: JOŽE BABIČ

Danes, 19. decembra, ob 16. uri - ABONMA RED G - (popoldne na dan praznika)

GODBA NA PIHALA «VESNA» KRIZ

Priredi danes, 19. decembra, ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu

BOŽIČNI KONCERT

Dirigent: Herman Sulčić Vabljeni!

MLADINSKI KROZEK «F. Prešeren» iz Boljuna

vabi na

PLES

ki bo danes, 19. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu «F. Prešeren» v Boljuncu.

FINZGARJEV DOM - OPČINE

vabi danes, 19. t.m., ob 17.30 na koncert ansambla

TAIMS

Sodeluje Dekliški pevski zbor Devin, ki ga vodi Herman Antonič.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

obvešča člane glavnega odbora da bo

5. redna seja glavnega odbora

jutri, 20. t.m., ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu

UL. ŠK. FRANČIŠKA 20/2

in DRUŠTVO ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV

vabita v torek, 21. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na predvajanje filmov Aljoše Zerjale

KROG 82: HAPPENING

Filmi in razgovor o letošnjem srečanju likovnikov na Krogu, ki je potekalo v znamenju 70. let

Odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škledja, s Kolonkova in od Sv. Ane vabi člane Društva zamejskih likovnikov, da se udeležijo

NATEČAJA ZA OSNUTEK SPOMENIKA

Podatki so na ogled v Tržaški knjigarni.

Kino

Cappella Underground Zaprti Ariston 16.30 «Gli altri giorni del condor». Jutri isti film ob 17.00. Eden 16.30 «La cosa». Prepevedan mladini ob 18. letom. Nazionale 16.00 «Fanky - panky». Ritz 16.00 «Gigi il bull». Grattacielo 16.00 «Spaghetti house». Nino Manfredi in Leo Gullotta. Jutri isti film ob 16.30. Fenice 15.30 «Val avanti tu che mi vien da ridere». Lino Banfi in Agostina Belli. Jutri isti film ob 17. uri. Mignon 15.30 «Pink Floyd: The walls». Prepevedan mladini ob 14. letom. Jutri isti film ob 17.00. Fildrommatico 15.00 «Segretarie insaziabili». Prepevedan mladini ob 15. letom. Aurora 16.00 «Foxy's». Prepevedan mladini ob 14. letom. Jutri isti film ob 16.30. Cantal 16.00 «Ragtime». Jutri isti film ob 16.30. Cristallo 16.30 «Saxofon». Renato Pozzetto in M. Melato. Moderno 15.30-22.00 «Blade Runner». Jutri isti film ob 16.00. Radio 15.30 «Oh Angelina». Prepevedan mladini ob 18. letom. Vittorio Veneto 15.15 «Bollenti spiriti». Johnny Dorelli in Gloria Guida. Jutri isti film ob 16.30. Luminare 16.00 «Shinings». Prepevedan mladini ob 14. letom. Jutri ob 16.30 «Il dormiglione». W. Allen.

SLOVENSKA SKUPNOST

Sekcija Devin - Nabrežine

priredi v torek, 21. t.m., ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma Alberti Sirk v Križu srečanje s domačimi o varianti regulacijskega načrta devinsko-nabrežinske občine

VABI NA

SILVESTROVANJE

ki bo v društvenih prostorih. Vstop samo z rezervacijo. Za vse podrobnosti telefonirati do srede, 22. t.m., ob urah kostila na tel. št. 81-48-32.

Godbeno društvo Nabrežina

priredi danes, 19. t.m., ob 16.30

TRADICIONALNI ZAKLJUČNI LETNI KONCERT

v nabrežinski telovadnici Sodeluje zbor Igo Gruđen iz Nabrežine

CVETLIČARNA

Angela iz Boljuna TEL. 228-555

se zahvaljuje vsem, ki so se udeležili otvoritve in se pripravila za nadalje.

Centene odjemalce obvešča, da je trgovina odprta od 13. decembra s sledečim urnikom:

od 8. do 13. ure in od 16. do 19. ure zaprta ob ponedeljkih in sredah popoldne

Vsakovrstna priprava cvetja - tudi vencev - po naročilu.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228 124, Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Bozje polje: Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200 121; Sestlan: tel. 209 197;

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure, cel. 732 627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68 441.

LOTERIJA

Table with lottery results: BARI 49 71 67 11 84, CAGLIARI 17 85 35 14 21, FIRENCE 29 12 21 18 14, GENOVA 83 3 24 82 55, MIAN 57 32 55 60 83, NEAPELJ 58 63 70 27 62, PALERMO 48 16 45 59 36, RIM 83 57 18 90 8, TURIN 75 23 66 84 86, BENETKE 75 23 47 50 67

ENALOTTO

X 1 1 2 X X X 2 2 X KVOTE: 12 - 26.229.000 lir, 11 - 678.000 lir, 10 - 56.900 lir

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1983

CELOLETNA 65.000 lir + kolek 500 lir, POLETNA 49.000 lir + kolek 500 lir, MESECNA 9.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 65.000 + 500 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 30. aprila. Po tem datumu bo celoletna naročnina znošila 108.000 + 500 lir.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in CESTITKE.

Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 15. marca 1983 bodo udeleženi pri tradicionalnem žrebanju.

NAROCNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672, Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382, Raznošalci Primorskega dnevnika, Pošta: Tekoč račun ZTT 11/5374, Tržaška kreditna banka: Tekoč račun št. 1192

V OKVIRU SEKCIJSKIH SPOZNAVNIH VEČEROV

Srečanje gostincev, članov SDGZ v dolinski Zadrudni gostilni

Upravitelj gostilne Ezio Fontanot prikazal gostom, kako se pripravijo in servirajo koktajli - Pozdrav predstavnikov SDGZ Karla Guština in Vojka Kocjančiča

V okviru večerov, ki jih SDGZ prireja za sekcije svojih članov, so se v torek zbrali v Zadrudni gostilni v Dolini gostinci, ki so v večerini v našo dolinsko slovensko gospodarsko organizacijo.

Srečanje je bilo družabnega značaja, imelo pa je tudi svoj praktični namen in pomen. Barman Ezio Fontanot, ki upravlja Zadrudno gostilno, je z njemu lastnim stilom in klasično barmansko eleganco prikazal gostom, kako se pripravijo in servirajo koktajli.

Večera so se udeležili znani gostinci s Krasa in Brega, ki so se enkrat toliko oddaljili od svojega napornega dela in zamenjali vlogo za mizo, k njej so namreč sedli kot gostje.

Ezio, s soprogo Nerino in služnim osebjem, so se izkazali z odličnim menujem, ki je bil obnem domač in tajinstveno specialističen, popran s fantazijo in žlahtnega okusa.

Po imenitnem in obilnem obroku je povzel besedo Karlo Guštin z Repentabra in v kratkem nagovoru omizju, orisal pomen takšnega srečanja ter njegovo koristnost za medsebojno spoznavanje, izmenjavanje izkušenj in razmišljanje o problematiki gostincev. Karlo Guštin se je tudi zahvalil Eziju za lep sprejem in izvestno kuhinjo, čkoti koga mu dolgujemo izredno priznanje, je zaključil svoj poseg Guštin.

Ravnatelj SDGZ Vojko Kocjančič pa je predstavil Ezio Fontanola kot barmana z mednarodno izkušnjo in dobrih letih mednarodnih priznanj in prvih mest. «Za današnji večer pa smo se odločili zato, da poudarimo Kocjančič, da se seznanimo z gostinstvo zvrstijo, ki je v naših lokalih zelo malo poznana, povsod pa je sploh ni na sporedu. Praktični prikaz, ki ga bo uprizoril Ezio, služi samo kot osnovna informacija, za podrobnejše poznavanje koktajlske umetnosti pa bo vaš kolega vedno na razpolago za kakršnokoli vprašanje.»

Nato je Ezio Fontanot razložil osnovne značilnosti svojega bledca Dolina 82, s katerim je bledeca odnesel prvo nagrado na Bledeh ter orisal glavne značilnosti različnih vrst koktajlov za različne letne čase in vsakovrstne namene. Gostje so Eziove stvaritve slastno dopili, kar je potem pripomoglo, da se je zvišala temperatura vsele družbe. Oglasila se je pesem.

nato pa je Giorgio Praselj krepko potegnil na meh in bilo je ko na prvi občuti. Pozno v noč so naši gostinci odhajali iz Zadrudne gostilne v Dolini veselih obrazov, polni laskavih besed za gostitelje in v srcu z željo, da bi tako živahnih in sproščenih večerov doživeli še veliko, pa tudi bolj pogosto, čeprav je njihovo delo takšne vrste, da imajo malo prostega časa. A kadar si ga vzamejo, ga znajo tudi izkoristiti. (ris)

MARIO SANTIN - VALTER PRAZNUJE 60-LETNICO

Danes, 19. decembra, praznuje svoj življenjski jubilej borec in aktivist italijanske narodnosti Mario Santin, splošno poznan pod partizanskim imenom Valter. Doma iz Trstovine v Miljskih hribih. Valter je živni danes v Polobcih pri Kopru in ima za seboj štiri desetletja in izrednega družbenega in političnega dela, izključno v Slovenski Jutri. Tukaj je prebil partizanska leta, prejel kot član sabotažne skupine v okolici Trsta in Milje, po znežen v 18. bataljonu Istrskega odreda; kot komandir čete v bataljonu «Alma Vivoda» in nazadnje kot borec sudarinske čete pri Komandni mesta Koper in kot vodilni funkcionar te Komande. Po osvoboditvi je ostal v Kopru kot oficir meje Milice in pozneje je prevzel vodilno funkcijo v gospodarstvu, kot direktor tovarne ribjih konzerv v Kopru. Delangela, direktor Mlekarne in Dekanih, vodja ribiške flote v Izoli in nazadnje se kot direktor druge tovarne za predelavo rib. V vsem tem času pa je bil vedno vključen v vodstva okolišnih, okrajnih in občinskih političnih organizacij, Zveze komunistov, sindikatov in zveze borcev. Sedaj je izvoljen kot delegat v Družbeno-političnem zboru Skupščine občine Koper.

Za Valterja, borec in aktivista, je značilna akcijska dejavnost v bazi, v neposrednem stiku z ljudmi, ne glede na narodnost, ki jih pridobiva predvsem z »glejdom in prenosnimi razgovori. Zadnja leta je deloval predvsem v akcijah za izboljšanje pogojev življenja na vasi, bodisi za izgradnjo višinskega vodovoda kot tudi za urejanje erozivnih padlin borcev in obelježj NOB.

Za svoje družbeno-politično delo je dobil večje število odlikovanj in priznanj, zadnje, prav ob svojem jubileju tudi Red Republike s srebrnim vencem. (m.a.)

Dovoljenja za nabiranje gob

Zgornjaka občinska uprava je izdelala pravilnik za izdajevitev dovoljenja za nabiranje gob za leto 1983. Tistim, ki so že lasti dobili ustrezno oštevilčeno dovoljenje, ga bodo podaljšali še za eno leto, če bodo v roku od 1. januarja do 15. marca vložili zadevno prošnjo in poravnali po zakonu določeno pristojbino. Prošnje novih prosilcev bodo prišle v postev po kronološkem kriteriju, le v primeru, da bo kakovo dovoljenje ostalo neizkoriščeno. B.S.

Včeraj - danes

OKLICI: prodajalec Roberto Crella in uradnica Miriam Calzi, kuhar Luigi Zangrandi in gospodinja Suzana Mutisi, zdravnik Damiano

ste poskusili pri meni?

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14,9 stopinje, najnižja 9,8, ob 18. uri 9,8 stopinje, značni tla 99,04 mb neustaljen, brezvetrje, vlaga 69-odstotna, padlo je 8,8 mm dežja, nebo oblačno, morje malo razgubano, temperatura morja 12,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Manuela Doglia, Jessica Cerri, Luca Giuseppe Speira, Eveline Suffer, Matteo Russo. UMRLI SO: 62-letna Norina Platinex, 79-letna Ida Cavazzon vd. Bratos, 72-letni Bruno Delise, 87-letna Pia Zotti vd. Mascio, 77-letna Valeria Berliavz vd. Galussi, 73-letni Federico Vecerina, 78-letni Pompeo Predonzan, 70-letni Giuseppina Zorko vd. Pecchiari, 77-letna Anna Zecchini vd. Oselladore, 59-letna Carolina Toncich vd. Giassii.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

V sredo dopoldne so otroci vseh osnovnih šol občine Dolina prisostvovali lutkovni predstavi Martin Krpan, ki sta jo pripravila Osnovna šola Prežihov Voranc iz Doline in lutkovna skupina «Valentin Vodnik».

Likovni mojstri predstavljajo mlade umetnike

V razstavnih dvoranah Centra Barbacan bodo jutri ob 18.30 odprli razstavo z naslovom «Božič 1982: sedem tržaških mojstrov predstavlja sedem mladih umetnikov». Na razstavi bodo visela dela Fulvia Cazzadorja, Renza Possenellija, Franca Vecchietta, Paola Maranija, Clelie Mazzolijeva, Vittoria Porra in Maria di Joria, ki so jih predlagali Gianni Bramutti, Ugo Carrà, August Cernigoi, Edoardo Devetta, Mario Lannes, Dino Predonzani in Federico Righi. Razstava bo odprta do 13. januarja vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure razen na Božič, na Stefanovo, 1., 2. in 9. januarja.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Včeraj so jo predstavili svojim vrstnikom v občinskem gledališču v Boljuncu. Dvorana je bila polna do zadnjega sedeža. Mladi gledalci so dogajanju na odru sledili pozorno in Martina Krpana v lutkovni

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

DEŽELNI KONGRES V GORICI

RAZKOSANJE NAŠE DEŽELE CILJ FURLANSKEGA GIBANJA

V deželi Furlanija naj bi bile pokrajine Videm, Pordenon in Gorica - Trst naj bi bil dežela zase

Deželo Furlanijo - Julijsko krajino je treba razkosati v dveje. Ustanoviti je treba dve novi deželi. V prvi, Furlaniji, naj bi bila ozemlja sedanje videmske, pordenonske in goriske pokrajine. V drugi pa bi Trst sameval. To je stališče Furlanskega gibanja, stranke ki ima sicer zelo malo teže v Furlaniji in med Furlani, ki ga je orisal v svojem poročilu na včeršnjem deželni kongresu Furlanskega gibanja v Gorici tajnik Marco De Agostini. Govornik ni niti dopustil možnosti, da bi ustanovili posebno pokrajinsko avtonomijo, po zgledu bocenske in trentinske, za katero se zavzemajo nekateri tržaški krogi. Hoče razbitje sedanje dežele in amen. Po njegovem Trst izkorističa Furlanijo prav tako kot jo izkorističa o srednja rimska vladavina. Avtoceste, hitre železnice, hitre ceste, naftovodi in plinovodi, ki povezujejo Trst s Srednjo Evropo so podobni vojaškimi službami, vse na škodo Furlanov. Slovincem, ki bi ostali razdeljeni v dve deželi, pa bi bilo treba dati tako avtonomijo, ki bi odgovarjala teritorialni prisotnosti Slovincem v dolinah, upoštevajoč karakteristike zgodovinskih naselij.

Furlansko gibanje se seveda zavzema tudi za upoštevanje furlanske kot uradnega jezika, kot jezika nacije, za širšo furlansko kulturo in povečano univerzo, za gospodarsko avtonomijo. Manjka pa sedaj FG tista ljudska opora, ki jo ima podobna lokalna firmacija. Lista za Trst v tem mestu, je še dejal De Agostini. Furlanska družba ne sledi smericam Furlanskega gibanja. Šlo je praktično za vrsto zahtev in v podobnem tonu so govorili tudi drugi člani gibanja, ki so sešli v razpravo.

Seveda so bili čisto drugačni govorci zastopniki strank, ki so pozdravili približno sto delegatov, ki so zborovali v avditoriju in ki bodo nadaljevali s kongresom še danes dopoldne. Podžupan Del Ben, ki je pozdravil v imenu občine, je dejal, da ima Gorica furlanska oboležje, da pa žive v njej tudi pripadniki drugih narodnosti in se je zavel za enotnost dežele. Za isto enotnost dežele, čeprav bi bilo treba vnesti kak popravek upoštevanju dosedanje izkušnje, so bili tudi Reubilla (KD), Toschi (KPI), Cavallo (DP), Saro (PSI), William (radikali). Vsi ti so poudarili pomen, ki ga ima upoštevanje furlanskega jezika in furlanskih specifičnosti. Štoka (SS) je še omenil skupna prizadevanja Slovincem in Furlanov za dosego pravic. Člavora pa je govoril v imenu slovenskih krščanskih demokratov iz videmske pokrajine, dejal da žive v tej pokrajini Slovinci in Furlani v prijateljskih odnosih.

Spremembe urnikov ob praznikih

Goriški kvestor je izdal odlok, s katerim dovoljuje podaljšanje delovnega urnika javnih lokalov do 6. ure zjutraj v nočeh od 24. na 25., od 25. na 26. in od 26. na 27. decembra ter od 31. decembra na 1. januar. Lastnikom potemtaka

Informacije SIP uporabnikom. SPREMENBA TELEFONSKÉ ŠTEVILKE. Družba SIP obvešča, da bodo v torek, 21. decembra t.l. menjali telefonsko številko približno 100 naročnikom v občini Steverjan. Za te naročnike, ki so vključeni v dvojni številki v telefonskem imeniku 1982/83, bo odsej veljala številka v oklepaju, ne pa več dosedanja mastno tiskana. Za nadaljnje informacije se lahko poslužite št. «12» (informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

SIP Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

SANITARIA ISONTINA. Specializirana trgovina v prodaji sanitarnih in ortopedskih artiklov. DARILLO ZA TVOJE ZDRAVJE DO 31. DECEMBRA. AEROSOL na 1 hitrost (garancija 1 leto) 22.500 lir. ELEKTRICNI APARAT ZA MERJENJE PRITISKA (garancija 1 leto) 99.500 lir.

kem ne bo treba vlagati posebnih preženj. Brivski in krizerski saloni bodo ob praznikih delovali s sledečim urnikom: v petek 24. t.m., in v petek 31. t.m., celodnevno urnik, največ do 19. ure. Saloni bodo zaprti v dnehi od 25. do 27. decembra in od 1. do 3. januarja. Ostale dni bodo odprli po običajnem urniku.

Pohod na Sv. goro (v snegu in ledu)

Da bodo imeli opravka s snegom, tako rekoč pred domačim pragom, udeleženci medletnega pohoda na Sv. goro, ki ga je pripravilo planinsko društvo, niso računali. Vreme jim je že spet nekoliko zagodlo. Prvič so morali nekoliko spremeniti (beri skrajšati) nameravano turo, kajti že sredi poti na Sv. goro so naleteli na sneg, na vrhu pa je bilo že precej nevarno poledenelo, muhasto vreme ob koncu prejšnjega tedna pa je spet po svoje vplivalo, da stevilo udeležencev ni bilo pretirano veliko. Kljub vsemu so bili tisti bolj korajžni, ki so se v nedeljo zjutraj zbrali na Travniku, zelo zadovoljni z izletom. Tako, da ga nameravajo celo ponoviti.

SEDANJI USTROJ NE ODGOVARJA DEJANSKIM POTREBAM

Prosta cona mora postati element dinamičnega razvoja cele pokrajine

Sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL pripravila izčrpano analizo posledic dosedanjega načina upravljanja - Režim proste cone je treba vsekakor ohraniti, vendar je treba vnesti bistvene spremembe

Goriško prosto cono je treba ohraniti, vendar je treba njen ustroj in mehanizme upravljanja bistveno spremeniti, tako da bo dejanska postala dinamični element trajnejšega gospodarskega razvoja celotne goriške pokrajine. To ob upoštevanju bistveno drugačnih razmer in potreb Goriške, od tistih, pred tridesetimi in več leti, ko je sistem goriške proste cone šele nastajal.

To je osnovna ugotovitev na včeršnjem posvetu, ki ga je o tej v zadnjem času zelo aktualni problematiki, pripravila enotna sindikalna zveza CGIL, CISL, UIL, v pokrajinski sejni dvorani. Ne gre pozabiti namreč, da bo goriška prosta cona v sedanji obliki in s sedanjim načinom upravljanja prenehala že čez dobri dve leti in v torej zdaj že skrajni čas za zbiranje predlogov za pripravo novega, obnovitvenega zakona.

Sicer pa je v zadnjih mesecih z različnih strani bilo slišati ugotovitve o možnosti sprememb. Konkretno pa so zdaj o tem vprašanju spregovorili sindikati. Konkretno s predlogom, ki so ga strnili v sedem točk. Področje proste cone naj bi razširili na celotno ozemlje pokrajine, ugodnosti in olajšave naj bi veljale vsaj do leta 2000, ukinitve kontingentov po spisku «A» (z izjemo mesa in goriva), ukinitve vseh kontingentov blaga po spisku «B», vplivati na znižanje treme, ki ga predstavlja davek IVA, povisati (za 50 odstotkov) prelevnane na kontingente ter iste nameniti izključno Goriškemu skladi, ne čakati na leto 1985, to preneha veljati sedanji zakon ampak novo-ureditve uveljavljati že od 1. maja 1983. Izgleda, da bo predlog naletel na ugoden odziv predvsem pri goriških industrijah, medtem ko bo po vsej verjetnosti drugje dregnil v srčenje gnezdo, ali naletel na neodobravanje.

Uspeh duhovitega filma o izumitelju Polžu

V spondu slovenskih filmov, ki jih Kinoteleje in Piccolo Cineforum v sodelovanju v Vibo film predvajata v Kulturnem domu, smo v petek lahko gledali «Učna leta izumitelja Polža» režiserja Janeza Kavčiča. Gre za prijetno, svežo, mestoma zelo duhovito zgodbo štirinaestletnega Polža, ki ga, bolj kot dekleta, glasba ali šport, vlečejo elektrode in transformatorji, s katerimi bi rad odkril nove načine pridobivanja energije.

Kljub mladim protagonistom pa ne gre za izrazito mladinski film, kot so režiser in njegovi sodelavci potrdili med debato do filma. Mimo zabavnega dogajanja vsebuje Kavčičevo delo sporočilo, ki je, bolj kot mladim, namenjeno odraslim: mladim talentom v znanstvenih in tehničnih vedah posvečamo premalo pozornosti, ne pomagamo jim, skratka ne znamo izkoristiti njihovega izumiteljskega nagnjenja tako kot bi izkoristili in podpirali talentiranega glasbenika ali športnika. Pomagajmo tudi mladim genijem in izkoristimo njihov talent pravi Kavčič, ki pa ni povsem prepričan v trenutku, ko na dokaj enostaven način odpravi po našem mnenju problematično vprašanje, kako lahko pretirano izkoriščanje obdarjenega mladika (naj bo športnik, glasbenik ali izumitelj) učinkuje na njegov razvoj, na medčloveške odnose, skratka ali ni nevarno, da iz ml-

S PRIJETNO MNOŽIČNO MANIFESTACIJO V ŠTEVERJANU

Celodnevno šolo v Dragah poimenovali po briškem pesniku Alojzu Gradniku

Kip v vohu je odkril pesnikov sin Sergej - Bogat kulturni program - O liku pesnika je govoril dr. Denis Poniz

S prijeto snovnostjo in ob udeležbi osnovnošolskih otrok, domačinov in predstavnikov oblasti z naše in jugoslovnske strani so večeraj v Dragah v Števerjanu poimenovali celodnevno šolo po slovenskem pesniku iz Goriških brd Alojzu Gradniku. Poleg številnih sorodnikov pokojnega pesnika so se slavnosti udeležili župan Steverjana Stanislav Klanjšček, predsednik novo-goriške občinske skupščine Zorko Debnjak s člani delegacije, deželni svetovalec Drago Štoka, pokrajinska odborica Marija Ferletič, predsednik TO SKGZ Mirko Primožič, predsednik SSK Andrej Bratuš, predsednik SSO Damjan Paulin. Prisotni so bili številni ravnatelji slovenskih srednjih in osnovnih šol z Goriškega in Tržaškega, predstojnik zavoda za solstvo enota Nova Gorica, Elizej Prinčič, konzul SFRJ v Trstu Nevenka Kovacič in drugi.

Prireditve se je pričela ob vohu v Dragah, kjer je pokojnikov sin Sergej odkril doprni kip Alojza Gradnika, delo novogoriškega kiparja Negovana Nemca, župni upravitelj Kazimir Humar pa je go blagoslovil. Ob tej priložnosti sta zapela zbor «Briški grič» in ženski zbor «Sedeje».

Prireditve se je nadaljevala v šolski avli, kjer je Marjan Terpin v imenu odbora za poimenovanje pozdravil vse navzoče in se zahvalil številnim osebam in ustanovam, ki so na takšen ali drugačen način pomagale k uspešnosti prireditve. Zahvalil se je tudi za darove, ki so jih šoli prinesle ustanove s te in z druge strani meje.

Marjan Terpin je nadalje izrazil željo, da bi takšna dejavna prisotnost slovenske narodnostne skupnosti prisilila državno oblast, da z zakonskimi ukrepi, ki jih že predložajo, uredijo naš pravni položaj. To bo prispevalo k boljšemu sčutju in k oplajanju dveh kultur, je dejal Terpin.

Po nastopu šolskega pevskega zbora in recitatorije je govoril dr. Denis Poniz, globok poznavalec Gradnikovega dela, te dni objavljenega v novi ilustrirani knjigi. «Pesniško delo, posebej še, če je tako bogato, globoko in razmišljivo, kot je Gradnikovo — je dejal Poniz — nas kar samo od sebe vodi k drugim še usodnejšim pesniškim življenjskim vprašanjem.

Priloge naredimo takoj malega odraslega človeka. Kakorkoli že, film je zanimiv in je imel dokaj ugoden odziv tako pri mladi kot pri odrasli publikii. Omenimo naj še, da bodo spričo velikega zanimanja jutri zvečer, v ponedeljek, ponovili film Karpa Godine «Rdeči boogie (ali kaj ti je deklia)». Edina predstava se bo pričela ob 21. uri.

Učenci slovenske osnovne šole v Ulici Vittorio Veneto priredijo v sredo, 22. decembra, ob 11. uri v dvorani zavoda Lenarč, božično. Vabijo starše in vse druge, ki jih prireditve zanima.

Koncerti. V Avditoriju bo na pobudo goriške občinske uprave v ponedeljek, 20. t.m., ob 20.30 koncert božičnih pesni. Sodelujejo zbori Ars musica, Mirko Filej, Monte Sabotino in San Ignazio.

ZAKLJUČEK DVODNEVNEGA POSVETA DRAGOCENA PRIČEVANJA O DELU IX. KORPUSA

V Novi Gorici se je včeraj zaključilo IV. goriško srečanje, ki je bilo posvečeno IX. korpusu, njegovemu političnemu in vojaškemu pomenu v pripravah na 40-letnico njegove ustanovitve v decembru 1943. leta.

Včeraj dopoldne so bili na vrsti še preostali »najavljeni referati in sicer referat Ivana Jansa o delovanju IX. korpusa na Gorenjskem, predvsem o delovanju Gorenjskega in Koirskega odreda v njegovi sestavi; referat dr. Leva Svetka - Zorina o delovanju igralske skupine IX. korpusa v Beneški Sloveniji in Režiji ter na splošno o velikem poduhku na kulturni dejavnosti v okviru korpusa; referat dr. Pavle Jerine - Lah o nekaterih izkušnjah iz delovanja partizanskih bolnišnic in zdravstva sploh; referat Jožeta Korena o nastanku in vsebini vojaškega glasila XXX. divizije «Matajur»; referat Slavice Plahuta o partizanskem solstvu v srednjepriprorskem okrožju ter referat Karla Kumšeta z diskusijskim dopolnilom Janeza Slovenca o vojnem področju.

Vsi referati so — kot je v povzketu dejal Albert Jakopič - Kajtimir — bili skrbno pripravljeni in so prinesli nova dragocena pričevanja o IX. korpusu. Pri tem pa je Kajtimir opozoril še na mnoge

Ob sedmi obletnici smrti predragoga in nepozabnega STANKA FAGANELA. se ga z žalostnim srcem in ljubeznijo spominjajo žena Lidija ter hčerki Katjuša in Neva. Prirščna hvala vsem znancem in prijateljem, ki se ga spominjajo. Gorica, 19. decembra 1982.

Primorska z Brdi je rodila veliko pesnikov, ki niso samo velika imena slovenske literature, marveč v nas vzbujajo spomine na minulo in sedanje, hkrati pa v milih zvokih tenkočutno tekojo pesem. Govorijo tudi o prihodnjem. Naj bo pozicija še tako krhka, prosojna in odmaknjena trdoti menjaočih se časov, vseeno se v svoji sredici skriva čarna in nepopustljiva moč, s kakršno je s svojo resnico iz zavezo branil in varoval tudi pesnik in človek Alojz Gradnik.

Zunaj je dolgotrajen in nadležen dež moči naravo, toda v prostorih nove šole v Dragah je bilo prijetno in zato so se udeleženci slavnosti v živahnih pomemkih zadržali.

Kino

Gorica. VERDI 15.30-22.00 «Pink Floyd — The wall». Preveden mladini pod 14. letom. CORSO 15.30-22.00 «Spaghetti house, N. Manfredi. VITTORIA 15.15-22.00 «Africa dolce e selvaggia». Preveden mladini pod 18. letom. KULTURNI DOM Jutri ob 21. uri «Rdeči boogie (ali kaj ti je deklia)». Režija Karpo Godina.

Tržič. EXCELSIOR 14.00-22.00 «Grand Hotel Excelsior». PRINCEPI 14.00-22.00 «Sesso e volentieri».

Nova Gorica in okolica. SOČA 10.00 «Nora vojna bratov Marx». Ameriški film. 16.00-18.00-20.00 «Hawk maščevalec». Ameriški film. SVOBODA 16.00 «Nora vojna bratov Marx». Ameriški film. 18.00-20.00 «Vrata rajas». Ameriški film. DESKLE 17.00 «Sin viharja». Avstrijski film. 19.30 «Na zahodu nič novega». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI. Alesani, Ulica Carducci 38, telefon 84-268.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada. RODILI SO SE: Michele Pecorari, Thomas Berdon, Pamela Moratti, Alessandra Cavallari, Manuel Bernardini, Silvia Baldassi, Daniela Zecchin, Daniele De Filippis, Giuseppe Amorelli, Francesca Fabra, Stefano Komarivi, Federico Sabuzi, Andrea Rispoli.

UMRLI SO: 73-letni Beniamino Feresin, 70-letni Romeo Blazisza, 81-letni Ivan Bernaboj, 86-letna Jožefa Škerlj vdova Graccogna, 74-letna Amabile Pelos vdova Ambrosio, 75-letna Pierina Coos Badin, 67-letni Franc Podbrščak, 71-letna Alojzija Kristančič Reja.

OKLICI: Flavio Scarpin in Claudia Costani, Salvatore Demurtas in Angela Sanna, Sabatino Vallochia in Anna Lucia Micalone.

POTEKAL BO VES DAN

Danes bo v Gradišcu ob Soči kongres socialistične stranke

Tajnik Trombetta bo zagotovo potrjen Na kongres pride tudi minister Fortuna

V dvorani Bergamas v Gradišcu ob Soči bo danes potekal ves dan 17. pokrajinski kongres socialistične stranke. Prišel se bo ob 9.30. Po pozdravih gostov in poročilu pokrajinskega tajnika Gianfranca Trombette bo sledila razprava. Ob koncu dopoldanske razprave bo govoril podpredsednik deželne vlade De Carli. Kongres se bo po opoldanskem premoru nadaljeval polpodne ob 14.30. Ob zaključku bo spregovoril minister za civilno zaščito Loris Fortuna. Izvolili bodo tudi novo pokrajinsko vodstvo.

Na tem kongresu ne bo prišlo do velikih sprememb kajti gotovo je da bo Trombetta potrjen za pokrajinskega tajnika. Pokrat ni bilo v predkongresni razpravi trenj med skupinami oziroma strujami, kar je bilo značilno za prejšnje kongrese PSI. Delegati za kongres so bili izvoljeni na enotni podlagi. V razpravi so bila v ospredju predvsem vprašanja političnih odnosov z drugimi silami na krajevni ravni in gospodarska problematika, ki pesti našo pokrajino v tem trenutku.

«Bolgarski primer» na kongresu PSDI

Na kongresu mestne sekcije PSDI so opredelili svoje zavestništvo in ugotovili, da je PSI tista stranka, s katero je potrebno, v dejanjih in ne samo v besedah, imeti prednostni odnos. Sekcijski tajnik Rodolfo Ziberna je med drugim omenil posledice jugoslovanških omejitvenih ukrepov na meji. Podtajnik v obrambnem ministru Scovacicricchi pa je v zvezi s «primerom Bolgarija» dejal, da je postala Italija tristoče za delovanje vseh velikih obveščevalnih služb na svetu, za kar imajo sedaj dokaze, proti katerim ima italijanska obveščevalna služba omejene operative možnosti. Pokrajinski in deželni tajnik Esposito in Zucalli sta zagovarjala politiko laičnega pola, pa čeprav se uveljavlja s težavo.

Msgr. Franc Močnik stolni kanonik

Monsignor prof. Franc Močnik je bil z dekretom stolnega vikarja imenovan za novega polnomočnega kanonika goriške stolnice in je to mesto že prevzel. Prof. Močnik se je rodil leta 1907 v Idriji, tržaški škof Fogar ga je leta 1934 posvebil za duhovnika. Prvo službeno

UGODNE CENE BAZAAR Travnik 5 - GORICA

Moške žametne hlače z debelimi črtami od 12.900 lir. Težke volnene majice — moške in ženske od 5.000 lir. Težke majice shetland — moške in ženske od 12.900 lir. Ženske obleke in kompleti od 10.000 lir. Ženska krila v raznih modelih od 5.000 lir. Moške in ženske pižame od 4.000 lir. Najlonke od 400 lir. Flanelaste rjuhe od 16.900 lir. Volnene odeje od 21.000 lir. Pregrinjala od 5.900 lir.

Poleg tega velika izbira: platnenih in žametnih jeansov za moške, ženske in otroke, podloženih usnjenih in žametnih jopičev za moške, ženske in otroke, spodnjega perila za moške, ženske in otroke, prtov — brisač — kopalnih halij — kopalnih brisač, poročnih bal, orientalskih preprog. VSE PO IZREDNO UGODNIH CENAH ODPRTO TUDI OB PONEDELJKIH

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka? Ugodno menjava in dobro investicijo

S telefonskim pozivom se lahko takoj seznanite s tečajih raznih valut. Obenem vam nudimo tudi vse informacije o valutarnih predpisih. Posredujemo vam tudi vse informacije o vrednostnih papirjih (BOT, BTP, CCT, ECU itd.) in njihovo realno vrednost. Te lahko hranite v varnostnih skrinjicah, s katerimi razpolagamo. Skrbimo tudi za vnovčenje kuponov.

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorica. Gorica - Korzo Verdi 51, tel. 84206/07 vam ne nudi samo denarja

SLUŽBA JE PRIČELA DELOVATI LETOS

Tudi v naši deželi deluje služba branilca pravic državljanov

Pritožbe občanov in ustanov sprejemajo uradi v Gorici in Trstu ter drugih krajih dežele - Po zakonu možna tudi pritožba v slovenskem jeziku

V severnih anglosaških državah, zlasti v Skandinaviji ter na Anglijskem imajo velik ugled med prebivalstvom tako imenovani ombudsmani. Po naše so temu reče državljano-vo branilce. Vskokrat ko se kakemu državljanu zdi, da ga je kakava javna oblast bodisi država ali občinska ali druga, opeharila, da so mu naredili krivico itd, se obrne na tega državljanovega branilca, mu razloži svoj slučaj in ta se potem pozanima kako je s stvarjo. Res je sicer, da v severnih državah za stopnik javne uprave postujejo zakonite bolj kot njih kolegi v mediteranskih državah. Vendar daje ta ombudsman vsakemu državljanu garancijo, da ga bo ščitil pred nepoštenim izvajanjem zakonov. Vedeti moramo namreč, da ne gre v tem primeru za akcijo proti obstoječim zakonom. Državljanji so namreč prosto izvolili parlamentarce, ki imajo nalogo sestavljati in odobriti zakone. Gre za to, da bodo zakoni pravilno in enako izvajani. Brez diskriminacije od državljanov do državljanov.

nost le nad delovanjem deželne uprave. Mnogi so se zatekli v to pisarno zahtevajoč podporo proti državi, občanom in drugim javnim ustanovam. Čeprav to ne sodi v pristojnosti državljanovega branilca, se je ta vseeno poznal za stvari na pravih mestih in marsikdaj so pritožbi ljudi ti uradi tudi ugodili. Tudi tako da so kako stvar premaknili z mrtve točke. Dr. Caufin nam je omenil, da so ljudje hitro dobili odškodnino za razlašeno zemljišče, ki so jo čakali leta in leta. V nekaterih primerih so se ljudje čutili opeharjene prav zaradi te odškodnine in prejšnje ceritve so pristojni uradi popravili. Posredovali so zaradi vojaških služnosti, za rešitev raznih invalidskih pokojnin, itd. Ljudje seveda prihajajo v to pisarno z najrazličnejšimi zahtevami, prav tako kot so nekoli obiskovali razne

ljudske pisarne. Državljanov poslanec naše dežele ni nikogar poslal iz pisarne, rekoča, da stvar ne sodi v njegovo pristojnost. Skušal je ugoditi vsem ljudem, pa čeprav noče, da bi njegova pisarna postala nekakša služba za razne nasvete. Najbrž prav zaradi tega so v tej pisarni od letošnje pomladi imeli veliko delo kot v sorodnih službah v drugih italijanskih deželah. Služba državljanovega branilca mora biti v korist ljudem, ki se čutijo ogroženi kjerkoli. Zaradi tega jim mora javna uprava priskočiti na pomoč. To nam je dejal dr. Caufin. Tudi zaradi tega je prav, da se državljanji slovenske narodnosti, ko pridejo v njegovo pisarno, poslužujejo slovenskega jezika. Tudi to pomeni varovati ino izmed specifičnosti dela pravnice naše dežele.

MARKO WALTRITSC

Praznik sovodenjskih 50-letnikov

Tudi tisti Sovodenjci, ki so se le-nice v njihovem življenju. Zbrali so na narodnovobodilni borbo, otčodili za en dan odložiti vse skrbi, poklonili so se spominu tistih Sovo-dan so zaključili z večerjo v gostilni ter počastili to pomembno prelom-denjce, ki so darovali svoja življe-v Petovljah.

OB KONCU PREJŠNJEGA TEDNA

Predsednik posojilnic Enzo Badioli obiskal slovenske kreditne zavode

Bil je v Sovodnjah, Doberdobu, Nabrežini in na Opčinah - Pogovor s slovenskimi bančniki

Dr. Enzo Badioli predsednik centralne banke kmečko-obrtnih posojilnic in vsedravnne zveze teh posojilnic, je v soboto in nedeljo obiskal štiri slovenske posojilnice na Gorškem in na Trškem. V soboto je bil najprej na obisku v sovodenjski posojilnici, kjer ga je sprejel njen predsednik Jožef Čučut skupno z odborniki in osebjem posojilnice. Pristoten je bil tudi sovodenjski župan Vid Primožič, ki je gostu daroval gramofonsko ploščo Sovodenjskega noneta. Badioli je ob tej priliki dejal, da slovenske pesmi, saj je med vojno imel v svoji vojaški četi na Sardiniji kar precej vojakov slovenske narodnosti, ki so velikokrat prepevali svoje pesmi. V Doberdobu ga je sprejel predsednik tamkajšnje posojilnice Andrej Ger-golet.

Naslednjega dne, v nedeljo si je gost iz Rima ogledal prostore nabrežinske posojilnice, kjer so ga sprejeli predsednik Gvido Zidarčič z odborniki in funkcionarji. Zahvalili so se mu za pomoč, ki jo je centralna banka posojilnic ICCREA nudila tej posojilnici pred nekaj leti, ko se je prav s to pomočjo premostila. V Finšgarjevem domu na Opčinah pa je bil v nedeljo zjutraj sestanek Badiolija z upravitelji vseh štirih slovenskih posojilnic. Pozdravil ga je najprej predsednik opneške posojilnice inž. Milan Sošič, ki mu je obrazložil položaj tega kreditnega zavoda. Zatem pa je dr. Maks Ger-golet, ravnatelj doberdobske posojilnice, tudi v imenu vseh drugih, gostu obrazložil zgodovino slovenskih podeželskih kreditnih zavodov od druge polovice prejšnjega stoletja do današnjih dni. Omenil je težave s katerimi so se soočili ti kreditni zavodi v času fašizma ter dejal, da imajo naše posojilnice, poleg normalnih, še specifične naloge, ker so odraz etnične skupnosti, ki ima posebne potrebe na kulturnem socialnem in gospodarskem področju. Prav zaradi tega si naše posojilnice prizadevajo, da bi bila njih vloga še posebej v ospredju zanimanja deželne in vsedravnne zveze posojilnic.

Dr. Enzo Badioli predsednik centralne banke kmečko-obrtnih posojilnic in vsedravnne zveze teh posojilnic, je v soboto in nedeljo obiskal štiri slovenske posojilnice na Gorškem in na Trškem. V soboto je bil najprej na obisku v sovodenjski posojilnici, kjer ga je sprejel njen predsednik Jožef Čučut skupno z odborniki in osebjem posojilnice. Pristoten je bil tudi sovodenjski župan Vid Primožič, ki je gostu daroval gramofonsko ploščo Sovodenjskega noneta. Badioli je ob tej priliki dejal, da slovenske pesmi, saj je med vojno imel v svoji vojaški četi na Sardiniji kar precej vojakov slovenske narodnosti, ki so velikokrat prepevali svoje pesmi. V Doberdobu ga je sprejel predsednik tamkajšnje posojilnice Andrej Ger-golet.

OB 83-LETNICI PRIMORSKEGA IZSELJENCA - POV RATNIKA

V ZAJETNI KNJIGI JE FRANC KURINČIČ Z IDRŠKEGA OPISAL ŽIVLJENJE SLOVENSkih IZSELJENCEV V ARGENTINI

Trije bratje so se izselili v obljubljeno deželo čez veliko lužo - V Argentini je bilo veliko primorskih izseljencev, ki so ohranili narodno zavest in ljubezen do domovine - Deset tisoč podpisov so zbrali za priključitev Primorske k Jugoslaviji

Sedajni državljanov branilec je bil imenovan šele v začetku letošnjega leta, njegov urad je pričel delovati šele v pozni pomladi. Sedaj njegove pisarne je v Trstu, v Ulici Filzi 21, uradi pa so še v Gorici, na Svetogorjski cesti 17, v Vidmu, korespondenčna urada sta tudi v Pordenonu in v Tolmencu. Ker smo pred časom dobili v roke dve letni besedili, napisani tako v italijanski kot v slovenski, smo se pozanimali kako je s stvarjo.

Ko smo v uredništvu dokumentarnih oddaj ljubljanske televizije pred letom dni razmišljali, koga vse bi povabili k sodelovanju pri pravi in realizaciji televizijske serije o več kot stoletnem izseljevanju Slovencev, nikakor nismo mogli mimo dveh Primorskih Slovencev. Ana Krasna - Praček, dolgoletna urednica neworskega lista «Glas naroda» in odlična znanalka razmer v življenju Slovencev v Severni Ameriki, je bila po svojih pisateljskih delih in bogati publicistični že predstavljen bralecem Primorskega dnevnika, manj znano pa jim je ime argentinskega izseljenca - povratnika Franca Kurinčiča. Lovrenčkovega z Idriškega pri Kobaridu. Prav te dni je Franc Kurinčič v Ljubljani, v krogu svoje družine pristočno praznoval svoj 83. rojstni dan; let je veliko, toda za tako živahnega moža, kot je naš bivši znanec, kar pre malo. «Rojen sem bil na pragu tega stoletja,» se nam humorno posemeje, «zato n'mam težav, če me kdo vpraša za leta; kar jih je v tem stoletju, so vsa moja.» Ni kaj reči, mož nima dlake na jeziku, zato me je tudi prevzel njegovo pripovedovanje, spomnil na dolgo življenje, ki jih je Franc Kurinčič zbral in zapisal pred 12 leti v knjigi, ki je pod naslovom «Na tej in na oni strani oceana» izšla 1981 leta pri založbi B-recc. Kar vse našel v tej zanimivi avtobiografski pripovedi kot avstroogrci vojak je Franc Lovrenčev z Idriškega. Čeprav še rosno mlad okusil prvo svetovno vojno in krvav radgonski upor 1918, po njej pa pritisk fašizma na Primorskem. Leta 1923 se je izselil v Argentino, kjer se je uveljavil kot dejaven društveni delavec med izseljenci. Leta 1918 se je z družino vrnil v domovino, kjer se je zaposlil v Ljubljani in kjer sedaj živi kot upoko-jenec. Njegova pripoved je živahna in pritegne vas tako, da je ne morete odložiti do konca. To ni le avtobiografska izpoved, skozi njo za-čutimo preteklost primorskega človeka, na katerega se je v tem stoletju zgrnilo nič koliko viharjev, med katerimi je bil fašizem najbolj uničujoči. Izredno slikovito nam Kurinčič predstavi življenje primorskih ljudi; njegovih Kobaridčanov na začetku stoletja in to s posebnostmi, ki so se izgubile in niso bile dovolj zabeležene. Danes predstavljajo že narodopisno zanimivost. Kurinčič pa nam pripoveduje tudi o življenju izseljencev, kakor ga je okusil sam in se o razmerah v domovini 1948, kakor jih je sodil povratnik.

Soče pobrale šestdeset kmetov in jih pod obtožbo hohnovstva v prid avstrijske vojske na Krnskem pogorju najprej odgnale v Tolmino. Nato pa je na drugi strani mostu želez Drganšek oficir izbral vsakega desetega kmeta in izločenih šest mož so nato brez sodbe ustrelili in zakopali v skupen grob. Med ustrajenimi je bil tudi Kurinčičev stric Jerklič iz Kamnega. Hude ure so prestali med prvo svetovno vojno kobarški ljudje in vse prenelo vedo mladi rodovi o času, ko je na Krmu in pod n'om divjala prva svetovna vojna in je slovensko prebivalstvo moralo izrenati nepisane zakone najrazličnejše sodečnosti. Pa je minila tudi ta vojna in v Idriškem, ki je veselo pričalo skoraj vse svoje fante in može iz ruskega ali italijanskega ujetništva, iz raznih krajev Evrope, pa celo Azije in Bliznjega vzhoda ter idriške begunce, ki so jih na začetku vojne pregnali v Južno Italijo, je življenje ponovno vzklilo. Ko je italijanska vojaška uprava začela popravljati razdirane ceste in porušene mostove, je postal Lovrenčev Franc furman, kot so vozniki pravili po starem. Oče mu je izročil konja in voz in kar je mladi fant zaslužil, skoraj vse je dal očetu, ki je mo-

in da je vsako društveno delovanje strogo prepovedano, toda idriška godba je igrala dalje, kakor, da ne sodi k društvu! Od Kurinčiča je vodja kobarških fašistov končno zahteval, da se godba priključi fašističnemu Dopolavru, toda Franc je vedno našel kak izgovor. Ko pa je kazalo, da fašisti ne bodo odnehali, so godbeniki z Idriškega sklenili, da bodo instrumente odnesli domov na varno do... boljših časov. In tako so tudi storili, le Francetova trobenta je ostala v Argentini in nanjo je igral pri godbi prvo svetovnega društva v Buenos Airesu. Veliko hudega se je zgodilo še pod fašizmom v Idriškem: pretepi, zapori, ovažanja. Francu Lovrenčevu ni kazalo drugega, kakor da prsi za potni list in gre z izbranko Lučko dačč čez morje v Argentino. «S fašizmom» pravi Kurinčič, «če bilo na Primorskem konec vsega slovenkega in fašisti so nam rudi dali dovoljenja za čez morje, doma nas je bilo tako manj upornih trmasih ljudi.»

Argentina, obljubljena dežela! «Prišli pa smo v času svetovne krize, ki ni obšla te dežele. Bili smo brez denarja (za vozovnico čez morje sem si sposodil pri stricu),

gi, tudi stari, zelo stari ljudje; nekateri so umrli, na ladji, preden je «Partizanka» zaplula v domače Jadransko morje. Za novo domovino si je Franc Lovrenčev izbral Ljubljano; hčerka je morala naprej v šole. Poznal ni nikogar, spet ni imel službe, ne stanovanja, treba je bilo pač pričeti znova. In ni bilo lahko, domovina je bila sredi hudega spora s Sovjetsko zvezo, primanjkovalo je hrane, elektrike. Kurinčič je moral iz službe v službo, po dekretu in dolga leta je čakal na skromno stanovanje, čko pa sem začel z delavnostjo pri Izseljenški Matici, sem zopet živel,» nam je veselo pripovedoval n's ljubljani in oporjal na bogato dokumentacijo, ki jo je prinesel iz Argentine. In iz katere bomo lahko arhivsko in slikovno dograjevali podobo slovenskega, posebej primorskega izseljenstva v Argentini. Na koncu knjige spominov je Franc Kurinčič naredil malhen obračun, tako, pošteno, brez dlake na jeziku, vredno si ga je prebrati.

DORICA MAKUC

V Pordenonu razstava Piona, Čarga in Černigoja

V galeriji Sagittaria v kulturnem centru v Pordenonu je do srede februarja odprta zanimiva razstava treh slovenskih primorskih slikarjev, Vena Piona, Ivana Čarga in Avgusta Černigoja, ki so ustvarjali v dvajsetih in tridesetih letih ter pomenili velik preokret v takratni likovni umetnosti.

Pordenonski center je izdelal tudi črno-beli katalog z več barvnimi in črno-beli reprodrukcijski del teh slikarjev.

Poročanja o slovenskih gostilnah

V eni izmed zadnjih števk mesečnika «La cucina italiana», ki izhaja že 83. leta v Milanu, je tudi daljši članek častnarika Giuseppe Maffiolo, ki je obiskal gostilne na področju od Gradišča do Gorice in Brd tja do Krmna, Dolnji do Čeda. Med gostilnami, ki jih ta častnik omenja so tudi Nanutova gostilna na Trški cesti v Gorici, Formentinjeva v Števerjanu in Sirkova na Subidi.

O Sirkovi gostilni na Subidi piše tudi videmski časnik Isi Benini v zadnji številki furlanskega petnajstrednika «Il Puntos». V našem listu smo o tej gostilni pisali v našem listu letos spomladi.

Mladinski krožek Gorica priredi SILVESTROVANJE za mlade vseh starosti, z ansamblom ARA MAKAO. Rezervacije v uradu MK v Ul. Croce 3 in pri blagajni Kulturnega doma.

Mladi bralci, izšla je vaša revija GALES

Kip Milka Kosa v Novi Gorici

Prejšnjo nedeljo, 12. decembra, prav ob devetdesetletnici rojstva akademika dr. Milka Kosa, priznanega slovenskega zgodovinarja, ki se je rodil v Gorici, so na Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici odkrili doprni kip Milka Kosa, delo novogoriškega kiparja Negovana Nemca. Za ta kip je poskrbelo Zgodovinsko društvo za Severno Primorsko. Ob tem drevoredu je postavljena cela vrsta doprnih kipov možem, ki so se v Gorici in drugod uveljavili na političnem, kulturnem, gospodarskem področju v zadnjih sto letih.

Lovrenčkova družina malo pred odhodom starejših treh sinov v Argentino

ral preživljati veliko družino. Bili so sicer lepi časi mladosti in izredno razgibanega prosvetnega življenja v vasi, ki se je na tem področju kosala s samim Kobaridom. Kot se spodobi so seveda tudi Idrič imeli več prosvetnih društev, delili so po svetovno nazorskih opredelilnih, toda bolj na besedah, kot zares. Vas je polno zaživela in na drugem občnem zboru Prosvetnega društva je bil Franc izvoljen za predsednika; dela se je lotil z vno in ves prosti čas porabil za društvo. Leta 1923 je eden od članov predlagal, da bi nabavili instrumente za godbo na pihala in ker je bil pevovedna Uršič tudi mojster za godbo, si bilo težav s kapelnikom. Hudo pa je bilo za denar, saj ga mladi kmečki fantje niso imeli, toda vsak bodiči član je prinesel 250 lir, nekaj so si sposodili in iz česke tovarne naročili 21 svetlečih instrumentov in plačali zanje 7.000 lir. In ta godba je bila boleča tr in peti fašizem, ki so jo krepko posegali v prosvetno dejavnost primorskih Slovencev. Toda Idrič se niso kar tako vdali, njihova godba je bila zares nekaj imenitnega, prekašala je celo tisto iz Kobarida. Kurinčič se dobro spominja odloče notranje ministristva, da je tudi Prosvetno društvo v Idriškem razpuščeno

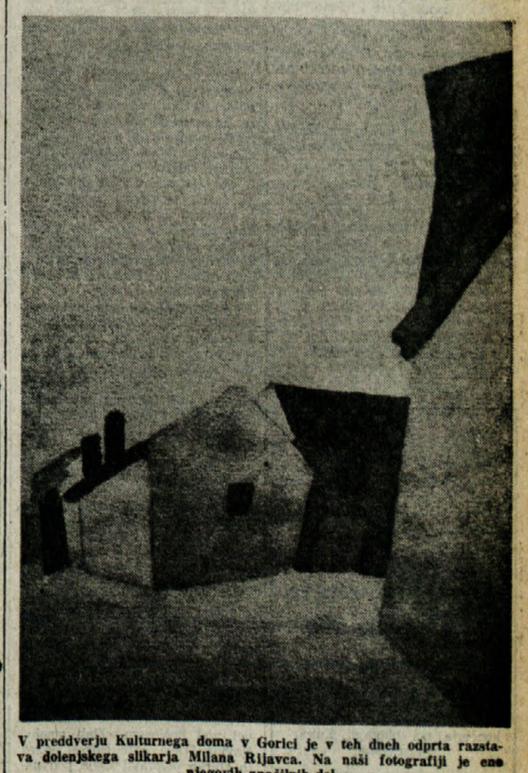
delu ni bilo nikjer, tudi stanovanja ni. Jezika nismo poznali in bili smo v hudih stiskah. V slabih prostorih smo spali, po pet ali šest Primorcev skupaj, in če je del eden, je ta za vse! Vse nas je prehanjeval, za vse plačal našemu. Iz krize so nas reševala naša primorska dekleta, ki so bila pri bogatih argentinskih družinah izredno cenjena zaradi njihove prirodnosti, poštenosti in čistote. Ta huda leta, ki jih je preživljal Franc Kurinčič so primorske fante in može mnoge poglala v bedno življenje po predelih imenovanih villa miseria, kjer so se nekateri izgubili, pa tudi izpridili. Drugi so bili primorani pobirati na smetiščih kruh in meso, ki so ga siti zavrgli, in s ter papir, steklo in kosti, da so splot preživeli. Spali so v razbitih vagonih, ali pod njimi, nekateri so si napravili kolibe iz zabojev, iz pločevine in lepenke, ali celo iz starih vrč. Strašno žalostne zgodbe vam lahko pove Lovrenčev Franc o usodi naših srečnih izseljencev. Njegova sreča pa se je imenovala Lučka, ki se je kot druga pridna dekleta zaposlila pri premožni argentinski družini in Francu pomagala, ko je hodil kilometre v velemeštnih ulic, da bi našel delo, pa je njegovo tavanje trajalo dolge mesece,

jami, mitingi, protesti in prid priključitve Primorske k Jugoslaviji. «Napolnili smo največje dvorano v Buenos Airesu in poslali naše zahteve znanjani ministrom na mirovno konferenco v Pariz. Imeli smo vso pravico svoje zahteve glasno postaviti, saj smo bili v glavnem fašistični pregnanci,» se je Franc Kurinčič ponovno razburil in mi naložil odgovorno nalogo, naj vendar ob iskanju drugih zgodovinskih dokumentov za našo serijo vendarle skušam ugotoviti, kje je ostala knjiga, ki so jo poslali argentinski izseljenci na londonsko konferenco 31. januarja 1948 in v kateri je bilo skoraj deset tisoč podpisov primorskih rojakov, ki so zahtevali, da pripadejo Jugoslaviji. Pošta knjige ni hotela prevzeti, trdili so, da je pretežka, tehtala je namreč 4 kilograme, zato so jo izročili po jugoslovanski diplomatski poti. Ta zgodovinski dokument naj bi bil v arhivu mirovne konference pri zunanjem ministru v Beogradu. Verjetno bi za Franca Kurinčiča ne bilo ob 83-letnici lepšega darila kot potrditev, da je ta dragocena knjiga ohranjena. Argentinski izseljenec Franc Kurinčič se je vrnil v domovino po dvajsetih letih. Vojna s «Partizanko» leta 1948 je bila dolga 20 čudovitih dni. Vračali so se mno-

Tudi v novogoriški občini zasebne trgovine

Na ravni občine Nova Gorica sprejemajo dokumente o predvidenem gospodarskem in družbenem razvoju te občine v obdobju do leta 1985. Sklenili so, da bodo postopno odpirali tudi zasebne trgovine, s čimer bi obogatili ponudbo blaga zlasti v manjših in oddaljenih krajih občine. Za hitrejšo odpiranje privatnih trgovin se je nedavno na nekem posvetovanju s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in trgovskega podjetja «Primorje» zavezal tudi predstavnik sindikatov v Novi Gorici Jože Elešič.

SLIKAR MILAN RIJAVEC V KULTURNEM DOMU

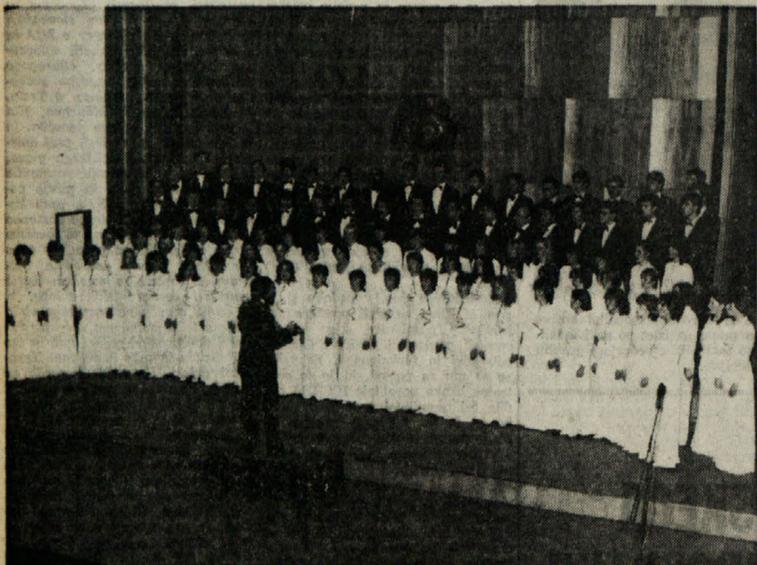

V predvorju Kulturnega doma v Gorici je v teh dneh odprta razstava dolenskega slikarja Milana Rijavca. Na naši fotografiji je ena njegovih značilnih del

V KULTURNEM DOMU NA POBUDO GLASBENE MATICE

Po desetih letih spet v gosteh mladinski zbor «Ivo Lola Ribar»

Pevski zbor iz Beograda je v 37 letih svojega delovanja osvojil nešteto nagrad in priznanj na raznih zborovskih tekmovanjih

Po skoraj desetletnem premoru se bo v sredo, 22. t.m., ob 20.30 na odru našega Kulturnega doma ponovno predstavil mladinski pevski zbor Ivo Lola Ribar iz Beograda. Celovečerni koncert številnega beograjskega pevskega zbora bo v organizaciji Glasbene matice, ki bo s tem zaključila svojo letošnjo, izvenabonmajske koncertne sezono.

Zbor, ki ga uspešno vodi Milovan Pančić, deluje v okviru mladinskega kulturnega društva IVO LOLA RIBAR od leta 1944. Od ustanovitve do danes je nastopil na neštetihtevnih, festivalih, tekmovanjih v državi in v inozemstvu. Predstavil se je s samostojnimi koncerti sešesposad, med temi, je tudi koncert, ki ga je imel leta 1973 v Kulturnem domu v Trstu v okviru III. abonmajske koncertne sezone Glasbene matice. V 37 letih svojega delovanja je pevski zbor Ivo Lola Ribar osvojil nešteto nagrad in priznanj na raznih zborovskih tekmovanjih. Prvi velik uspeh je zabeležil na mladinskem pevskem festivalu v Pragi leta 1947, kjer je prejel prvo nagrado. Za tem sta sledili priznanja na tekmovanjih v Neustadtu leta 1955 in v Arezzu leta 1959. Odlične uspehe in kritike je zbor imel leta 1964 v Langollenu na Angleskem, v Namuru na mednarodni zborovski manifestaciji «Europa cantata» leta 1971 in l. 1968 na glasbenih dnevih v Kaslu. Dvakrat se je z uspehom predstavil na evropskem zborovskem festivalu v Ingolstadt in smem za nemški radio in televizijo. Posebno priznanje je prejel za izvedbo Hajdnove Mase v Beogradu z beograjsko filharmonijo leta 1969, letošnjo leto pa je bil dobitnik nagrade «Mladost» za izredne uspehe pri delu. Prvi je bil leta 1972 na priveditvah v Valjevu in na tekmovanju beograjskih zborov kot tudi na jugoslovanskih zborovskih simpozijih v Nišu leta 1974; istega leta je na svetovnem tekmovanju mešanich pevskih zborov londonskega radia BBC osvojil prvo mesto. Društvo jugoslovanskih skladateljev pa mu je podelilo zlato plaketo za najboljšo izvedbo Mokranjčevih skladb.

Na beograjskem tekmovanju pevskih zborov je leta 1980 prejel prvo nagrado in bil najboljši jugoslovanski zbor. Z novim programom je nastopil leta 1981 na Mokranjčevih dnevih v Negotinu, drugo mesto pa je osvojil na jugoslovanskih pevskih slovesnostih v Nišu, kjer je nastopil s filharmonijo mladih «Boris Pašćan» in z beograjsko filharmonijo.

Na koncertu v Trstu se nam bo mladinski mešani pevski zbor «Ivo Lola Ribar» predstavil s skladbami Stevana Mokranjca, znanega po svojih Rukovetih in splot etnomuzikološkem duhu, z deli zelo pomembnega skladatelja iz prve polovice našega stoletja Stevana Hristića in drugih skladateljev kot so: Ivo Matetić-Ronjgov, Mironid Kuzmanović, Kostantin Babić, Nikola Hercegovina, Josif Marinković in Radomir Petrović.

GLASBENA MATICA TRST v sredo, 22. decembra, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU PEVSKI ZBOR IVO LOLA RIBAR IZ BEOGRADA Dirigent: Milanov Pančić Prodaja vstopnic na sedežu Glasbene matice - Ul. R. Manca 29 in ured pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

POMENLJIVI KULTURNI STIKI OB MEJI

Marjan Kravos in Marko Kravos: slika in beseda v divaški knjižnici

Marjan Kravos, grafični mojster ljubljanske šole, Marko Kravos, pozoren urednik knjižnih izdaj ZTT

Prostorna, svetla, sodobno urejena knjižnica v Divači, ki so jo odprli letošnjo pomlad, ponuja možnost, da je mnogo več kot samo izposojevališče knjig.

Tako sta se v ponedeljek zvečer tam predstavila slikar Marjan Kravos ter Marko Kravos, ki je bil gost knjižnice kot glavni urednik knjižnih izdaj Zajožništva tržaškega tiska.

Lučka Čehovin, ki je predstavila slikarja, je med drugim povedala, da se Marjan Kravos uvršča med pomembna imena slovenskih slikarjev, ki živijo in delujejo v Trstu. Povedala je tudi, da se je že pred dvema letoma predstavil v Kosovelovi knjižnici v Sežani, kjer so njegove grafike vzbudile veliko zanimanje pri obiskovalcih. Ko je Čehovina govorila, o umetnikovi življenjski poti, je dejala, da šolanje v Trstu, kjer je bil njegov profesor risanja Avgust Cernigoj, in njegovo tamkajšnje bivanje, močno karakterizira Kravosovo ustvarjanje. Obenem pa njegove grafike odsevajo vsoto tisto prefinjenost in skrbnost od tisa, po kateri je ljubljanska šola zaslovela v svetu. Ob tem je podčrtala Kravosovo šolanje pri uglednih profesorjih grafike v Ljubljani.

Ce se je Kravos že pred leti opredelil za tako imenovano smer

«Ravna umetnost» ali v italijanskem kulturnem prostoru znano pod imenom «Arte povera» z divaško razstavo potrjuje svojo vztrajnost. V svoji umetnosti se poslužuje minimalnih sredstev za izražanje, pri čemer vedno jemlje le en element iz inventarja «Ravne umetnosti». V Sežani smo spoznali njegov grafični opus vrečk, pa krp, tokrat jemlje za izhodišče papir. Vsem tem predmetom pa posveča toliko umetniško skrb, da se gledalec kar čudi, od kolikoliš umetnikovo zanimanje za tako nepomembne predmete. Na to vprašanje je Kravos v Divači lepo odgovoril, ko je pojasnil svoj odnos do umetnosti, ki zanj ni nekaj vzvišenega, niti ni zanj sredstvo skozi katero bi se globoko izpovedoval. S svojim delom hoče med drugim tudi opozoriti, da so na videz nepomembni predmeti (cunje, vrečke, papir), še kako življenjsko pomembni.

Na razstavi v Divači nas Kravos tudi preseneča z vrsto imenitnih grafik (10) s katerimi je opremil lansko dvojezično izdajo Kosmačeve novele Tantadruj, ki je izšla pri ZTT (v slovenskem in italijanskem jeziku). Kdor pa zahaja v gledališče, je imel možnost spoznati Kravosa tudi kot scenografa.

Po zaključenem pogovoru o Kravosovi umetnosti, je povzel besedo Marko Kravos, ki je predstavil divaški bralacem Založbo tržaškega tiska pri kateri je že vrsto let glavni urednik knjižnih izdaj. Orisal je razvojno pot te pomembne založniške hiše, opozoril na dosežanje najpomembnejše izdaje, posebej je razčlenil njeno razvijano dejavnost in predstavil knjižni program za bližnjo prihodnost.

Razstava Marjana Kravosa bo Povedati je treba, da je knjižnica v Divači na ogled do 24. t.m. ca. v Divači odprta vsak ponedeljek in petek od 11. do 17. ure. A. N.

V dvorani openskega KD Tabor

Sončni Kraljevi akvareli

s potepa po grških otokih

V hladno zaoblčenost preteklih dni je Atilij Kralj pričaral nekaj zara in luči žarkega sredozemskega sonca iz poletnih temov, preživelih na potepanju po grških otokih. Seveda le v svojih prikupnih akvarelih, ki jih je razobesil v precejšnjem številu v dvorani openskega KD Tabor. Gre za drugo ali že tretjo razstavo tovrstne luje motivike tega mnogostoranske delavnega kulturnika-ustvarjalca v narčni besedi in slikah naše kraške stvarnosti, da ga marsikdo netočno primerja kot akvarelista s pokojnim Hlavatjem. Hlavaty je bil izrazit lirski slikar brezimnih ožjih izrazov trpeke lepote gmajne in grmicevja, dočim Kralj ohranja v svojih listih izginjajoče značilnosti arhitekture kraških vasi v njih kamniti izgradnji hiš; kar je značilno za Kraljev polik stavbnega načrtovalca. Ta posebnost izstopa tudi v novih akvarelih iz Grčije, katerim daje mešanica klasično-sredozemskega stavbarstva egzotično mikaven čar.

So to starinski opuščeni mlini na veter, razvaline stebrov tempeljev, bleščeče beli svojevrstni zvorniki, mali pristani in v razbeljenem ozračju poletja migolajoči obrisi opamenost belih hiš in ozkih ulic obalnih krajev. Vse to je učinkovito zajeto v velike liste tega slikarja, ki ume z orkestralno spremljavo podrejenih odtenkov barvanih vrednot dati modri ni neba in morja vseobčutljivo močnost prostorne daljine in globine. Slikajoč na kraju samem je Kralj kmalu spoznal, da oboje ga ni moglo tako prepričljivo pričarati v tanki prozornosti akvarelne barve. Zato je za nebesni svod in morsko gladino uporabil primerno barvo v temperi, ki jo je nanesel poskovično enotno. S tem je povečal kontrastnost med njih obsežno površino v nasprotju z drobno natančnostjo risbe stavbo-krajskega okolja. Tako njih ploskovita resničnost izstopa bolj plastično in daje v trepežanju svetlobe s prostorsko opredeljeno občutje sredozemske doživljanja narave, ki priložuje stotisoče turistov iz severnih dežel. Le te je Kralj zajel tudi v nekaterih koloriranih risbah, kako se kretajo v pestrosti bazarjev med ozkimi uličicami. V odruvanju zokrajnih skih lepot iz raznih nam bolj ali manj tujih dežel Španije in sečaj Grčije, postaja Kralj med našimi zamejskimi slikarji najbolj razgledan krajinar, ki nam bo gotovo pripravil v tem oziru še marsikatero prijetno presenečenje. MILKO BAMBIC

POGOVOR Z GLAVNIM UREDNIKOM ZALOŽBE JOŽETOM HLADILOM

Program Pomurske založbe za prihodnje leto zajema skoraj sto del s številnih področij

Tudi ta program temelji na posameznih književnih zbirkah, med katerimi je na prvem mestu zbirka Domača književnost

Tudi letos začnemo s podrobnim prikazom programov naših založb s Pomursko založbo v Murš. Soboti. Prvič zato, ker je ta založba s sedežem na obrobju slovenskega ozemlja, visokimi nkladami in zanimivimi programi postala ena najzanimivejših pa tudi poslovno uspešnih založb in tako dokazala, da se da z izbranim, zanimivim programom in tudi poslovno domiselno prav tako tudi na knjižnem področju dobro poslati kljub velikim gospodarskim težavam, ki trenutno pestijo Jugoslavijo in s tem tudi Slovenijo.

Ko smo se z glavnim urednikom založbe Jožetom Hladilom pogovarjali o založniškem programu za prihodnje leto, je na začetku predvsem poudaril, da v njihov založniški svet pred kratkim sprejel okvirni založniški program za prihodnje leto in za pomlad 1984. To je za podlago leto vnaprej. Omenjeni prog. am zajema kar 96 del, med katerimi so seveda tudi nekatera, ki predstavljajo še dolg iz programov prejšnjih let, vendar pa je kljub vsemu temu številu skoraj stovih novih knjig dokaj impozantno.

Hradil je dalje omenil, da se je založniški svet v svoji zadnji seji zadal tudi pri gospodarskih razmerah v založbi in o njenem vključevanju v prizadevanja za skladnejši razvoj slovenskega založništva. Sicer pa se v založbi dobro zavedajo, da se mora slovensko založništvo posodobiti in so zato privrženi zamisli republikanskega odbora za knjigo pri Republiški konferenci SZDL Slovenije o enotnem sistemu distribuiranja knjig prek centralnega skladišča in z avtomatsko obdelavo podatkov in trga. Vendar pa je to lele zamisel in dokler ne bo uresničena, se založba ne more odrediti svojega načina razpečevanja knjig prek akvizitorske mreže, ki se je prav pri Pomurski založbi dobro obnesla in bi jo bilo zato škoda razdreti v imenu neseča novega, česar se ni, je poudaril Jože Hradil. In v dokaz, da delajo prav, je glavni urednik založbe navedel visoke naklade domačih izvirnih del pri njihovi založbi, ki dosegaajo v veliko primerih 5.000 izvodov.

Po tem uvodnem delu je urednik podrobneje spregovoril o knjižnem programu Pomurske založbe za prihodnje leto in pomlad 1984. Kot vse založbe, temelji tudi njihov program na posameznih književnih zbirkah, med katerimi je vedno na prvem mestu zbirka Domača književnost, v kateri je predviden izid kar 14 knjig. Na prvem mestu je Miško Kranjec z dvema knjigama in sicer že s peto izdajo romana «Strici so mi povedali» ter z novim mladinskim romanom, obe knjigi pa bosta izšli v sodelovanju z Mladinsko knjigo. V sodelovanju z založbo Borec pa pripravljata založba «Fotomografijo Miška Kranjca». Četrta knjiga te zbirke bo roman Draga Jančarja «Saverni sija». Tone Svetina pa je prispeval roman «Zenica sonca», roman o slikarju Jakiju, kar je hkrati tudi še programski dolg iz leta 1981. Sedma knjiga te zbirke bo roman Ferda Godine «Zaklenjeni dom», medtem ko bo Evald Flisar prispeval knjigo novele pod naslovom «Zlati smeh». Novinar Dela Jože Horvat je za to zbirko pripravil eseje pod na-

slovom «Pogovori s pisatelji», medtem ko bo Milan Vincetić izdal pesniško zbirko pod naslovom «Zanana». Zbirko novel je pripravil Boris Jukić pod naslovom «Prvi koncert», medtem ko bo Vitomil Zupan izdal v tej zbirki svoj nov roman «Apokalipsa vsakdanjosti». Zadnji dve knjigi te zbirke pa sicer pesniški zbirki Miklosa Radneta «Zbrane pesmi» ter izbor poezije ob 75 letnici rojstva pesnika Sandorja Weöresa. Značilno za obe omenjeni pesniški zbirki pa je tudi dejstvo, da bosta izšli skupaj v sodelovanju z Državno založbo Slovenije. O zbirki «Sovozvečje» zapišimo še ob koncu, da predstavljata ključni del založninskega programa v njeni funkciji založbe tudi za Madžare v Sloveniji.

Naslednja, četrta zbirka nosi naslov Helikon in v njej bodo izšli izbrani svetovni romani v dvanajstih knjigah. Precej del te zbirke je še dolg iz leta 1981, vendar jih vseeno naštejemo: Ruth Beebe Hill «Hana's Yes», štirje romani Jukia Mišine in sicer «Pomladni sneg», «Pobegli konji», «Svetišče zore» in «Kje je angel», dalje delo Milana Kundere «Knjiga o smehu in v pozabi», «Malina» Ingeborg Pachmannove, «Pred jutrom» Han Suvynove, «Za nobeno rabo» Han Zhenboja, «Legenda o sreči brez konca» Ulricha Plenzdorfa, najnovejši roman Alberta Moravie «1934» in knjiga znaenega francoskega igralca in peva Yvessa Montanda «Glava polna sonca».

Peta zbirka založbe je med vsemi gotovo najzanimivejša «To je zbirka Mostovi, v kateri bo izšlo

Kidriča v madžarščini, dr. Miklosa Guttmana delo, oziroma zbirka člankov «O materinem jeziku» ter seveda tradicionalni kolektar «NAP-TAR 83». Iz te zbirke nam preostaneta še dve knjigi in sicer pesniški zbirki Miklosa Radneta «Zbrane pesmi» ter izbor poezije ob 75 letnici rojstva pesnika Sandorja Weöresa. Značilno za obe omenjeni pesniški zbirki pa je tudi dejstvo, da bosta izšli skupaj v sodelovanju z Državno založbo Slovenije. O zbirki «Sovozvečje» zapišimo še ob koncu, da predstavljata ključni del založninskega programa v njeni funkciji založbe tudi za Madžare v Sloveniji.

Naslednja, četrta zbirka nosi naslov Helikon in v njej bodo izšli izbrani svetovni romani v dvanajstih knjigah. Precej del te zbirke je še dolg iz leta 1981, vendar jih vseeno naštejemo: Ruth Beebe Hill «Hana's Yes», štirje romani Jukia Mišine in sicer «Pomladni sneg», «Pobegli konji», «Svetišče zore» in «Kje je angel», dalje delo Milana Kundere «Knjiga o smehu in v pozabi», «Malina» Ingeborg Pachmannove, «Pred jutrom» Han Suvynove, «Za nobeno rabo» Han Zhenboja, «Legenda o sreči brez konca» Ulricha Plenzdorfa, najnovejši roman Alberta Moravie «1934» in knjiga znaenega francoskega igralca in peva Yvessa Montanda «Glava polna sonca».

Peta zbirka založbe je med vsemi gotovo najzanimivejša «To je zbirka Mostovi, v kateri bo izšlo

kar sedem del. Mest z Avstrijo bo predstavil Alois Hergouth z delom «Mesec nad Jablanicami», most s Poljsko Wladislaw Terticki s knjigo «Črni romani», most z Bosno in Hercegovino Andjelko Vulečić z delom «Dan, ko so artilerija Viljo Vukas», most s Senegalom Sembene Ousmane s knjigo «Poslednji mož cesarstva», most z Irakom Faud Al-Takarali z delom «Drug obraz», most z Romunijo Ileana Vulcanescu s knjigo «Človek človeku» in most z Mehiko «Meška poezija 20. stoletja». Naj ob tej zbirki še zapišemo, da so Mostovi izvira zamisel in večletna praksa Pomurske založbe in nam predstavljajo književnosti narodov z vsega sveta, zlasti iz nevrščenege in da je zbirka že doslej dživela veliko mednarodno potrditev in priznanje: pravkar omenjena dela so s seznama, ki ga je predložil UNESCO in UNE SCO bo to izdaje tudi financiral iz svojega sklada.

Sedma zbirka nosi naslov Portret in v njej so na programu tri knjige: Simone de Beauvoir «Najlenska leta», Richard Friedenthala «Martin Lutera» in Jerryja Hopkinsa «Elvis».

Zbirka Pesti zajema sedem knjig. Tu je na prvem mestu trilogija Györgya Karsoda pod naslovom «Palestinska trilogija» (Abrahamovi sedem let, Kam so izginili vojskaki in Konec zgod-

(Nadaljevanje na 14. strani)

NA ČETRTKOVI TISKOVNI KONFERENCI V LJUBLJANI

Slovenska matica je predstavila javnosti letošnjo nadvse kakovostno književno žetev

V četrtek, 16. decembra, je bila v dvorani Slovenske Matice v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so predstavili letošnjo žetev Slovenske Matice, ene izmed osrednjih in najpomembnejših slovenskih založb.

Palet, imenujmo ga tako, zajema sedem knjig, ki pokrivajo različna področja znanosti, kulture in lepote. Naj se uvodoma omenimo, da je letošnja beta Slovenske Matice na visoki kakovostni ravni in da ponuja slovenskemu porabniku knjige široko izbiro ne le iz domače, temveč tudi iz evropske miselne zakladnice.

Tiskovne konference so se udeležili številni akademiki ljubljanskih znanstvenih in raziskovalnih ustanov, sodelavci in strudniki Slovenske Matice, uredniki predstavljenih knjig in seveda predstavniki tiska.

Izdaje Slovenske Matice za leto 1982 zajemajo naslednja dela: Lino Legiša v preizkušnji, Andrej Capuder - Rapsodija 20, Josip Vošnjak - Spomini, Franc Kos - Izbrano delo, Ludvig Feuerbach - Bistvo krščanstva, Franče Križanić - Nihalo, prostor in delci ter Levstikov zbornik, dokumentarno gradivo s simpozija ob pisateljevi stopenjdesetletnici rojstva.

Prisotne je pozdravil predsednik Slovenske Matice dr. Bogo Grafenauer in spregovoril najprej o izbranjem delu Franca Kosa, ki ga je sam uredil. Franc Kos je osrednje figura v prvi generaciji naših zgodovinarjev in iz njegove obsežne objavljene in neobjavljene zapuščine je urednik izbral najzanimivejše. Izbranimu delu je pripisal še izbrano študijo o pomenu delu Franca Kosa v razvoju slovenskega zgodovinskega pisatelja Andreja Capu-

der je sam predstavil svoj najnovejši roman Rapsodija 20, katerega dogajanje sega tudi v Furlanijo in na Goriško in bo brez dvoma zanimiv tudi za naše bralce, saj je v romanu veliko elementov iz življenja slovenskih ljudi tostran meje.

Vasilij Melik je uredil Spomine dr. Josipa Vošnjaka, enega vidnejših slovenskih kulturnih delavcev z drugi polovici prejšnjega stoletja, ko se je slovenski narod prebujal in utrjeval svojo kulturno in narodnostno istovestnost. Melik je poudaril, da so Vošnjakovi spomini prvič zbrani na enem samem mestu in v eni sami knjigi.

Slovenski filozof in matematik Franče Križanić je duhovito spregovoril o svojem delu Nihalo, prostor in delci, ki je izšlo v naravnoslojni zbirki Slovenske Matice. Vsebinski lik knjige je razpel med matematičnim in poetičnim jezikom, ki se povezujeja in dopolnjujeta in nam celovito spregovorita o svetu fizike, astronomije in matematike z nekim drugačnim odnosom, v katerem zavzema posebno mesto tudi estetska vrednota, merjena z literarnim parametrom.

Filozofsko delo Ludwiga Feuerbacha Bistvo krščanstva zapolnjuje neko vrzel v tej vrstni, kajti to delo je letos prvič izšlo v slovenskem prevodu. Ob Feuerbachovi filozofski misli se je močno oplajal Karl Marx predvsem v zgodnji dobi svojega filozofskega razvoja. Zato je odveč spoudariti pomembnost tega izida, v čemer so se strinjali tudi pisec uvida Marko Kerševan (v pisanju predgovora je sodeloval tudi Andrej Kirn) in prevajalca Franje Jerman in Božidar Kante. Zbornik razprav in člankov Lina Legiša,

dolgoletnega sotrudnika Slovenske Matice in prefinjenega raziskovalca slovenske književnosti, je spregovoril Bogo Grafenauer. Prof. Legiša je doma iz Mahvina in torej naš ožji rojak. Živo in zavzeto je spremljal dogajanje v rodnem Trstu in se pravzaprav nikoli ni mogel odpovedati čarom Krasa, kateremu je tudi posvetil esej Kras v slovenskem slovu. Izbor njegovih literarnokritičnih esejov bo torej imel brez dvoma širok odmev tudi v našem zamejskem kulturnem prostoru.

Zbornik o Franu Levstiku pa zajema poročila in razprave slovenskih literarnih kritikov, jezikoslovcv in zgodovinarjev, ki so se 27. novembra 1981 udeležili Simpozija o velikem slovenskem pisatelju in narodnem buditelju v Spodnjih Retjah. Izbor prinaša (delno) tudi posebej v razpravo, ki je sledila simpoziju. Kljub obsežnemu gradivu, ki je obstaja o Levstikovem življenju in delu, pomeni novi zbornik zadnje izsledke in najnovejša dognanja o njem.

V paketu, ki ga je založba predstavila v četrtek, bi morala biti tudi Breznikova zbrana dela, ki pa bodo naknadno izšla prihodnje leto, ki ga je Slovenska Matica pravzaprav natiskala v lični brošuri.

Med pomembnejšimi pobudami sta posebej omenje uredni predosem Simpozij o periodizaciji slovenskega slovu, ki bo predvidoma v mesecu marcu, in simpozij o Ivanu Preplju, ki bo poseveč pisateljevi 100 letnici rojstva. Ta literarnozgodovinski shod bo predvidoma v oktobru. (ris)

Imaš rad svojo ženo? Olajšaj ji vsakdanji trud. Kupi ji «GEYSER», napravo na paro za čiščenje vseh vrst talnih oblog (parketi, ploščice, moquettes), preprog, sedežnih garnitur, oken itd. ● CISTOCA ● HIGIENA ● PRIHRANEK ● VSAKOVRSTNA UPORABA ● PRAKTICNOST so glavne značilnosti aparata za čiščenje «GEYSER» Za brezplačni prikaz delovanja in podrobnejša pojasnila telefonirajte na številko (040) 200-150

CARNIEL s.n.c. TRST — ULICA S. CATERINA 11 TEL. 631277 ● OTROSKA OBUTEV ● ŽENSKO SPODNJE PERILO

KOSMINA SERGIJ BARVNI TV-PRÉJEMNIKI — vse kar najboljše nudi nemška in italijanska tehnika ITT Schaub Lorenz, TELEFUNKEN, PHILIPS REX NABREZINA Center Tel. 200-123

Zlatarna - Urarna Laurenti nudi veliko izbiro vseh vrst ur: ročnih, stenskih in budilnik SERVISNI CENTER SEIKO TRST — L.g. Santorio 4 Tel.: 723-240

POPUSTI OD 10 DO 30% na usnjeni galanteriji, konfekciji in obutvi charlie SHOP TRST Ul. San Lazzaro 18 Tel. 68-124 Obv. občini 4.11.82

za temi vrati Zastopnik kuhinje moretuzzo TRST Ul. Balamonti 3 — tel. 820766 Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301 EDI MOBILI

naša zemlja

VPRAŠANJE RAZLAŠČANJ JE ŠE VEDNO ZELO AKTUALNO

Zakaj ne tudi v F-JK kot v Dolini Aoste in pokrajini Trento?

«Za izvajanje določil, ki jih postavlja člen 44 ustave, da bi pomagal malim in srednjim lastnikom in podpiral gorate predele, bo dežela podelila poseben prispevek v korist lastnikov zemljišč, ki ležijo v goratih predelih, ki so podvržena razlastitvam na osnovi državnega zakona z dne 22. oktobra 1971, številka 865.»

«Pokrajina dopolnjuje, z lastnim dopolnilnim prispevkom, do višine, ki jo predvideva pokrajinski zakon z dne 30. decembra 1972 številka 31 s poznejšimi spremembami, tiste odškodnine, ki jih je treba izplačati na osnovi državnega zakona z dne 22. oktobra 1971, številka 865, v primerih razlaščenja za ureditve del, ki sodijo v pristojnost države.»

Gornja dva odstavka predstavljata prva člena dveh zakonov: prvi je v veljavi v deželi Dolina Aoste, drugi pa v avtonomni pokrajini Trento (ki ima z razliko drugih pokrajinski zakonodajne pristojnosti in jo zato lahko primerjamo deželam). Dolina Aoste in pokrajina Trento sta torej z lastnima zakonoma določili da je treba lastnikom zamljišč, ki so razlašeni za ureditve raznih javnokoristnih infrastruktur, ki sodijo v pristojnost države, poleg že po državnem zakonu določene odškodnine podeliti še posebne dopolnilne prispevke.

Ta določila torej veljajo v dveh deželah, kjer so pristojni zakonodajni organi prišli do zaključka, da take odškodnine, ki jih predvideva državni zakon, nikakor ne odtehtajo škode, ki jo lastniki utrpijo zaradi razlaščenja zemlje (če je sploh mogoče govoriti o pravični odškodnini, saj ni denarja, ki bi to škodo poravnal); zaradi tega prizadetim podeljuje ta posebne prispevke iz lastnega sklada.

Sprašujemo se, zakaj ne veljajo enaka določila tudi v deželi Furlaniji-Julijski krajini, ki ima predvsem zaradi prisotnosti narodnostnih manjšin veliko skupnega z Dolino Aoste in pokrajino Trento. Splošno je ugotovljeno, da odvajanje zemlje povzroča vsaki narodnostni skupnosti neprecenljivo škodo, saj se ji s tem krči življenjski prostor, na kateri živi in se razvija. To je predvsem v zadnjih letih na lastni koži bridko občutila tudi naša narodnostna skupnost, ki je za razne javnokoristne namene morala žrtvovati veliko površine, na kateri živi. Kaj pa je prejela v zameno? Veliko obljub, ki pa so v veliki večini primerov ostale neuresničene. Tistega malo kar pa ji je uspelo doseči, si je morala pridobiti z velikim trudom, angažiranostjo in tudi s protestnimi akcijami.

Ko že deželna uprava ob številnih priložnostih poudarja, da je prisotnost manjšin velika obogatitev za celo deželo, bi morala tudi poskrbeti, da se tem manjšinam zagotovi družbenogospodarski razvoj. Zato bi bilo tudi prav, da bi z ustreznimi zakonskimi ukrepi določila posege, ki jih je treba urediti v korist manjšine, ko se ji krči življenjski prostor.

Imamo že bridke izkušnje

№ 150/3
53

Predlagatelj: E. hr. železniško starbov vodstvo v Trstu
Piazza Nuova, št. 2

Narjopolnik: (Zupanec) Zupanecih Antonija voj. Gergič
Vardela 1012

Predlog

na zemljiško - knjižno parnambor parlog. manjša razlastitve in placila odškodnine št. 14-80 in št. 643-40

Sklepi

Na podlagi 2) vijave p. duc Trst 13. aprila 1955 (log št. 20846 in 20867 a) in B) dovoljuje se in nalaga sukajšneuni zemljiško knjižne mu uradu, da razlasti v smislu §. 34 zakona p. duc 18/2 1978 št. 30 duc rak. in prirovi na parnambor razlastitve v imo. mis kau listu A. prodaj name ducih zemljiško - knjižnih ploškov kal. št. Vardela a placila odgovorjeuc odškodnine kakor sledi

Vknjiženi lastniki	kal. parc.	zeml. leto	zeml. obrat. št.	odkup. št.	izplačan. meseč.	
Zupanec (Zupanec) 342	—	1097	37	74	80	
Antonija voj. Gergič	h/ parcelator razlastitve in placila odškodnine	358	217	213	673	40
		1097	136			

O čem se govori:

e. hr. železniško starbov vodstvo v Trstu p. vknjižni prilog pod št. in B) v uradniku lei Antonija Zupanec voj. Gergič p. Vardela, št. 1012.

OKR. HR. OKRALNO SODIŠČE TRST
Uredb. št. 15. 5. 05.

Gornji dokument, ki je bil izdan leta 1905, zgovorno kaže, kako je moral že takrat slovenski lastnik — v tem primeru Antonija Gergič por. Zupanec z Vrdele 1022 — odstopiti del svoje zemlje za izgradnjo neke javnokoristne infrastrukture. Dokument potrjuje razlastitev dela svetoivanskega brega, ki mu po domače pravijo «mandrija», po katerem se vije železniška proga. Glede razlastitev imamo torej bridke izkušnje že iz daljne preteklosti

Marčelo Čok ali stvaren zgled načelnosti

Kot drugorazredne državljane, ki se te pravice nimajo, da bi o usodi narodnostne skupnosti, kateri pripadajo, lahko vsaj soodločali, kaj šele odločali, je zamejskim Slovencem vselej v zadoščanje, če se njihov človek povzpne do odgovornega mesta v javnopravnem aparatu. Ne glede na njegovo politično usmeritev. Zadoščanje je toliko večje, če tak človek v svojstvu odbornika v krajevni ustanovi prevzema resor, za katerega je po svoji naravi in poklicu kot naroden, še večje pa, če je to kmetovalec.

Marčelo Čok je vrtnar s Kolonkova, značilnega primera brezobzirnega ropanja naše rodovitne zemlje in fizičnega nasilja nad njenimi zakonitimi lastniki. Pred

nekaj meseci je bil v socialističnih vrstah izvoljen v pokrajinski svet, ki mu je nato poveril dolžnosti odbornika za kmetijstvo (pa

Marčelo Čok

Dežela nosi največje odgovornosti za današnje stanje našega kmetijstva

Kot v preteklosti nam tudi sedaj številni primeri jasno kažejo, da ima deželna uprava največje odgovornosti za stanje, v katerem se nahaja naše kmetijstvo; ne samo da ni znala, večkrat ni niti hotela dejansko in programsko pristopiti k reševanju tržaške kmetijske problematike. Iz razpoložljivih finančnih sredstev je našemu kmetijstvu namenjala, in taka praksa se še nadaljuje, le drobtinice, ki pa si jih je treba priboriti z velikim trudom in potrpežljivostjo.

Zato ni čudno, če včasih slišimo skoraj neverjetne trditve s strani deželnih oblasti, ki zvenijo kot žalitve za vse naše kmete, ki so se na svoji zemlji ohranili s trdim delom. Take besede smo pred nedavnim slišali v deželnem svetu, ko je bila razprava o poklicnem seznamu kmetijskih podjetnikov (rešitev, ki je bila izbrana, kot znano, močno diskriminira tržaške kmete in najmočnejšo strokovno organizacijo, Kmečko zvezo, ki jih zastopa) iz ust samega odbornika za kmetijstvo. Med drugim si je upal zatrditi, da je v celotni tržaški pokrajini le deset kmetov! Neverjetno je, kako si lahko pristojni odbornik privoščil take trditve, ko pa bi moral biti dobro seznanjen s stanjem v sektorju, za katerega je odgovoren. Zanimati bi se moral ne samo za probleme drugih pokrajin, ampak v enaki meri tudi za Tržaško.

Med isto razpravo je pristojni odbornik prišel še do nekaterih ugotovitev, ki so povsem nespregledljive. Dejal je, da se že od samega začetka ni strinjal, da bi se na Krasu zgradile določene kmetijske strukture, kot sta na pr. kraška mlekarne na Colu in združni hlev v Praprotu. Po njegovem mu dejstva potrjujejo uresničevanju teh združnih struktur: mlekarne je bila zgrajena, mleka pa ni, hlev je tudi zrastel, manjka pa mu tisto, kar bi moral imeti. Tako pravi pristojni odbornik, ki obenem zavrača vsakršno odgovornost deželne uprave.

Take njegove trditve je mogoče z lahkoto zavrniti; spomnili bi ga, da so živinorejci pred približno dvanajstimi leti sprejeli pobudo pokrajinskega kmetijskega nadzorništva o ustanovitvi mlekarne z velikim navdušenjem: prvič so v njej videli možnost za nadaljnji obstoj kmetijskih dejavnosti, drugič pa zaradi možnosti, ki jo je ta pobuda nudila za boljše komercializiranje njihovega pridelka. Takrat, pred dvanajstimi leti, je

bilo na razpolago okrog 65-80 stotov mleka; s tako količino bi mlekarne lahko takoj začela delovati; zgodilo pa se je, in to ne po krivdi krajevnih živinorejcev in tistih, ki so za uresničitev te pobude posvetili vse svoje moči, da se je že takrat za mlekarne začela trnova pot, ki se še ni končala; struk-

Razpis občinskega natečaja

Ustekleničena vina v občini Devin - Nabrežina oskrbeti z etiketo

Odbor devinsko - nabrežinske občine je na svoji zadnji seji na predlog odbornika za kmetijstvo Brezigarja sklenil, da razpiše natečaj za osnutek etikete za ustekleničena vina kmetovalcev devinsko - nabrežinske občine. Sklep je povezan s skorajšnje odobritvijo sklepa o zaščiti porekla kraških vin; etikete bodo dali na razpolago vinarom, ki bodo zanje zaprosili, uporabili pa jih bodo seveda tudi ob prihodnji vinski razstavi. Razpis natečaja bo v kratkem objavljen, občinska uprava pa je za to pobudo predvidela 750.000 lir stroškov.

tura je sedaj dokončana in bo v kratkem začela tudi delovati. Dejstvo pa je, da so sedaj pogoji popolnoma drugačni, saj je na razpolago le okrog 25 stotov mleka. Marsikateri živinorejec je medtem omagal, saj ni imel skoraj nobene podpore pri odgovornih oblasteh, med katerimi je na prvem mestu prav deželna uprava. Ko bi mlekarne zrastle v enem ali dveh letih, kot se ponavadi čogaj drugod, bi marsikateri živinorejec še vztrajal pri svojem delu in mleka bi bilo več kot dovolj.

Podoben je tudi primer združnega hleva v Praprotu. Oba pa kažeta, kako deželna uprava nima prave politične volje za pomoč našim združnikom ali za boljši pristop k problemom vseh naših kmetov, saj je v večji meri zainteresirana, kar kaže v tem tednu izglasovani zakonski osnutek o naravnih parkih in rezervatih, za vinkulativno in pasivno izvajanje določil deželnega urbanističnega načrta.

soodločanja pri ustreznih izbirah. Zadovoljen sem, ker se s tega mesta morem potegovati za Slovence, za razvoj kmetijstva in za boljšo usodo handikapiranih.»

Tudi sam ima laže prizadetega sina. To pa še ne pomeni, da bo zaradi tega vodil nekakšen osebni boj, ampak bo z lastnimi izkušnjami ovrednotil prizadevanja za pravično in dostojanstveno ravnanje s tistimi, ki so manj srečni od drugih. «Vsakršno demagogijo zavračam in odločno odklanjam predpostavljane strankarskih interesov v problemih, ki zadevajo dobrobit celovite skupnosti,» nam je odločno dejal Marčelo. Tedaj je vstopil za minuto,

(Nadaljevanje na 2. strani)

RAZGOVOR Z NAŠIM ZASLUŽNIM AGRONOMOM VITJANOM SANCINOM IZ DOLINE

Aktinidija - okrasna ovijalka z okusnimi sadeži visoke vitaminske vrednosti za dietično prehrano

V oktobrski prilogi smo napovedali skorajšnji izid knjige Vitjana Sancina «Aktinidija — sadež večne mladosti» v sozaložništvu koprške Založbe Lipa in Državne založbe Slovenije. Njena uradna predstavitev je bila prejšnji teden v Kopru. Kdo je avtor in kaj je aktinidija?

Vitjan Sancin je diplomiran inženir agronomije, rojen leta 1952 v Postojni, a bivajoč v Dolini pri Trstu. Po maturi na znanstvenem liceju «France Prešeren» pri Sv. Ivanu se je odločil za študij kmetijskih znanosti v Ljubljani. Tam je z odliko diplomiral na agronomskem oddelku Biotehniške fakultete. Že kot študent je kazal veliko odprtost za vsakovrstne novosti, tako zlasti na sadjarskem področju, o čemer pričajo njegove objave v revijah «Moj mali svet» in «Sodobno kmetijstvo».

Aktinidija je za naše kraje povsem nova rastlina, ki ne daje samo užitnih, vitaminsko bogatih in zdravju koristnih sadežev, ampak je tudi okrasna, lepo cvetoča in za gojenje nezahtevna ovijalka, primerna za senčnico. Toda prepustimo besedo Vitjanu.

Kdaj ste se seznanili z aktinidijo?

«To je bilo v času študija v Ljubljani. Mikala me je posebno krajinska, vrtna arhitektura in tako sem med nebrojem vsakovrstnih rastlin iz vsch koncev sveta našel na aktinidijo. Le-ta je idealna za okrasje in zasenčenje, predvsem pa ima okusne in kemijsko popolne plodove, ki ugodno vplivajo na človekovo prehrano.»

Mislite s tem na vitamine, ki jih vsebuje, kajne?

«V prvi vrsti ima aktinidija mnogo vitamina C, ki krepi odpornost organizma proti gripi in prehladu, pospešuje zaraščanje ran in sproža sintezo hemoglobina, ki je za naše telo bistvenega pomena. Vitamina C vsebuje aktinidija 15-krat več kot jabolka, 5-krat več kot jagode in 6-krat več kot limone. Vsebuje pa tudi veliko vitamina A, vitaminov B in E, dalje visoke količine mineralnih snovi, prepotrebni našemu organizmu, in še beljakovine; pač pa ima prav malo maščob. Kemijska sestava plodov je torej idealna za dietično prehrano, tako v pogledu ohranjanja vitkosti kot in seveda prvenstveno v zdravstvenem pogledu.»

Zvedeli smo, da ste s v Dolini uredili poskusni nasad, ki sodi med prve v Italiji. Ste imeli kakšne težave?

«Vsak začetek je težak. Najprej sem posadil deset rastlin, bilo je to v januarju 1976. To je bilo tudi moje prvo živo srečanje z aktinidijo, ki sem jo dotlej poznal le iz strokovne literature. Vsako

sadiko posebej sem si zaznamoval in njihovo rast neprestano pazljivo opazoval in si vestno beležil vsako reakcijo na klimatske in drugačne vplive. Pa se mi je porodila misel, da bi gojenje aktinidije lahko razširil v razsežnejši poskusni nasad v vidiku možnosti večje industrijske kulture tako v krajevnem kot v pokrajinskem merilu.»

Ste imeli na voljo lastno zemljišče?

«Nisem. Obrnil sem se na dolinskega župana oziroma na krajevne upravitelje s prošnjo, naj bi mi dali v najem z robido in plevelem poraščeno zemljišče ob cesti Dolina - Prebeneg, kjer je nekaj bilo občinsko odlagalnišče smeti. Občinska uprava je pokazala veliko razumevanje in tako sem si željo lahko uresničil; pri tem pa se moram izrecno zahva-

liti tudi še moji družini, ki mi je ureditev nasada stvarno omogočila.»

Vitjan je knjigo o aktinidiji posvetil materi in očetu.

Kaj pa potlej?

«Do nasada sem speljal vodo. Aktinidija pač ne uspeva brez rednega namakanja. Svoje opazovalno in proučevalno delo sem nadaljeval v tesni povezavi z Biotehniško fakulteto v Ljubljani, ki mi je dragocena sodelavka, denimo, pri fenoloških opazovanjih, to je testiranju obnašanja aktinidije glede na pedoklimatske razmere, dalje pri analiziranju kemijske sestave plodov, katerega rezultati so priobčeni v moji knjigi, in tako naprej. Vzoredno z gojenjem sem se polagoma lotil tudi pridelovanja sadik.»

Vitjan Sancin sadike (in plodove) tudi razmnožuje in kaže, da

se ljudje zanje vse bolj zanimajo. Kaj bi se tudi ne, ko pa se da rastlina z lahkoto vzgajati, trud pa poplača z bogatim pridelkom, poleg tega ob cvetenju prijetno diši in ustvarja lep okras hiši in okolici. To pa še ni vse: če nimaš primerne prostora na vrtu, lahko aktinidijo gojiš tudi v posodi. Za vsa nadrobnejša pojasnila pa tudi za nabavo sadik se lahko obrnete neposredno na Vitjana Sancina (tel. 228168), najbolj priporočljiv pa je kajpak nakup knjige «Aktinidija — sadež večne mladosti» v Tržaški knjigarni. Tedaj boste o aktinidiji zvedeli prav vse in se seznanili tudi s kopico vabljenih receptov, kako na primer pripraviti iz plodov aktinidije razne slaščice in pecivo, pa tudi sadno kupo, sadno solato, torto s sladoledom ali osvežilni napitek. (dg)

ZANIMIV RAZGOVOR S PODJETNIM KMETOM IZ TRŽAŠKEGA PREDMESTJA

Romano Kobec s Kolonkovca nadaljuje delo svojih prednikov, ki so glavno skrb imeli za vrtnarstvo

Rodil se je približno pred šestdesetimi leti na veliki kmetiji v tržaškem predmestju, ki je takrat zaobjemala okrog trideset tisoč kvadratnih metrov obdelane zemlje. Na njej so njegovi predniki (praded je zemljo kupil okrog leta 1880) v glavnem pridelovali le povrtnino, s katero sicer še sedaj obstoječi kmetje tega predela, Kolonkovca, oskrbujejo mesto. Tudi on sam, Romano Kobec, živi od tega trdega dela: vsak dan, pa naj bo vreme lepo ali grdo, je treba vstati ob petih, pripraviti pridelek in ga spraviti na trg, na Ponterošo, kjer ima Kobec svojo stojnico. Na njej prodaja vse vrste povrtnine, saj je treba potrošniku nuditi veliko izbiro in seveda tudi kakovost. Pomaga mu seveda žena, ki ostane na trgu do prvih popoldanskih ur; nato je treba ponovno na vrt in na njem delati do trdne teme.

Kmetija, ki jo sedaj vodi Kobec ni več tako razsežna, kot je bila ob njegovem rojstvu; po vojni je bila razdeljena med razne družinske člane, okrog štiri tisoč kvadratnih metrov pa je bilo razlaščenih za izgradnjo avtoceste. Ostalo mu je vseeno okrog sedem tisoč kvadratnih metrov skrbno obdelane zemlje (na njej ima poleg povrtnine tudi oljke in trte, iz katerih pridelava približno deset

hektolitrov vina), kar ni malo, če upoštevamo količino dela, ki ga je v vsakem letnem času treba opravljati na vrtu.

Sicer pa se Romano Kobec z ženo tega dela ne boji, saj je nanj navajen že od mladega. Že kot otrok je več časa prebil na vrtu kot pa v šoli in za knjigami; treba je bilo pač poprijeti za motiko in pomagati očetu; čeprav je bilo delo trdo, je Kobec že takrat vzljubil ta poklic in zemljo,

kateri je s kratkim medvojnim preselkom, ko je bil najprej italijanski vojak in nato partizan in bil zato prisiljen zapustiti rodni Kolonkovec ostal zvest do današnjih dni.

Pred petimi leti pa je le malo manjkalo, da bi moral za vedno opustiti to svojo vrtnarsko dejavnost. Med delom se mu je namreč v bližini hiše prevrnila freza in mu močno poškodovala nogo, tako da je obstajala resna

bojazen, da bi mu jo morali pod kolenom amputirati; po treh letih zdravljenja (odločilno je bilo obdobje, ki ga je na zdravljenje prebil v Franciji) je popolnoma okreval in nadaljeval po poti, ki si jo je izbral. V tem težkem triletnem obdobju je glavno breme kmetije prevzela žena, pomagal pa je — kot sicer še sedaj — tudi sin, ki si je sicer izbral drugi poklic in se zaposlil. To je bil skoraj prisiljen storiti — pravi nekoliko vdano Romano Kobec — saj na tej naši zemlji nima mladina nobene gotovosti. Vedno smo v strahu, nadaljuje, da bi je nam ne odvzeli na osnovi kakšnih sprememb regulacijskega načrta, ki bi to obdelano področje določilo za druge, predvsem stanovanjske namene. Razumljivo je torej, če mladi izberejo drugačno, bolj gotovo pot.

Romano Kobec je odbornik Kmečke zveze skoraj od njene ustanovitve; rad bi se aktivno udeleževal tudi v drugih organizacijah, a mu delo tega ne dopušta. Edino razvedrilo mu je lov, tudi tega pa si v zadnjem času le malo privoščil (je tudi član društva lovcev Doberdob); vedno ga preganja čas poleg tega pa divjačine na tem predelu skorajda ni, medtem ko je bila nekaj okolica Kolonkovca zelo bogato lovišče.

• Marčelo Čok ali stvarni zgled načelnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

dve, pristaš neke politične stranke: spregovorila sta o kmečki zadruzi handikapiranih pri Sv. Pantalejmu in o ustreznih sklepih pokrajine. Odbornik Čok je prišelka poučil (v vzročni zvezi, katere seveda ne moremo navesti), da je tudi med ljudmi različnega političnega mišljenja potrebna koherentnost. To je potrdilo vtis, ki smo si ga že poprej ustvarili o njem: da je Marčelo pošten, premočrten, da ne mara besednega ovinkanja in da seže brž v jedro problema. Dobili smo tudi vtis, da spričo teh lastnosti njegova naloga ni in ne bo lahka, saj ga obdaja vse preveč interesnega spletkarjenja.

To je tudi priznal. Vprašanja, ki posredno ali neposredno zadevajo Slovence, težko najdemo pot rešitve, ustreznih sklepi ne gredo nikamor, ker melonarji (pa

tudi mnogi drugi) naše problematike sploh ne poznajo in je deloma poznati tudi nečejo. Enako velja za kmetijske probleme: kmetje so po veliki večini Slovenci, deželno kmetijsko politiko pa vodi v bistvu nazadnjaška Coldiretti. Deželna uprava daje naši pokrajini prav malo pristojnosti na kmetijskem področju, zato imam tudi zvezane roke, je naglasil Čok s pripombo: «Prej smo za pobude v kmetijstvu prejimali 50 milijonov lir na leto. Zadnji dve leti, odkar se pokrajinska razstava vina ne odvija več, pa smo dobili samo po 5 milijonov.» Za miloščino, torej.

Kaj pa bo v bodoče s pokrajinsko razstavo vina? «Vse bom storil, da jo obnovimo, če bom tedaj še na tem položaju, seveda,» nam je odvrnil Marčelo in nas seznanil z novo pobudo, ki jo je skoraj že izpeljal v sodelovanju s Kmečko zvezo. Gre za ustanovitev nove

zadruga vrtnarjev, ki naj jim omogoči lažjo in redno prodajo povrtnine v tržnici na debelo pri Sv. Andreju. Sedaj nimajo tam svojega stalnega prodajnega prostora, ampak ga morajo vsak dan najemati. Uredili si bodo lahko tudi skupno tehtnico, poleg tega bodo imeli pravico do posebnih prispevkov iz pokrajinske in deželne blagajne.

Kako bi zaključila razgovor? «Rekel bi, da z mislijo, naj si sleherni Slovenec, pa naj bo to delavec, uradnik ali kmet, učitelj, profesor ali podjetnik, v prihodnosti vselej, doma, na delovnem mestu in v družbi, bolj prizadeva za izbojevanje pravice po soudeleževanju pri izbirah, od katerih je odvisna naša bodočnost. Več bi morali narediti, da postanemo močnejši, da si ustvarimo trdnjšo gospodarsko podlago in se tako enakopravneje lahko borimo za naše pravice.» (dg)

Umetni hlevski gnoj

Priprava umetnega hlevskega gnoja je dokaj enostavna in hitra, saj je gnojilo pripravljeno že v 3 do 4 mesecih. Pripravimo ga takole:

Tla naj bodo nepropustna, najbolj betonska ali iz zbite ilovice. Na ta tla namečemo toliko slame ali listja, da dobimo 50-60 cm visok stlačen kup, ki ga potem polijemo z vodo. Polijemo ga še dvakrat v naslednjih 12 urah. Nato slamo ali listje pokrijemo s prst debelo plastjo dobrega hlevskega gnoja, s katerim vnesemo bakterije, ki so nujno potrebne za kipeenje in razkroj rastlinske mase. Drugi dan potrosimo na vsak kvadratni meter površine po 1.50 kg superfosfata in 1 kg uree; vsak kilogram uree lahko nadomestimo s 2 kilogramama žveplenokislega amonijaka - sulfato amonico. Nato kup spet polijemo z vodo in ga pokrijemo s slamo ali najlonom, da s tem preprečimo izparivanje.

Po par dneh se začne v kupu kipeenje in v njegovi notranjosti se toplota močno dvigne. Ko doseže od 50-60°C, odstranimo slamo ali najlon, kup spet stlačimo, potepamo in vrh nega polijemo toliko vode, da začne od spodaj otekat. Čez dva do tri dni namečemo na prvi kup enako debelo plast slame ali listja, ki ga pa ni več potrebno pokriti s hlevskim gnojem.

V ostalem se ravnamo tako, kot s prvo plastjo - kupom; zalierno in, raztrosimo enake količine umetnih gnojil. Nato lahko namečemo še dve do tri plasti slame ali listja in ravnamo z njimi tako kot s prvo plastjo. Končno ves kup pokrijemo, najbolje z zgoraj omenjenim pregrinjalom in iz najlona, in pustimo na miru nekaj mesecev (3-4). Po tem času je umetni hlevski gnoj pripravljen in ima približno isto gnojilno moč kot naravni hlevski gnoj.

E.B.

OB ROBU TEČAJA, KI GA PRIREJA ZADRUGA GRMADA

Darko Križmančič o pogojih in možnostih za razvoj cvetličarstva v naši pokrajini

Že dober mesec dni je v teku tečaj o cvetličarstvu, ki ga prireja zadruga Grmada. Da bi izvedeli, kateri so cilji te hvalevredne pobude, smo se obrnili na Darko Križmančiča, odgovornega pri sektorju za združništvo, ki je nastal na pobudo gospodarskega odbora SKGZ, Kmečke zveze in Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, in se z njim pogovorili. Najprej smo ga vprašali, zakaj se je Grmada zdelo potrebno organizirati ta tečaj.

Ker v današnjih dneh sodi cvetličarstvo med tiste specializirane kulture — nam je odgovoril — ki imajo v tržaški pokrajini največjo možnost razvoja, smo si bili edini pri ugotovitvi, da omenjena panoga zahteva stalno izpopolnjevanje in uvajanje znanstvenih dosežkov, kar je brez dvoma najprimernejši način za strokovno in kvalificirano usposabljanje krajevnih cvetličarjev in kar brez dvoma pripomore tudi k posodobitvi gojenja žlahtnih kultur. Zato smo priredili tečaj o cvetličarstvu, ki ga vodi kmetijska izvedenka Jožica Golob Klančič iz Nove Gorice, ki na tak način nudi našim obdelovalcem strokovno pomoč pri uporabi novih tehničnih pripomočkov, kemijskih snovi, gnojil, razkužil itd. ter istočasno praktični prikaz o vzgoji tipičnih in drugih cvetlic. Tečaj o cvetličarstvu je predlagala Kmečka zveza, prireja pa ga Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, v sodelovanju s Cvetličarsko vrtnarsko zadrugo s Proseka, ki je članica oddelka za združništvo pri Kmečki zvezi.

Kakšne so možnosti in resnični pogoji za razvoj cvetličarstva na Krasi?

Predvsem neizkoriščeni bregovi, ki se raztezajo od Barkovelj do Sosljana imajo vse pogoje za gojenje visoko specializiranega cvetličarstva; to predvsem zaradi millega podnebja, zavetja in sončne lege. Prav zaradi teh pedoklimatskih pogojev mislim, da bi bil na teh predelih razvoj intenzivnega cvetličarstva primernejši, kot pa na kraški planoti. Na žalost moramo ugotoviti, da nimajo omenjeni bregovi nobene infrastrukture, ki so potrebne za gojenje intenzivnih panog. Tu gre predvsem za ureditve vodovodne in električne napeljave, za izgradnjo toplih gred in cest, predvsem poljskih, ki naj privedejo do vsakega specializiranega objekta. Z valorizacijo omenjenih področij v kmetijske namene, kot tudi z vlaganjem predvidenih deželnih finančnih sredstev v infrastrukturo, bomo še marsikaj dosegli v korist cvetličarstva; še v večji meri bomo tako lahko nudili tudi mlajšim možnost, da bi se posvetili tej panogi.

Kakšno pa je pri nas zanimanje za cvetličarsko dejavnost?

V naši pokrajini je zanimanje za cvetličarstvo precejšnje, čemur je priča tudi veliko zanimanje, s katerim se skupina tridesetih zainteresiranih udeležuje predavanj omenjenega tečaja. Razveseljivo je

dejstvo, da je med tečajniki večina mladih, ki se s cvetličarstvom ukvarjajo le občasno. Prav zaradi tega zasluži ta sektor posebno pozornost in podporo, ki bi s kmetijskim preustrojem omogočil, da bi se tako imenovanim «part-timskim» obdelovalcem nudila možnost stalnega dela in zaslužka.

Nazadnje pa bi hoteli vedeti, kakšno je trenutno stanje cvetličarstva v naši pokrajini; kako bi to stanje lahko ocenili?

Cvetličarstvo se je pri nas razvilo po drugi svetovni vojni in je iz gospodarskega in socialnega vidika za nekatera področja najvažnejši kmetijski sektor, ki bi moral dandanes nuditi višji dohodek od vseh ostalih kmetijskih panog. Pridelovanje cvetlic in lončnic se v vedno večji meri širi, kar nam zagotavlja, da bomo lahko v pri-

hodnosti tekmovali s tistimi prodajalci na debelo, ki uvažajo pridelke na naše tržišče. Pereči problem, ki tare naše cvetličarje, pa je predvsem ta, da so cene krajevnih proizvodov ostale skoraj iste kot pred nekaj leti, medtem ko se je cena tehničnih sredstev, ki jih cvetličarji potrebujejo pri delu (gnojila, protizajedavski preparati, goriva itd.) v zadnjem času znatno povišala.

K temu problemu moramo dodati še to, da opažamo precejšnje težave pri zasebnih pobudah in pri uporabi deželnih, državnih in drugih prispevkov v korist ne samo te panoge. Dogaja se, da zainteresirani morajo večkrat čakati tudi več let, predno lahko razpolagajo z omenjenimi finančnimi sredstvi, če jim jih odgovorne oblasti sploh nakažejo.

Center za knjigovodstvo

Deželni zakon št. 62/78 predvideva v okviru raznih oblik posodabljanja kmetij tudi tako imenovano vodenje knjigovodstva INEA (Instituto nazionale di economia agraria). Na pobudo Kmečke zveze je bil v začetku tega leta v tržaški pokrajini ustanovljen Center za knjigovodstvo in tehnično pomoč tržaške pokrajine, ki nudi knjigovodsko pomoč posameznim kmetijam.

Center zbira na posebnih obrazcih najrazličnejše podatke o posameznih kmetijah: ob izteku vsakega leta te podatke posreduje inštitutu INEA v Rim, ki jih prouči in ugotovi, kaj je v kmetiji rentabilno, oziroma nerentabilno. Poudariti je treba, da vodenje tega knjigovodstva nima kakšnega davčnega namena, saj so osebni podatki posameznih kmetov označeni samo s šifro.

V prvem letu delovanja je Center sledil 21 kmetovalcem iz tržaške pokrajine: število je nizko, pri čemer gre poudariti, da je res škoda, da imajo nekateri kmetje določene pridržke do vloge Centra. Vodenje knjigovodstva je v bistvu vodenje neke statistike, torej zbiranja tehničnih podatkov, ki v roku štirih let pokažejo natančno sliko kmetije.

Center, ki bo s novim letom sprejel nove člane, in prav bi bilo, da bi se njegovih uslug poslužilo čim več kmetov, si je tako zastavil cilj, da v roku štirih ali petih let natančno prouči stanje posameznih kmetij in problemov tega sektorja v tržaški pokrajini.

POGOVOR S STROKOVNJAKOM MEDNARODNEGA SLOVESA PROF. JOŽETOM RIHARJEM

Čebelarstvo: pomemben vir človekove prehrane

V Trstu tečaj za čebelarje v priredbi Slovenskega deželnega zavoda za poklicno usposabljanje

Tečaj za čebelarje, ki se letos vrši v Trstu v okviru dejavnosti Slovenskega deželnega zavoda za poklicno usposabljanje, sodi gotovo med najbolj posrečene pobude — o tem priča tudi visoko število slušateljev — te naše pomembne ustanove. Za uspešen potek tečaja ima nedvomno največ zasluga sam predavatelj prof. dr. Jože Rihar, ki zna svoje globoko strokovno znanje posredovati tako, da zanimanje slušateljev, pa naj gre za začetnike ali za večje čebelarje, nikoli ne popusti. Zato pa udeleženci tečaja vsak četrtek do zdanje stolice napolnijo sejno dvorano Kmečke zveze, kjer potekajo predavanja.

Prof. Rihar, praktični čebelar in strokovnjak mednarodnega slovesa, se je rad odzval naši prošnji

za pogovor ter se za bralce Primorskega dnevnika takole predstavljal:

«Doma sem iz Gaberja pri Ljubljani. Do 12. leta sem pomagal na kmetiji in pri čebelah. Prijubile so se mi in ostal sem jim zvest ves čas službovanja in do danes. Kot agronom sem se jim posvetil na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Sem redni profesor čebelarstva na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. O rezultatih svojih raziskav sem poročal na mednarodnih kongresih in simpozijih. Izvoljen sem bil tudi za predsednika delovne skupine za mano pri Mednarodni čebelarški organizaciji Apimondia. Napisal sem stotine strokovnih člankov in 5 poljudnoznanstvenih knjžic iz čebelarstva.»

Vidi se vam, da vas mora nekaj posebnega vezati na to panogo.

«Morda res. Privlačijo in vodijo me tri naloge: razkriti nejasnosti glede mane iglavcev, raziskati našo kranjsko čebelo. Pri selekciji naše čebele se je pojavil še problem panjskega sistema. Študij Janševih del me je navedel na ponovno uvedbo nakladnega panja v naše razmere. Tretja naloga je bila najtežja. V letih 1956 do 1971 je v Sloveniji sprožila pravcato «panjsko vojno.»

Kolikšen pomen ima čebelarstvo kot dodatna proizvodnja prehrane v družbi?

«Mislim, da je premalo znano, kakšen pomen ima čebelarstvo kot vir hrane. Tu so na eni strani proizvodi — med, cvetni prah, mleček, ki jih mnogi uvrščajo v pomozna ali celo prava zdravila. Še važnejša pa je oprasevalna aktivnost čebel. Večini vrst sadnega drevja, jagodičevja, mnogim industrijskim rastlinam omogoča, da semenijo, da dajo normalni in večji pridelok. Zanimarjenje te okolnosti ima v današnji dobi kemizacije — uporabe pesticidov usodne posledice za družbo: manj mesa, manj mleka, saj izginjajo iz travniške detelje — vir beljakovinske krme. Na čebelnjake je zato gledati kot na oprasevalne postaje.»

Kaj menite o čebelarstvu kot poklicni in gospodarski dejavnosti?

«Na domu sem pomagal starejšemu bratu, ki je imel pred vojno tudi 150 in več AŽ panjev. Töne medu smo izročili. Medu in krompirju se moram salvaliti, da nas je zgodaj ovdovela mati

na, kjer pa je to nemogoče, najbolj razvite poganjke iz korenin, oziroma grmov.

V gozdovih akacije, ki prevladujejo na Goriškem, vrbe, jelše in topolov je dovoljena poseka do golega. Na kraškem območju, kjer je sestava po navadi mešana in je poleg akacije in jesena prisoten tudi hrast, priporočajo, naj bi ob sekanju ohranili najbolj razvita hrastova drevesa. Vsekakor so gozdovi zavarovani pred hitrim izsekavanjem tudi z določitvijo minimalne starosti za sekanje.

Hrasti in bukovji gozdovi morajo biti stari najmanj 24 let, v drugih listnatih gozdovih je sečnja dovoljena že vsakih 15 let, za akacije gozdove pa je minimalna starost določena na pet let.

Običajno lastniki gozdov pozabljajo na formalnost, javiti na gozdnem nadzorništvo površino, sestavo gozda in kraj, kjer nameravajo sekati. Gozdna uprava je namreč dolžna voditi evidenco o gozdnatih površinah, o vsakoletni količini posekanega lesa ter o prirastku. Istočasno pa je zadolžena za nadzorstvo nad točnim izvajanjem in upoštevanjem predpisov. Prijava je še posebej priporočljiva v slučaju poseka večjih površin. Formalnost lastniki gozdov lahko opravijo v Gorici na sedežu gozdne uprave v Ul. Roma ter v Krmini ob petkih od 8. do 12. ure v uradu v Ul. Romana ter v Krmini ob petkih od 8. do 12. ure na sedežu Briške gorske skupnosti.

Kmečki koledarček za januar

NA VRTU: na debelo pognojimo zemljo, jo globoko preorjemo. V toplu gredo nasejemo kodrasto solato rezilko, rano glavno solato in zelje, kolebarico za presajanje, v zavetno lego špinac, peteršilj, korenček in sadimo česen ter čebulček. Naročamo semena in načrtujemo setve. Popravljamo in nabavljamo orodje, kupujemo lončke in vrtnarsko prst, štopica in gnojila.

NA NJIVI: razčistimo gnoj, kopljemo in čistimo jarke, pripravimo zemljo za prihodnje setve, preorjemo stara deteljiska in travniše.

V VINOGRADU IN SADOVNJAKU: pripravimo kole (namakajmo jih več dni v 4-5 odstotni raztopini modre galice) in pocinkamo žico ter popravimo omajene zidove. V zavetnih in sončnih legah sejemo zgodnje vrste graha z gladkim zrncem, zgodnji majniški in dr., v Brdih že tudi grah z oglatim ali zgrbančenim zrncem. Pospešimo globoko kopanje zemlje in jam za nove nasade. Breskve, mandeljni in marelice naj bodo že pripravljene za saditev.

V KLETI: pretočimo ob mirnem, jasnem vremenu novo vino iz drožja. Kak teden pred pretakanjem odprimo okna, da mraz

pretrese vino, ki se bo raje očistilo. To pa velja samo za zdravo in dobro prevreto vino, ne pa za še sladko. Takega je bolje takoj prodati. V kleti ne smemo držati kislega zelja, repo in krompirja, ker se vino kinalu navleče neprijetnih duhov.

V HLEVVU: zadnji čas je, da prašica začelujemo za dom.

V SADOVNJAKU: očistimo sadno drevje suhih in nalomljenih vej ter takih, ki bi lahko pozneje bile v napoto. Sadno drevje poštopimo z «oleofosom», ki med drugim uniči tudi jajčeca listnih uš. Če bomo sadili sadna drevesa, skopljemo čim večje jame.

Z gozdovi gre ravnati kar najbolj gospodarno

Poseka do golega je dovoljena samo v gozdovih akacije, vrbe, topolov in jelše - Nameravano sečnjo je priporočljivo javiti gozdni upravi

Ob vse dražji nafti in drugih energetskih virih prihajajo ponovno do veljave drva. Navsezadnje predstavljajo gozdovi, tudi v naših krajih precejšnje bogastvo in predvsem obnovljivo zalogo energije. Obnovljivo, v kolikor jih bomo znali pametno in gospodarno izkoristiti. Ob tem je pomemben že sam način sekanja dreves in spravilo lesa.

Z nepravilnim ravnanjem namreč mnogokrat občutno zaustavimo ali pa povsem prekinemo rast podmladka in s tem obnavljanje gozda. Ravnanje ob sečnji je bilo v prejšnjih desetletjih v glavnem prepuščeno izkušnjam, oziroma presoji lastnikov gozdov, oziroma kupecv lesa. V zadnjem času pa se skuša, čeprav večkrat s težavo, upoštevati določila in priporočila pokrajinske gozdne uprave, tako glede načina sekanja, roka, v katerem je treba to opraviti, glede zagotavljanja podmladka, spravila lesa itd.

V naših krajih na Goriškem je mogoče sekati v roku od 1. oktobra do 31. marca. Posebna določila veljajo za izkoriščanje listnatih gozdov, v katerih prevladujejo žlahtne drevesne vrste kakor hrast, javor, bukev, jeza, breza itd. V takih gozdovih ni dovoljena poseka do golega, ampak je treba zagotoviti, za obnavljanje gozda, ustrezní podmladek. Ohraniti je treba najmanj 80, po možnosti enakomerno razporejenih mlajših rastlin na vsak hektar. V kostonjih gozdovih zadostuje že 20 rastlin na hektar. Za podmladek naj bi pustili predvsem drevesa, ki so poglajala iz seme-

Običajno lastniki gozdov pozabljajo na formalnost, javiti na gozdnem nadzorništvo površino, sestavo gozda in kraj, kjer nameravajo sekati. Gozdna uprava je namreč dolžna voditi evidenco o gozdnatih površinah, o vsakoletni količini posekanega lesa ter o prirastku. Istočasno pa je zadolžena za nadzorstvo nad točnim izvajanjem in upoštevanjem predpisov. Prijava je še posebej priporočljiva v slučaju poseka večjih površin. Formalnost lastniki gozdov lahko opravijo v Gorici na sedežu gozdne uprave v Ul. Roma ter v Krmini ob petkih od 8. do 12. ure na sedežu Briške gorske skupnosti.

Kako pravilno obrezujemo vinsko trto

Obrezovanje vinske trte sodi med najpomembnejša in najzahtevnejša ampelotehnična opravila v vinogradu, saj v veliki meri vpliva na rodnost in nadaljnji razvoj trsov. Človek je že ob začetku pridelovanja grozdja spoznal, da po smotnem obrezovanju vinska trta obrodil obilneje in daje kvalitetnejši pridelek. Če bi trsov ne obrezali, bi se med seboj prepletli, vinogradi bi kmalu postali neprehodni, pridelek pa bi bil manjši in nereden ter slabše kakovosti. S pravilno rezjo pa uravnavamo rast in rodnost vinske trte ter jo oblikujemo v ustrezno vzgojno obliko.

S tem, da trs obrezujemo, ostro posegamo v njegovo življenje ter mu rušimo naravni razvoj. Z rezjo ga prisilimo, da se preveč ne razraste ter mu tako vsilimo »umetni« razvoj z namenom, da v največji meri povečamo pridelek.

Zelo pomembno je časovno obdobje, v katerem nameravamo opraviti rez. Pri tem igrajo bistve-

no vlogo podnebne razmere in prehrabeno stanje vinske trte. Teoretično lahko režemo trse skozi celotno obdobje zimskega mirovanja, to je od trenutka, ko odvržejo liste, pa do brstenja, vendar nekateri strokovnjaki zagovarjajo bolj jesensko, drugi zimsko, tretji pa celo spomladansko rez. Pri nas na Primorskem lahko opravljamo rez od jeseni do pomladi, to je v celotnem obdobju fiziološkega mirovanja. Izogibamo se le takih dni, ko piha močna burja in, ko preti nevarnost prehladnih negativnih temperatur. Poskusi so pokazali, da v jeseni obrezani trsi spomladi prej vzbrsti, prvi cvetli, rast je bujnejša, grozdje pa prej dozori in doseže boljše kvaliteto. Pozna spomladanska rez pa lahko zavre razvoj očeč celo za 14 dni ter tako bistveno zakasni vegetacijo.

Pomembno je tudi, koliko očes, oziroma koliko rodnega lesa bomo pustili na trsu. Po dolžini obrezovanja rodnega lesa razlikujemo

dolgo in kratko rez z ozirom na to, če smo trs obrezali na reznike z 1 do 4 očesi, ali pa na šparone, ki imajo 8 do 10 očes. Če isti trs obrezujemo na šparone in reznike, imenujemo to mešana rez. Dolžina rezi je prvenstveno odvisna od serte, talnih in podnebnih razmer, zdravstva naga s an'a, prehranjenosti rastline, razdalje sajenja, podlage, dozorelosti lesa itd. Izkušnje so pokazale, da je v naših razmerah bolj priporočljiva dolga rez, seveda če so pravilno opravljena vsa ostala ampelotehnična dela v vinogradu. Nekeč so namreč bili mnenja, da je treba oster z debelimi jagodami in velikimi grozdi rezati kratko, sorte z drobnimi jagodami in majhnimi grozdi pa dolgo. S poskusi so ugotovili, da daje dolga rez za približno 35% večji pridelek, kot kratka pri enakem številu rodnih očes, odstotek sladkorja pa se bistveno ne zmanjša.

Z ozirom na večje ali manjše število puščenih rodnih oči pri rezi, govorimo tudi o večji ali manjši obremenitvi, oziroma večjem ali manjšem naaganju trsov. Razumljivo je, da bi s pretiranim naaganjem trsov padla kakovost grozdja, trs sam pa bi oslabil. Merilo za močnejše ali slabše naaganje je vsakekor kakovost pridelka, ki ga želimo doseči in splošno zdravstveno ter prehrabeno stanje trsa. Pri težnji za čim obilnejšim pridelkom namreč trpi kvaliteta grozdja. Zato je treba v posameznih vinogradih in trsih ugotoviti najvišji možni pridelek, ne da bi se spremenila kakovost grozdja in da bi trs ne oslabil. Najboljši pokazatelj slabitve trsov je njihova bujnost in debelina lesa v zadnjih dveh letih. Če so enoletne mladice tanjšje od lanskih in predlanskih je to znak da trs slabi in ga je treba zato manj obremeniti ter obratno.

Pri rezi je posebno pomembna izbira rodnih mladik, ki jih bomo obrezali, oziroma pustili za rod. Če imamo na trsu slabe, srednje in močnejše mladice, bomo izbrali za reznik vedno srednjebužne, če pa imamo dve skoro enako dobro razviti mladiki, od katerih ima ena na primer krajše medčlenke, se bomo odločili za srednjo.

VITJAN SANCIN

Šipkov čaj

Ljudje zelo cenijo limone, ne zavedajo pa se, da je limonov vitamin tudi v šipku in to v še večji

meri. 10 g limoninega soka namreč vsebuje 100 mg C-vitamina, 100 g šipka pa 1000 mg C-vitamina.

Šipek pa vsebuje tudi vitamin P, ki so ga odkrili pri papriki in pri limonah; ta vitamin se zlasti upira strupu davice. Kdor uživa šipek, torej, uživa zdravilo. Največ žlahtnih snovi pa je v šipku, ko še ni prezrel. Nabirati ga je zato treba, ko je trd in rdeč in ob suhem vremenu. Lahko ga posušimo, ali še bolje je, da napravimo iz njega marmelado.

Se mnogo okusnejši od ruskega in lipovega čaja je šipkov čaj; naberejo rdeče šipkove plodove, jih posušimo in razrežemo. Iz tega dobimo zlatorumen čaj žlahtnega vonja in okusa, ki ne potrebuje ne limone in skoraj nič sladkorja ter je obenem dobro zdravilo, ker lajša bolečine v mehuru, ledvicah, pa tudi pri želodčnih krčih. Sirup iz šipka pa poživlja dihanje, krvni obtok in prebavo.

Kmečka zveza

NUDI ČLANOM SINDIKALNO IN STROKOVNO POMOČ ZA:

- davčne, pravne, urbanistične probleme
- prošnje za kmečke prispevke
- vodenje knjig IVA in prijave dohodkov
- urejanje zapuščin in lastništva
- dvolastništvo
- dovoljenja za osmice in prodajo domačih pridelkov
- kmetijske zadruge

PATRONAT KZ INAC UREJUJE BREZPLAČNO VSAKOMUR PROŠNJE ZA:

- invalidske in starostne pokojnine
- uveljavljanje jugoslovanske pokojninske dobe
- povrnitev nezgodnih in zdravstvenih stroškov
- vpis in izbris s seznamov kmetov, obrtnikov in trgovcev
- vse zadeve s področja socialnega varstva in skrbstva.

Sadno drevje treba obvarovati s protiparazitarnimi sredstvi

Pozno v jeseni, preko zime in trenutno pred spomladanskim oživetjem sadnega drevja — to je v dobi zimskega počitka — je najprimernejši čas za zatiranje vseh vrst škodljivcev.

To si takole razlagamo: v zimskem času sadno drevje lahko prenese znatne količine protizadavskih sredstev, ne da bi mu to škodilo, to pa zato, ker je v zimskem mirovanju — drevje je namreč brez zelenih nežnih, občutljivih delov.

Za škropljenje sadnega drevja proti zajedavcem je posebno važen trenutek, preden se začne popje odpirati, to se pravi, preden nabrekne! Takrat postajajo živalski in rastlinski zajedavci oz. škodljivci vedno bolj aktivni — delavni! V tistem času imamo že relativno višjo temperaturo, ki je za škodljivce precej nevarna: so namreč v začetni razvojni dobi in za protizadavska sredstva zelo občutljivi. Nasprotno pa drevje, ki je manj občutljivo pred prvo spomladansko toploto, kot živalski zajedavci, še ne poganja, zaradi česar lahko prenese večje količine protizadavskih sredstev, ki bi v drugem obdobju, to je v spomladansko-poletnem času, postala zanj dušljiva.

Ko liste enkrat odpade, škropimo sadno drevje s pripravki CRITAM ali ZIROMIT ali pa s pripravkom MEZZENE, ki so pripravljene na osnovi ZIRAM. Na hl vode vzamemo 600-700 gramov enega od omenjenih treh pripravkov.

S tem škropljenjem na primer zatiramo breskovo kodravost, sadne monilije na hruškah in marelicah, potem češnjevno listno sušico in smolkavost v raznih oblikah prezimovanja.

Ko se začne popje na jablanah in hruškah napanjati in preden požene popje na breskvah, marelicah in češnjah, pa škropimo s sledečimi pripravki:

Lahko vzamemo PARATOIL, ki vsebuje 85% belega mineralnega olja in 3,5 odstotka PARATHIONA; lahko se odločimo za OLEOFOS, ki vsebuje 80% mineralnega olja in 5% parathiona; lahko tudi vzamemo E 605 OLIO 5, ki vsebuje 80% mineralnega olja in 5% parathiona.

Torej: od omenjenih treh pripravkov se odločimo za enega, odtehtamo 1/2 kg na 100 litrov vode, dodamo še pol kilograma CRITAM, ali ZIROMIT ali pa MEZZENE in tako je škropilo pripravljeno!

S tem škropljenjem zatiramo jajčeca rdečega pajka, dalje uši, gosenice molja, potem: kaparja monilijo, breskovo kodravost itd.

Ko je enkrat popje pognalo in imamo trajajoče deževno vreme in če hočemo preprečiti krastavost jabolk in hrušk, bomo škropili te vrste sadnega drevja s pripravkom CRITAM; lahko vzamemo ZIROMIT ali pa MEZZENE. Od omenjenih pripravkov se odlo-

čimo za enega, katerega vzamemo 250 do 300 gramov na hl vode. Dobro je škropiti vsakih 15 do 20 dni in, se ve, tudi po vsakem deževju, če hočemo imeti sadež in liste popolnoma zdravo.

Ko spomladi sadno drevje požene, v primeru pojava jablanove, hruškine ali breskove plesni škropimo s pripravkom BENLATE, ki ga bomo vzeli 60-81 gramov na hl vode. S tem škropljenjem uspešno zatiramo tudi škrlup ali krastavost sadnega drevja.

Kdor bo opravil jesen-ko-zimsko škropljenje vestno s prej imenovanimi pripravki, mu bodo naredile glivične bolezni, uši in črvovitost sadnega drevja le malo škode.

Na vsak način pa moramo upoštevati naslednje:

Za zatiranje jabolčnega in hruškinega zavijača škropimo od polovice maja do konca junija vsakih 15 dni tako jablane kot hruške s pripravkom DICONTAL v količini 250-300 gramov na hl vode; od polovice julija do konca avgusta škropljenje ponovimo s pripravkom DICONTAL, vedno v količini 250-300 gramov na hl vode. S škropljenjem prenehamo najmanj 15 dni pred obiranjem.

Za zatiranje breskovega zavijača pa škropimo, začetni prve dni julija, vsakih 15 dni s pripravkom DICONTAL v količini 250-300 gramov na hl vode. Tudi v tem primeru prenehamo najmanj 15 dni pred obiranjem.

Za zatiranje uši se najraje poslužujemo pripravka PRIMOR, ki ga bomo vzeli 100-200 gramov na hl vode.

Za zatiranje češnjeve muhe škropimo v trenutku, ko zarodek menjuje barvo, s pripravkom ROGOR L 40, ki ga bomo vzeli 150 gramov na hl vode. S škropljenjem prenehamo najmanj 20 dni pred obiranjem.

Češpljevo grizlico, ki povzroča odpadanje mladih plodov, zatiramo tako, da trenutek pred cvetenjem češplje škropimo s pripravkom DICONTAL v količini 250-300 gramov na hl vode. Škropljenje ponovimo takoj po odvetenju.

Češpljevega zavijača na že razvitem sadežu zatiramo tako, da škropimo češplje pred napadom prvega rodu, in sicer od polovice maja tja do konca junija s pripravkom DICONTAL v količini 250-300 gramov na hl vode. Proti drugemu rodu zavijača ponovimo škropljenje v obdobju od prve tretjine julija do prve tretjine avgusta, vedno s pripravkom DICONTAL, tudi v količini 250-300 gramov na hl vode. Ne smemo pa pozabiti, da prenehamo s škropljenjem kakih 14 dni pred obiranjem!

IVAN BAŠA

Prilogo pripravila
ALEKSANDER SIRK
DRAGO GAŠPERLIN

Nove davčne obveznosti za ustekleničenje vina

S 1. februarjem prihodnjega leta bo stopil v veljavo ministrski odlok, ki predvideva takozvani »contrassegno IVA« za vinske podede do 60 litrov. Ta obveznost bi morala stopiti v veljavo že s 1. novembrom, bila pa je dvakrat odložena in to zadnjič do 1. februarja 1983. Že te odložitve kažejo na težave, s katerimi se bodo morali soočiti vsi tisti, ki prodajajo ustekleničeno vino v posodah do 60 litrov; to pomeni, da bodo morali imeti posebni znak IVA vsi tisti kmetovalci in prodajalci, ki vino ustekleničijo ali ga prodajajo naravnost v pletenkah (do 60 litrov zmogljivosti). Tisti pa, ki prodajajo vino lastne proizvodnje, ne da bi ga ustekleničili (na pr. v osmicah), niso podvrženi tej obveznosti.

Obveznosti s tem v zvezi so dokaj zapletene. Do 3. marca 1983 bo treba javiti krajevnemu uradu IVA količino vina v primeru, da le-ta presega 20 hl in količino zamaškov, s katerimi se razpolaga. Treba bo nato zapositi krajevni urad IVA, da dovoli pooblaščen tiskarni tiskanje posebne

kapsule, če gre za steklenice, ali tiskanje etikete z znakom IVA, če gre za pletenke. Med letom pa bo treba voditi posebne registre IVA. V te registre bo treba beležiti količine kupljenih zamaškov, količino kupljenega ali pridelanega vina, dnevne količine uporabljenih zamaškov in ustekleničenega vina in dnevne količine prodanega vina razdeljenega po serijah in kategorijah, ki jih predvideva ta odlok.

Naj še pripomnimo, da za omenjene obveznosti ni oprostitev za tiste kmetovalce, ki ne presegajo 10 milijonov lir letnega prometa in so oproščeni ostalih dolžnosti IVA in spremne listine (bolla d'accompagnamento); Confcoltivatori, v katero je vključena tudi Kmečka zveza, je to sicer zahtevala pri pristojnem ministru, njene zahteve pa niso bile sprejete.

Upoštevajoč, da bo ta odlok kmalu stopil v veljavo, svetujemo vsem morebitnim zainteresiranim, naj se čimprej obrnejo na urade Kmečke zveze (Ul. Cicerone 8/B, tel. 62948).

Tajništvo Kmečke zveze

Slovensko semenarno Furlani znatno povečali in obnovili

Te dni so v Ul. Milano 16 odprli razširjene in na novo ter sodobno samopostrežno urejene prostore semenarne Agraria Furlani. Mario in Paolo s svojci nudita široko izbiro semen in sadik, vrtnarskega in kletarskega orodja, lončarskih izdelkov, gnojil, krmil ter vsega potrebnega za domače živali in ptičarstvo. Ravno tako v Ul. Milano, toda onkraj ceste (št. 25), Furlanijevi prodajajo sodobno kmetijsko mehanizacijo

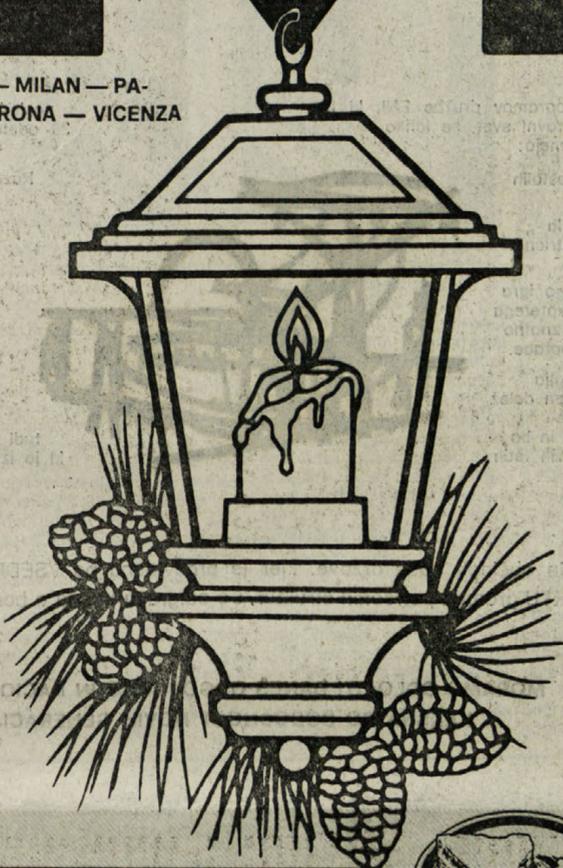
PRAM

SUPERMERCATI

CENE VELJAVNE
do 31. 12. 1982

— BELLUNO — BERGAMO — BOLOGNA — BRESCIA — CERESE (MANTOVA) — CONEGLIANO — MESTRE — MILAN — PADOVA — PIACENZA — PORDENON — ROZZANO — SCHIO — TURIN — TREVISO — TRST — VIDEM — VERONA — VICENZA

Pandoro soave	1 kg	lir	4980
Mandolat sperlari besos	165 g	lir	2190
Slaščice saponi	305 g	lir	5980
Čokolada cote d'or	100 g	lir	840
Quality street	382 g	lir	5890
Peneče se vino cartizze DOC	75 cl	lir	3030
Peneče se vino valmarin	72 cl	lir	790

Široki rezanci kim rumeni/zeleni	500 g	lir	1090
Kava mauro	v pločevinki 500 g	lir	4890
Slive california jumbo	400 g	lir	1390
Ananas del monte	567 g	lir	1090
Orehi california jumbo	400 g	lir	1790
Zelene oljke brez pečke	750 g	lir	1340
Amaro averna	70 cl	lir	4670
Marsala woodhouse	68 cl	lir	1480
Žganje veneta darp	100 cl	lir	2990
Whisky long john	75 cl	lir	6590

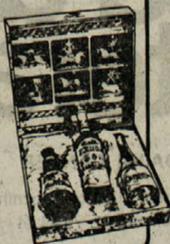
TEDEN KLASIČNEGA PARMEZANA

Božični kopuni (polovica)	kg	lir	4780
Domač puran cel	kg	lir	2280
Domače kokoši	kg	lir	1800
Napolnjena svinjska noga	montorsi 10 dkg	lir	698
Sveži tortelini nadevani z mesom	1000 g	lir	2480
Surov pršut s. daniele (narezan)	10 dkg	lir	1998
Kuhinjska smetana ala	190 g	lir	590
Francoski ementalec	10 dkg	lir	599
Caprice des dieux	200 g	lir	1980

Zabojček liliana

3 steklenice
(1 montenegro
1 rabarbaro bergia
1 žganje canonier)
lir

18860

Zabojček fornarina

4 steklenice
penečih se vin
lir

12850

Paneton guglielmone

konfekcija 1 kg

lir
4280

Čokoladni pandoro melegatti

konfekcija 1 kg

lir
7290

Olivno olje

extra vergine venturi

v steklenici 5 l

lir
13900

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA

NAČRT ZA DRŽAVO

Ministrstvo za industrijo je programiralo VSEDRŽAVNI ENERGETSKI NAČRT.

Tako končno Italija razpolaga s konkretnim načrtom, ki ji omogoča programiranje kritja bodočih energetskih potreb z zmanjšano odvisnostjo od nafte in razpolaganjem različnih virov.

ENEL igra vodilno in osnovno vlogo za doseg ciljev, ki jih je zastavil ENERGETSKI NAČRT.

Smernice programov družbe ENI, ki jih je potrdil upravni svet, se lahko takole povzamejo:

- uporaba preostalih virov države
- doprinos novih geotermoelektričnih struktur
- odločilno vlogo igra premog, za katerega predvidevajo znatno povečanje uporabe.
- Jedrska energija bo dala znaten delež za zmanjšanje porabe nafte, in bo dosegla v prvih letih

naslednjega desetletja več kot 20 odstotkov električne energije, ki jo proizvaja ENEL.

Raziskava za dopolnilne vire za napredne tehnologije zahteva znatne naložbe, čeprav bo njihov doprinos za kritje državnih energetskih potreb sorazmerno manjši od naložb.

Energetske izbire morajo biti take, da zaščitijo najprej človeka in njegovo zdravje, tudi z demokratično kontrolo, ki jo izvajajo krajevne ustanove.

V deželah in občinah naše države, kjer je predvidena po VSEDRŽAVNEM ENERGETSKEM NAČRTU gradnja potrebnih struktur, se odigrava usoda o bodočnosti naše države.

MORAMO ODLOČITI DANES ODGOVORNO IN RACIONALNO, KAKŠNA BO BODOČNOST NOVIH GENERACIJ

Ni vseeno,

kako kurimo

Varčevanje z energijo je postalo simbol našega časa. Vsak dan lahko slišimo nove pretnje, vsak dan skušamo najti nova pota za manjšo porabo energije. Eden od načinov varčevanja je visok izkoristek naprav. Oglejmo si nekaj varčevalnih ukrepov pri ogrevalnih napravah.

Nepopolna izogrevanje, sajavost, slabo vzdrževanje gorilnika, uporaba vode z mnogo mineralnih snovi zmanjšujejo izkoristek pri napravah za ogrevanje vseh vrst. Brez večjih investicij lahko povečamo izkoristek, če na izhodu dimnih naprav iz kotla vgradimo termometer. Temperatura na izhodu ne sme biti višja od 250°C. Občasno izmerimo vsebnost ogljikovega dioksida v dimnih plinih, ki mora biti pri uporabi kurilnega olja 12 do 14 odstotkov, pri kurjenju s premogom pa 10 do 12. V dimnik vgradimo regulator vleka, ki skrbi za stalen vlek in zmanjšuje pretok zraka skozi kotel. Skrbeti moramo, da je površina kotla čista. Vsak milimeter obloge zmanjšuje izkoristek približno za 4 do 6 odst. Redno pokličemo na začetku in v sredini kurilne sezone serviserja, ki bo nastavljal zgorevanje v gorilniku in po potrebi zamenjal šobo vsaj enkrat na dve leti.

Za dobro delovanje kotla na kurilno olje je pomemben tudi dober dimnik. Stari, iz opeke zidani dimniki so manj primerni za priključitev kotlov na olje. Pogosto imajo prevelik presek, toplotno so slabo izolirani in zato v njih kondenzirajo vodna para in katranske snovi. Tak dimnik lahko popravimo s posebnim vložkom iz nerjaveče pločevine. Pri novogradnjah uporabljamo le toplotno dobro izolirane in od kislin odporne dimnike.

Priloga sanitarne vode v kotlih na kurilno olje v enostanovanjskih poslopih, ker obenem ne potrebujemo druge toplote, ni ekonomična. Pri moči kotla 35 kW porabimo kar 90 kg olja na mesec samo za vzdrževanje kotla na ustrezni temperaturi, kje je šele odvzemanje tople vode!

Če imamo star in dotrajan kotel, je vredno zamisliti o zamenjavi kotla na olje z modernim kotlom na premog in olje (kot pomožnim, ne glavnim gorivom). S tem postanemo veliko bolj neodvisni. Večji izkoristek novih kotlov omogoča tudi varčevanje z gorivom, zamenjava se pogosto v nekaj letih izplača.

Večina kotlov, ki jih proizvajalci prodajajo kot kotle za kurilno olje in premog, niso primerni za zgorevanje domačih premogov. To so enojaskasti kotli z enim samim velikim kuriščem. Pri uporabi kurilnega olja kotel dobro deluje in dosega izkoristke 70 do 85 odst. Ko pa na žerjavico naložimo premog pade izkoristek na okoli 50 odst., moč kotla se zmanjša za 25 do 45%, kotel izredno močno deluje in po stenah kurišča se nabira črna smola. Potrebno je stalno naganje in rešetanje. Pri tem se kurišče hladi, premog zgoreva nepopolno, iz dimnika se dvigajo saje in pepel, ki prekomerno onesnažujejo zrak.

Da bi čimbolj zmanjšali stranske slabe učinke premoga in izredno močno onesnaževanje zraka, je priporočljivo, da sveži premog nalagamo ob žerjavico, nikoli nanjo. Počistimo rešetko, potisnemo žerjavico ob eno stran ali nazaj in ob njo položimo premog. Premog bo lepo od-

grel, peč ne bo zasajena, zrak bo manj onesnažen. Prihranimo tudi 10 odst. goriva. Odgorevanje premoga ne zahteva sprotnega nalaganja niti rešetanja, ki močno onesnažuje zrak. Moč narave bo pri kurjenju s premogom seveda manjša. Ker pa je večina kotlov na olje, žal, prevelika za priključene instalacije, bomo s podaljšanim kurjenjem na premog še vedno lahko ogrevali.

Pri kurjenju s premogom še en način: odgorevanje premoga z vrha kotla ali jaska peči. V tem primeru bo zgorevanje ob zmanjšani moči kotla čisto, z malo saji, rešetanje ni potrebno. Naredimo takole: ko premog dogori, očistimo pepel in odstranimo vso žerjavico iz kotla. Ponovno naložimo premog in žerjavico stresemo na premog. Kurilnica se med tem procesom seveda zadimi, moramo jo prezračiti. Pri normalnih pečeh in normalni zimi zadošča dvakratno naganje na dan. Strokovnjaki bolj priporočajo prvi način kurjenja: odlaganje ob žerjavico.

Zamenjava kurilnega olja z električno energijo praviloma ni dobra. Izkoristki modernih kotlov so med 70 in 85 odst., če pa ogrevamo prostore z električno energijo iz termoelektrarn, je to enako, kot če bi imeli doma kotel na premog, ki bi deloval s 30-odstotnim izkoristkom. To pa je le naravnost greh.

Električna energija je primerna le za občasno ogrevanje prostorov, in še to v prehodnem obdobju. Izjema so termokumulacijske peči, ki naj bi izravnale dnevni diagram porabe, vendar še to v zelo omejenem obsegu.

ROLICH
NABREZINA
Kamnelomi 35/e
Tel. 20-03-71
KERAMICNE PLOSCICE
SANITARIJNE

Vaillant
SIABS s.p.a.
Stenski kotli in boilerji na plin
Censki zastopnik, asistenca in nadomestni deli
Podjetje GIARETTA LUIGI
34126 TRST - ULICA G. VERGA 16 - TEL. 040/574-313

Lumi d'Arte
TRST
Salita di Greta 6/a, 8/a
Tel. 040/422491
- obrtniška izdelava vseh vrst senčnikov po naročilu na 31 gi ves potreben material, da sami izdelate senčnike predmeti za opremo in darila

DOLINA
KOVINSKE ZASTEKLITVE
● premična in klasična vrata
● verande
● okna
● brezplačni predračuni
TRST - Dolina 271 - tel. 228769

Živeti v plutovini
NAJLEPŠE PREVLEKE ZA OPREMO STANOVANJA: PAPIRNE TAPETE, STENSKO PREVLEKE IZ BLAGA, MOQUETTES, KOKOS, PLUTOVINA, SISAL LES, JUTA, JAPONSKA TRAVA
Popusti od 20% do 40%

RIELLO AERMEC
LANDIS & GYR
BILLMAN
34127 Trst
Ul. F. Severo 42
Tel. 56920/02

STARC RICCARDO
AVTOPREVOZI IN PRODAJA GRADBENEGA MATERIALA
Preskrbljen prevoz
TRST - FERNETICI
300 m od meje z avtoodpada R M F
TEL.: 040/839-235

ZEROWATT
Elektrogospodinski stroji
Balcor
(Lastnik S. VICINI)
5 LET garancije na vseh delih
TRST
Ul. S. Maurizio 2
1. nad.
Tel. 796612

TOLENTINO
Nogavice Prti
Pletenine Zavese
Srajce Brisače
Spodnje perilo Rjuhe
Obleke Super Rifle
Blue-jeans Krila
Casual Vetrovke
Tiskane zavese
POPUSTI OD 20 DO 60% na vseh artiklih
Veleblagovnica
TOLENTINO
TRST - Ulica XXX Ottobre 5 - Telefon 61600
Obv. občini 21.10.82
Odpрта ob ponedeljkih

abitare
ABITARE, TRST
Ul. Molino a Vento 5

ars cretaria
LONCENI IZDELKI
Gabrijela Ozbic
Delavnica in prodaja:
TRST
Ul. Settefontane 25/D

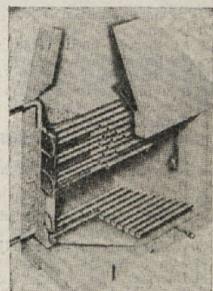
ZASTEKLITVE LAURO
Izdelava in montaža:
● aluminijastih zasteklitev s posebnim termičnim rezom
● aluminijaste rolete in palke
● zunanja ploščasta vrata
● kovinske police
● barvanje v peči 180°
TRST - Industrijska cona - III Est
Telefon 820-016

GIANNI MOBILI
TRST - ZAVLJE
Ul. Flavia di Stramare 95/a - Tel.: (040) 231-665
◆ Center kuhinjske opreme
◆ Mizarska delavnica na vašo razpolago

permaflex
PERMAFLEX, prva vzmetnica, danes znana po vsem svetu, je na razpolago v najrazličnejših velikostih in vzorcih. Vsak model je na razpolago v dveh variantah: «navadni» in «trdi».

ONDAFLEX
Za tistega, ki ga boli hrbet ali ima rajše tršo podlago, je mreža ONDAFLEX idealna rešitev in je razpoložljiva v 11 modelih. ONDAFLEX ne škripa, ne zarjavi, je neuničljiva in se nikoli ne deformira, ker je izdelana iz najboljšega jekla.

casa del materasso di OSMO
SKLADIŠČE IN PRODAJNI CENTER
vam nudi možnost izbire med stotinami raznih modelov. Takojšnja dostava tudi s telefonskim naročilom na št. 76 44 24
UL. ITALO SVEVO 6 (nasproti Ladjedelnice S. Marca)
NOTRANJI PARKIRNI PROSTOR
● TRGOVINA JE JUTRI ODPRTA PO OBIČAJNEM URNIKU

Termopalex

ogreva radiatorje vse hiše z ognjem kamina: od 19.000 do 30.000 Kcal/h. Dobite ga lahko v verzijah: 76-96-A106.

Keramika Brunetta

TRŽIČ - Ulica C. A. Colombo 9
Telefon (0481) 72129

Ventilpalex

Kamin s toplim ventiliranim zrakom z dejanskim donosom od: 500 do 800 m³/h. Dobite ga lahko v verzijah: 60-76-96.

PRODAJNA GALERIJA KRAŠKEGA POHIŠTVA

(skrinje, skledniki, vintle in kuhinjske kredence)

Bogata izbira izdelkov iz lesa in keramike ter ročnih del s kraškimi motivi, primerni za vsakršno darilo.

Cesta NABREŽINA - SEMPOLAJ (100 m po železniškem prehodu) tel. 200282

Družba AGIP PETROLI se obvezuje za omejitev potrate energije

Znano je, da preskrba e nergije znatno bremeni itali jansko plačilno bilanco.

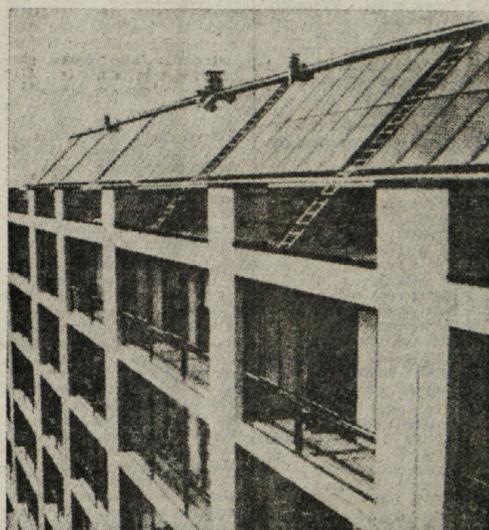
Da bi olajšala in omejila to stanje preostaja italijanski ekonomiji, in ne samo itali janski, ena sama pot in sicer, da se omeji potrata energetskega proizvoda in sicer s posegom, na znanstveni ravni, na stroje, ki uporabljajo energijo.

Seveda je jasno, da so za dosego otipljivih rezultatov in usmerjenih k omejitvi potrošnje energije, potrebni taki ljudje, ki so tehnično in znanstveno na višini in zmogni posluževati se sodobne metodologije ter uporabljati tehnološko najbolj popolne stroje.

Od celotne državne uporabe kot tudi potrate, odpade največji delež na civilni sektor in sicer za ogrevanje in klimatiziranje prostorov.

V tem sektorju je torej nujno zamenjati navaden že ustaljen lik dobavitelja goriva, ki nudi le splošno vzdrževanje, z novo strukturo, ki naj bi mogla zadostiti potrebi po prihranku energije seveda s pomočjo vseh svojih operativnih delov.

V tem kontestu in zato, da bi prispevala res na odločilni način k energetskemu prihranku, je družba Agip Petroli ustanovila na državni ravni Center energetskih servisov (Centri Servizi Energia), ki so postali vodilni operatorji na energetskem področju, kolikor zmorejo nuditi popoln servis za kritje vseh potreb in z garancijo optimalnih modelov z najbolj racionalnim ekonomičnim upravljanjem naprav: s to formulo so namreč vse pomanjkljivosti tako, na ravni termične centrale kot

CENTRI ENERGETSKIH SERVISOV

Profesionalnost in najnovjša tehnologija za gradnjo industrijo in kmetijstvo

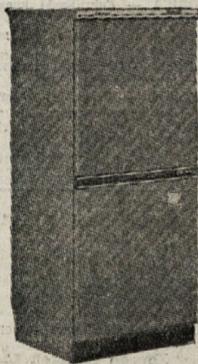
delali načrt po normah v veljavni (zakon 373/76). Z optimalno termično izolacijo, podrobnim arhitektonskim študijem, tako da se maksimalno uporabi sončni brezplačni doprinosi (zgornja slika prikazuje južno stran poslopja, ki je skoraj popolnoma zasteklena s pomočjo sončnih toplih gred in napeljava posevno usmerjenih sončnih panojev in sicer za 180 m²), z uvedbo sistema in namestitvijo naprav za transformacijo in distribucijo energije z visokim učinkom, z najnovjšim termičnim upravljanjem in individualnim števcem vsako posamezno stanovanje lahko upravlja svojo potrebo po energiji, kot če bi razpolagalo z avtonomno napeljavo za ogrevanje. Pogodba o upravljanju družbe Agip Petroli, ki sloni na teh predpogojih energetskega prihranka, omogoča, da se dejansko prihrani in sicer več kot 30% glede na osnovni primer (zakon 373) in zato jamči družba Agip Petroli vsaj za 30% prihranka. Če prihranek preseže to mejo se slednji prizna uporabnikom v obliki premije.

Navedeni primer predstavlja dejansko veliko novost na državni ravni, tako kot tudi drugi primeri, že izvedeni ali v teku.

Družba Agip Petroli lahko razširi svojo ponudbo skupaj s kvalificiranim energetskim servisom tudi na področje male in srednje industrije ter kmetijstva s formulacijo energetskega prihranka. Tako dopolnjuje razpoložljivost dejanskih energetskih servisov na tista področja, ki še čakajo na konkretne in dokončne odgovore na zamotane energetske probleme.

CASA DEL FRIGO di RINO CREVATIN

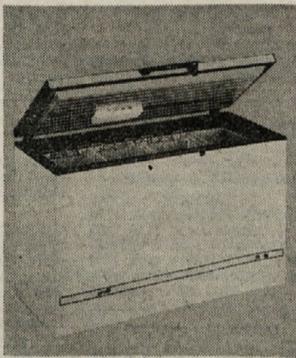
MILJE (TRST) - POKRAJINSKA CESTA FARNEI 46 - TEL. (040) 231684 (800 m od mejnega prehoda Škofije)

Velika izbira kuhinjskih hladilnikov Zmrzovalne skrinje - omare - pulti vitrine - zmrzovalniki dodatni deli za hladilnike - police rezalni stroji - tehtnice elektronski register blagajne

SPECIALIZIRANI SERVIS

December: mesec daril za naše kupce

Predvideni izdatek za energetske načrt presega 87 tisoč milijard v 10 letih

Nova italijanska energetska politika je že v teku. Ta državni načrt je stopil v veljavo po tistem iz leta 1977, ki pa je praktično ostal na papirju. Po enem letu od uvedbe je še nemogoče analizirati rezultate, saj sega obdobje veljave do leta 1990. Vsekakor pa bodo prvi podatki na razpolago že prihodnje pomlad.

Novi energetske načrt predvideva največji državni poseg v enem samem sektorju: predvideni strošek v naslednjih letih znaša namreč 87.440 milijard. Te posege je država smatrala kot nujne, da se lahko uvede korenit preobrat v energetske politiki ter znatno nadoknadi zamujeni čas pri vpeljevanju slednje.

Nedvomno je ta znesek izredno visok, vendar je enakovreden naporu, ki ga mora Italija sprejeti, da ne izpade iz skupine industrializiranih dežel prav zaradi velikih energetskih stroškov, ki so najvišji med vsemi zapadnimi deželami.

Načrt obsega 97 strani in vključuje tudi štiri priloge, ki zadevajo probleme jadrskih central ter central na premog. Sestavlja ga je minister za industrijo Marcora.

Načrt predvideva za leto 1990 začetek obratovanja štirih jadrskih central po 1000 megavatov vsaka poleg že delujočih dveh enot v Montalto di Castro (2000 megavatov), centrale v Caorsu in 400 italijanskim megavatov evropskega Superphoenixa.

V tem obdobju bi morali tudi začeti gradnjo nadaljnjih štirih enot po 1000 megavatov, ki bodo začele obratovati po letu 1990. Zgrajene bodo še nadaljnje tri centrale, vendar ne pred letom 1988.

Da se omogoči gradnja central na premog (in preusmeritev central na kurlino olje) je predvidena gradnja dveh terminalov, ki bosta skladiščila premog. Prvi, čigar realizacija je predvidena v nekaj letih, bo v tržaškem pristanišču; lokacija drugega pa še ni določena: Milazzo, Gioia Tauro ali Piombino.

Skupno bo potrebno preusmeriti na premog toliko central, da bodo zmogle proizvajati 4.790 megavatov energije ter zgraditi nove centrale za nadaljnjih 16.000 megavatov. Na ta način se bo lahko v letu 1990 doseglo zastavljeni cilj porabe 50 milijonov ton.

Potrebne investicije (predvsem za 60 ladij, ki bodo morale prevažati gorivo terminalom) bodo precejšnje: 12.800 milijard v naslednjem desetletju.

Največja pozornost pa je v načrtu posvečena začetku obratovanja jadrskih central v Caorsu in termoelektrične centrale v Porto Tolle. Če bi ponovno prišlo do nesoglasij med centralnimi oblastmi in krajevnimi ustanovami, bo o dokončni namestitvi jadrskih central in central na premog v posameznih deželah odločala vlada.

Iz načrta je razvidno, da od 87.440 milijard v desetih letih, jih deset tisoč odpade na poslovanje ENI v tujini, 8.480 na prihranek energije (2.610 zadeva trienji 81-83), nad 2.700 milijard na raziskovanje in 10.000 milijard na raziskovanje in izkoriščanje nafte v Italiji.

Za prevoze so predvidene naložbe v višini 3.000 milijard lir. Večji del

investicij bo odpadel na kontrolo porabe motornih vozil, na kontrolo izločanja odpadkov in na raziskave o novih gorivih. Določene bodo nove omejitve hitrosti in omejitve prometa v mestnih središčih.

Do leta 1990 bo moralo biti namreč na pobudo družb ENI in ENEL tisoč sončnih grelcev na vodo. Za to predvidena investicija znaša 1.400 milijard v desetletju.

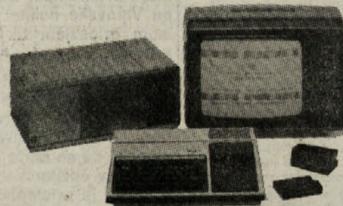
Največji dotok investicij, ki jih predvidevajo državne intervencije (približno 2.400 milijard do leta 1990) je namenjen industrijskemu sektorju. Načrt namreč predvideva prispevke na račun kapitala in posojila z olajšavami, ki bodo omogočili industriji, da investira približno devet milijard za zmanjšanje potrate energije in za izboljšanje uporabe proizvodnih obratov.

Boleča točka načrta pa je, da se bodo povišali cen, ki bodo nastali pri proizvodnji energije, prenesli na uporabnike, razen v nekaterih primerih socialnega značaja, kjer bi ti poviški povzročili nevzdržno poslabšanje javnih financ.

Načrt ne predvideva ustanovitve ministrstva za energijo, a sprejema kot veljavno formulo »stalnega tehničnega odbora«, ki ga sestavljajo ministri za industrijo in predsedniki ustanov za energijo (Eni, Enel in Cnen).

Cilji načrta so sledeči: privedi do 10-odstotnega zmanjšanja porabe v letu 1990 in omogočiti znižanje stroškov energije, ki bo proizvedena v Italiji, na 50 lir za kilovat (57 lir v letu 1980).

Želite osebni kompjuter od 16 bit za manj kot 500.000 lir?

Texas Instruments 99/4A

pri

COMPUTER CENTRE

TRST - Ul. F. Severo 89 - Tel. 574090

VATOVEC

Trst - Ulica Machiavelli 28 - Tel. 69076

BELA TEHNIKA, NAPRAVE ZA OGREVANJE, SIVALNI STROJI, RADIO, TELEVIZORJI, MAGNETOFONI IN HI-FI NAPRAVE

- Ugodne cene, vpljdnost, domačnost
- Brezplačna dostava na dom ali na mejl

Ignis	Bosch	Phillips	Hoover
Candy	Blaupunkt	Sanyo	Braun
Rex	Grundig	Hitachi	Moulinex
San Giorgio	Telefunken	Inno-Hit	Girmi
Ariston	Metz	Krups	Singer

MC menghi capecchi

PRODAJA NA DEBELO MATERIALOV za gradbeno tehnologijo - zastopništva

TRST - UL. BUONARROTI 14 TEL. 72 82 80

POPUSTI 40% pri opremi za kopalnice do konca decembra

Keramika - sanitarije - priključki ključavnitvo - moquette oprema za kopalnice - ogrevanje

IZREDNO VSE PO PRODAJNI CENI NA DEBELO

ZAVAROVALNA DRUŽBA UNIPOL

AGENCIJA KMETIJSKE ZADRUGE

Telefon: 274986

vse za božič od okraskov do daril dobite pri...

CASABAZAAR

Ul. Giulia 1, tel. 750233

Nedelja, 19. decembra 1982

Table of TV programs for Sunday, Dec 19, 1982. Columns include channel (ITALIJANSKA TV, JUGOSLOVANSKA TV), time, and program title.

RADIO TELEVISION

Table of radio programs for Sunday, Dec 19, 1982. Columns include station (TRST A, LJUBLJANA, KOPER), time, and program title.

Ponedeljek, 20. decembra 1982

Table of TV programs for Monday, Dec 20, 1982. Columns include channel (ITALIJANSKA TV, JUGOSLOVANSKA TV), time, and program title.

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIZIJE

Table of weekly TV schedule for Yugoslav Television. Columns include day, time, and program title.

Advertisement for '35 LET DELOVANJA Ciciban iz Mirna - tradicija in kakovost'. Includes a large image of the town of Mirna and the Ciciban logo.

Advertisement for Miren pri Gorici. Includes a map of the region, a photo of a factory interior, and text describing the company's history and products.

Advertisement for 'Beneco' toys. Includes a photo of a toy factory and text describing the company's production and export success.

SMUČARSKI SKOKI

ZAČETEK SP

KOŠARKA

SINOČI V PRVENSTVU C-1 LIGE

NOGOMET

V PRVI ITALIJANSKI LIGI

V znamenju nordijcev

Skakalci iz Finske in Norveške zasedli vsa najboljša mesta - Poraz Avstrijcev - Odlična uvrstitev Italijanov

CORTINA - Včeraj se je v italijanskem smučarskem središču Cortina začel letošnji svetovni pokal v skokih. Tekmovanje se bo nadaljevalo še nekaj mesecev, vsega skupaj pa je predvidenih 20 tekem.

Ze takoj na začetku so skakalci iz nordijskih držav pokazali, da se lotos odlično pripravljani in da ne bodo dopustili presenečenj. Ze vrstni red včerajšnje preizkušnje je zgorel dokaz temu. Močno so včeraj razočarali Avstrijci, saj je svetovni rekorder Kogler na primer zasedel šele 15. mesto. Finci in Norvežani so pobrali vsa najboljša mesta, mednje se je uvrstil le švicar Sumi.

- 1. Nykanen (Fin.) (87 m) 120,7. 2. Hansson (Nor.) (86,5 m) 120,4. 3. Bergerud (Nor.) (85 m) 118,6. 4. Bremseth (Nor.) (85 m) 115,5. 5. Sumi (Švi.) (85 m) 115. 6. Bögseth (Nor.) (83,5 m) 113,1. 9. M. Tomasi (81,5 m) 106,4; 10. L. Tomasi (81,5 m) 106,4.

Odložili smuk v Valgardeni

VALGARDENA (Bocen) - Zaradi megle, ki je bila zlasti gosta na zgornjem delu proge, je včeraj odpadel smuk svetovnega pokala v Valgardeni. Smuk bi moral veljati kot preizkušnja, ki je bila prvotno na sporedu v Val d'Isere, kjer je odpadla zaradi slabih vremenskih razmer. Ponovno bo sedaj tekma na sporedu jutri.

Ze danes pa bečo v Valgardeni priredili moški smuk, ki je bil v tem kraju regularno predviden. Domentilni pa so se, da bo veljal za kombinacijo s super veselomolom iz Val d'Isere, da ne bi oskodovali slalomistov, ki bodo v torek in sredo v Madonni di Campiglio.

LE DOBER TRENING ZA JADRANOVCE

Zanesljivo so premagali moštvo Pino Culligan - Vsi Jadranovi košarkarji se vpisali med strelce - Marko Ban najboljši

JADRAN - PINO CULLIGAN 98:79 (50:35) JADRAN: Zerjal 9 (3:5), Sosić 2, Daneu 8, Ban 29 (3:3), Vitez 21 (1:1), Kraus 6 (0:1), Ivo Starc 4, Vremec 5 (1:2), Rauber 4, Gulič 10 (4:0).

PINO CULLIGAN: Arfaioli 4, Grazzini 19 (3:3), Baracchi 25 (9:15), Savoio, Inarado 10 (2:5), Martiniuzzi 8, Tarani 4 (2:4), Vignozzi 5 (1:5), Marinelli, Evangelista 4 (2:7). SODNIKA: Rizini in Ferlani iz Vicenze. PROSTI METI: Jadran 12:16; Pino 19:39. OSEBNE NAPAKE: Jadran 29; Pino 19. PON: Ničje. GLEDALCEV: približno 800.

Jadranovi košarkarji so se z zmago poslovlili od letošnjega leta. Sinoči so namreč v 12. kolu prvenstva C-1 lige zanesljivo premagali florentinsko moštvo Pino Culligan, ki se je v Trstu predstavilo kot dokaj skromna celota, z nizkimi košarkarji, ki tako zaradi tehničnega kot taktičnega znanja še zdaleč niso bili kos Splichalovim varovancem. Le Baracchi se je enakovredno upiral nasim košarkarjem, kar pa je bilo očito premalo, da bi gostje lahko poskrbeli za presenečenje.

Srečanje se je praktično končalo že v 13. minuti, ko so jadranovci vodili s 15 točkami razlike (35:20). Ze tedaj je bilo povsem jasno, da bo to srečanje za naše košarkarje le dober trening, v katerem so lahko poskusili agresivno obrambo po ključih, ki jim jih je nudil trener Splichal, ki je nemalo spravljala v težave florentinske košarkarje, ki so večkrat izgubili žogo ali pa metali na koš iz neugodnega položaja.

Trener Splichal je tako izkoristil prilichnost, da je poslal na igrišče vse razpoložljive košarkarje in prav vsi so se tudi vpisali med strelce. Proti koncu tekme je ob burnem ploskanju vstopil na igrišče tudi mladi Vremec, ki je povsem zadovoljivo opravil svojo nalogo in je med drugim tudi dosegel pet točk. Ce so vsi zadovoljivo igrali, pa ne moremo mimo odlične igranje Marka Bana, ki je bil zelo zanesljiv v obrambi in izredno uspešen v napadu.

In prav Bana smo po koncu tekme vprašali za mnenje. «Zmagali smo brez težav, poleg tega smo lahko tudi poskusili agresivno obrambo, saj nam je to nasprotnik dopuščal. Kaj reči še o tem srečanju, novi točki smo zares osvojili brez vsakršnih težav,» je dejal Ban.

Ob koncu tekme je predsednik Jadranova Gantar zaželel vsem navijačem srečno in uspešno novo leto. B. Lakovič

PROMOCIJSKO PRVENSTVO Boru Radenski pomembni točki

Libertas - Bor Radenska 90:98 (36:45) BOR: Krečič, Pegan, Klobas 22 (2:2), Rač 24 (6:8), Vatovec 12 (2:2), Ražem 9 (5:8), Zobeč 9 (5:8), Čuk 6 (2:2), Kneipp 14 (0:3), Canciani 2.

Borovci so dobro začeli in kaj kmalu nabrali tudi deset točk prednosti, vendar so jih okrog 15. min. domačini skoraj dohiteli (31:28 za Bor), polčas pa so borovci le za ključili z devetimi koši razlike.

Tudi v drugem delu je Bor dobro igral v napadu in v 10. min. vodil s 70:55, samo štiri minute kasneje je bil porazen s 90:98. Na dnevnem redu je bilo uvodna poročila predsednika Oda Kalana, ki je podal izjavo o delovanju Zdrženja in se najprej ustavil pri sodelovanju z italijanskimi športnimi oblastmi. V nekaterih panogah, je dejal Kalan, so uspehi zadovoljivi, za druge (npr. košarka in nogomet) pa tega ne moremo trditi. Hladni so tudi odnosi s CONI, čeprav zadnji sestanek z delovnim delegatom CONI Civellijem daje upati, da bodo te stike le postavili na kakovostnejšo raven. O.

Derbi današnjega kola v Milanu

Za tekmo Inter - Juventus izredno zanimanje - Udinese v gosteh proti Catanzaru

Italijanski prvotlačni bodo danes igrali poslednje kolo v letošnjem letu, za božične praznike bo namreč prvenstvo prekinjeno.

Derbi današnjega kola bo gotovo v Milanu, kjer se bosta spoprijela Inter in Juventus. Zanimanje za to tekmo je izredno, saj so vstopnice za to srečanje že zdavnaj razprodane, kar je obnem tudi izrazil več politikov.

Medtem ko bo vodilna Roma gostovala v Avellinu, pa se bo Udinese na neutralnem igrišču v Reggio Calabria spoprijel s Catanzarom.

DANASNJI SPORED (14.30) Avellino - Roma; Cagliari - Sampdoria; Catanzaro - Udinese; Fiorentina - Napoli; Genoa - Pisa; Inter - Juventus; Torino - Ascoli; Verona - Cesena.

B LIGA Bologna - Catania; Como - Arezzo; Cremonese - Pistoiese; Foggia - Atalanta; Lazio - Milan; Lecce - Reggina; Monza - Campobasso; Palermo - Varese; Perugia - Bari; Sambenedettese - Cavese.

ITALIJANSKA C-1 LIGA

Triestina v Parmii

Triestina danes gostuje pri Parmii, kjer računa vsaj na točko, kot je izjavil tudi trener Buffoni. Vse dokaj na ne bo enostavno iztržiti pozitivnega rezultata, saj so domačini solidno moštvo (trenutno so na četrtem mestu za vodilnimi Triestina, Vicenzo in Carraresem), vendar si Tržačani ne morejo dovoliti spodsrljaja, če hočejo ostati na vrhu lestvice; bodisi Vicenzo kot Carrarese namreč imata danes lažja nasprotnika kot ga ima Buffonijeva enajsterica.

DANASNJI SPORED Brescia - Carrarese; Forlì - Spal; Vicenza - Pro Patria; Mestre - Piacenza; Parma - Triestina; Rimini -

Evropski pokal v Goteborgu

B. Petrić tretji

GOTEBORG - Včerajšnji dan evropskega pokala v plavanju je minil v znamenju treh svetovnih rekordov, ki pa jih ne bodo mogli priznati, ker je tekmovalce potekalo v 25-metrskem bazenu. Dosegli so jih Sovjetski Salnikov na razdalji 400 m prosto v času 3'42"96. Zahodni Nemec Gross na razdalji 200 m metuljček v času 1'56"18 in sovjetska šafeta 4x100 m mešano (Sepelev, Julpa, Markovski, Krasjuk) v času 3'30"82.

Italijanka Cinzia Savi Scarponi je zmagala na razdalji 100 m metuljček (1'01"30), Jugoslovjan Borut Petrić pa je bil na razdalji 400 m prosto tretji v času 3'50"62.

OB NABITO POLNI TELOVADNICI V KULTURNEM DOMU V GORICI

Telovadna akademija odlično uspela

Zamejska telesna kultura je imela včeraj svoj praznik. Številnim športnim manifestacijam, ki se sicer običajno odvijajo ob sobotah, sta se pridružili dve večji in zelo pomembni za našo narodnostno skupnost.

V Trstu smo praznovali 100-letnico Sokola (o tem poročamo na drugem mestu), v Gorici pa je bila v telovadnici Kulturnega doma izredno zanimiva in privlačna telovadna akademija, ki so jo pripravila društva, ki vadijo v treh prostorih.

Telovadni prostori goriskega doma so bili za to priložnost nabito polni, saj so si prireditev ogledali učenci obeh slovenskih osnovnih šol v mestu ter nekateri dijaki nižje srednje šole. Namen prireditve, kot je v pozdravnem nagovoru poudaril prof. Aldo Rupel, je bil ta, da bi našim najmlajšim prikazali delček vaj, ki se redno odvijajo v gorški osrednji telovadnici.

Za to priložnost so se številnemu mlademu občinstvu predstavili mladi, ki redno trenirajo in nastopajo v Kulturnem domu. Njim pa so se v vajami iz gimnastike pridružili vrstniki Gimnastične zveze iz Ljubljane ter učenci osemletke Milojka Strukelji iz Nove Gorice.

MANUFAKTURA S. UDOVIČ TRG PONTEROSSO 4 Konfekcija Moško in žensko perilo Posteljina Športne vetrovke in drugi tekstilni artikli

NA PETKOVEM DEŽELNEM GLAVNEM ODBORU ZSSDI V DVORANI «ALBERT SIRK» V KRIZU

Ob uspehih še številna vprašanja terjajo trdega dela

Udeležba na skupščini zadovoljiva, a premalo je bilo napotkov in sugestij odboru

Deželnega glavnega odbora ZSSDI (glavni odbor sestavljajo izvršni odbor, predsedniki društev in teritorialni odbori) se je v petek zvečer v dvorani «Albert Sirk» v Krizu udeležilo 23 zastopnikov od skupno trideset naših društev s Tržaškega, Goriskega in iz Beneške Slovenije, svoje pozdrave pa so prinesli tudi gostje iz matične domovine. Rajko Stofla v imenu nogometne zveze Slovenije, ZTKO Sežana in TKS Sežana, Vladimir Roner in Tone Pervanje za OZTKO Tolmin, odbor za telesno kulturo pri SKGZ pa je zastopala Morana Sosić.

Na dnevnem redu je bilo uvodna poročila predsednika Oda Kalana, ki je podal izjavo o delovanju Zdrženja in se najprej ustavil pri sodelovanju z italijanskimi športnimi oblastmi. V nekaterih panogah, je dejal Kalan, so uspehi zadovoljivi, za druge (npr. košarka in nogomet) pa tega ne moremo trditi. Hladni so tudi odnosi s CONI, čeprav zadnji sestanek z delovnim delegatom CONI Civellijem daje upati, da bodo te stike le postavili na kakovostnejšo raven. O.

Kot naslednja točka dnevnega reda je bil ponoven sprejem Primorja, ki ga je skupščina tudi s ploskano sprejela kot 31. članico ZSSDI. Sedliši so pozdravili gostov.

Rajko Stofla je v imenu nogometne zveze Slovenije, ZTKO Sežana in TKS Sežana poudaril, da bo treba dosedanje stike postaviti na drugačno osnovo, oziroma sodelovanje, Vladimir Roner pa je za OZTKO Tolmin naglasil, da je zlasti primarno kapilarno sodelovanje obmejnih občin z obmejnimi občinami, v imenu beneških društev in Benečanov pa je pozdrave prinesel predsednik teritorialnega odbora ZSSDI za videmsko pokrajino Joško Kukovca.

V razpravi, ki resnici na ljubo ni bila pričakovati več sugestij in napotkov odboru pri njegovem delu, je najprej posegel predsednik Krusa Stanko Budin, ki se je zaustavil pri vprašanju komisij, kjer delo ne teče, kot bi moralo. Zlasti nogometna komisija bi po njegovem mnenju morala vzeti v pretres možnost, da združi moči, kot se je na primer že zgodilo pri košarki. Načel je tudi problem sponzorizacij (v začetku je bilo mišljeno, da gre vse preko ZSSDI in nakupa športne opreme. Predsednik Jadran Dr. Drago Gantar se je dotaknil prečega vprašanja zdravniške službe na področju športa, predstavnik Sovodnjač Darvin Pelicon pa registrov IVA.

MINIBASKET

TURNIR ZINI & ROSENWASSER Bor - Kraški zidar 9:95 (7:41)

BOR: Krasna 3, Race 5, Pavlica 1, Acerbi, Cupin, Pertot, P. Dazzara, C. Dazzara, Jelercič, Jeroc, Tonel. KRASKI ZIDAR: Krt 2, Popovič 8, Grabec, Peric 4, Mihel 26, Krajenšek 17, Lipjanec 2, Zvab 20, Štok 8, Bernetič 8.

Sokol - Ferroviario B 37:29 (23:12)

SOKOL: Sterni 7, Tance, Gulič 4, Dean Legiša, Badalič, Suligoj 11, Stanisa 6, Saksida 2, Paulina 5, Pizigica 2, Adam, Vasja Legiša, Matje in Mitja Jurčan, Hmeljak. Kljub nepovezani igri je Sokol včeraj zaslužen premagal moštvo Ferroviario B v Sokolovih vrstah je bil najboljši Danijel Suligoj, ki se je uspešno boril pod košema. (M.K.)

ITALIJA - JUGOSLAVIJA 6:5

BOCEN - V drugem kolu mednarodnega turnirja v hokeju na ledu je sinoči Italija premagala Jugoslavijo s 6:5 (3:1, 1:1, 2:3). Svedska B pa je odpravila Romunijo kar s 13:1 (7:0, 4:0, 2:1).

ODBOJKA

SLOVENSKE EKIPE SINOČI V RAZNIH PRVENSTVIH

TOKRAT RESNIČNO SLAB BRAČUN NAŠIH ŠESTERK

ZENSKA B LIGA Sokol - Albatros 2:3 (11:15, 15:9, 9:15, 14:16)

SOKOL: Pesaresi, V. in G. Legiša, Antoni, Lozar, Paulina, Kralj, Mervic. Nabrežniko so tekmo preveč občutili, preveč so si želele zmago, zato se jih je v odločilnih trenutkih lotila prevelika nervoza, kar jim je bilo tudi usodno. Sicer so že v prvem setu zelo slabe, v naslednjih dveh nizih pa so se dekleta potrudila in tudi zmagala. Četrty set so nato osvojile gostje, v petem setu pa je Sokol povedel kar s 14:8, pri štirinajstih imel kar štiri menjave servisa, vendar do te edine točke ni in ni mogel priti. Albatros pa ni zagrešil ene same napake. V tem nizu se je zlasti poznalo pomanjkanje menjav, saj si je pred tem Lozarjeva poskodovala koleno. Tako je Sokol kljub dobri igri in po tednu dni trdih treningov nerodno izgubil. Po tem porazu so možnosti Nabrežnik za uvrstitev v prvo skupino minimalne. (S.U.)

ZENSKA C-2 LIGA Breg - Celinija 3:0 (15:7, 15:3, 15:6)

BREG: Trenta, Olenik, Zerjal, Canciani, F. in K. Slavec, Kocijančič, Sanci, Bandi in Stepančič. Brežanke si uspešno zaključile letošnje prvenstvene boje z lahkoto, a zelo dragoceno zmago proti Celiniji. Nasprotnik, ki je imel na lestvici enako število točk kot Dozlinčanke, je pravzaprav razočaral, saj je odgovoril že pri sprejemu servisa. Vrhu tega so gostje stotile na igrišče neogreje, kar so prišle v dolinske telovadnice za zamudo. Prijetljivi Celinije pa kljub temu ne zmanjšujejo pomena si nočanje zmage. Grudnovih varovank, ki so zadovoljive prav v vseh edimentih igre, se posebej pa so se izkazale z močnimi servisi. (SAB)

ZENSKA C-1 LIGA CUS - Sloga 3:0 (15:11, 15:8, 15:10)

SLOGA: Čuk, Maruška, Mira in Neva Grčić, Hrovatini, Kalan, Lučič in Ticijana Krizmančič. Malala, Suzana in Valentina Vidali. V povratnem srečanju se Slogi ni posrečilo, da bi premagala tržaško ekipo in na lestvici zasedla boljši položaj. Naše tokrat nisu zadovoljive. Občasno so kar dobro igrale, vendar je bila v celoti prikazana igra preveč nihajoča. Pokazale pa so tudi vse premalo volje do zmage. Skratka, slab nastop, ki ga vevlja čimprej pozabiti v upanju, da bo po noveletnih počitnicah naši ekipi le steklo in da bodo dekleta pokazale svojo realno moč. (INKA)

ZENSKA C-2 LIGA Bor - Colloredo 1:3 (4:15, 5:15, 15:13, 15:17)

BOR: Furlanič, Vodopivec, Montanari, Jakžec, Kufersin, Jevnikar, Godina, Čuk, Umar. V prvem in drugem setu so gostje premočno zmagale, v tretjem setu pa so borovke razigrale in s požrvalno igro tudi osvojile niz. V četrtem setu so vodile vse do 10. točke, naar so popustile, tako da jih je Colloredo, ki je na nasploh pokazal večjo uigranost, dobro obrambo in napad ter solidne servise, dohitel. Igra je bila zelo izenačena vse do kraja, ko so bile gostje učinkoviteje v napadu in tudi osvojile obe točki.

ZENSKA C-2 LIGA Breg - Celinija 3:0 (15:7, 15:3, 15:6)

BREG: Trenta, Olenik, Zerjal, Canciani, F. in K. Slavec, Kocijančič, Sanci, Bandi in Stepančič. Brežanke si uspešno zaključile letošnje prvenstvene boje z lahkoto, a zelo dragoceno zmago proti Celiniji. Nasprotnik, ki je imel na lestvici enako število točk kot Dozlinčanke, je pravzaprav razočaral, saj je odgovoril že pri sprejemu servisa. Vrhu tega so gostje stotile na igrišče neogreje, kar so prišle v dolinske telovadnice za zamudo. Prijetljivi Celinije pa kljub temu ne zmanjšujejo pomena si nočanje zmage. Grudnovih varovank, ki so zadovoljive prav v vseh edimentih igre, se posebej pa so se izkazale z močnimi servisi. (SAB)

Bor - Colloredo 1:3 (4:15, 5:15, 15:13, 15:17)

BOR: Furlanič, Vodopivec, Montanari, Jakžec, Kufersin, Jevnikar, Godina, Čuk, Umar. V prvem in drugem setu so gostje premočno zmagale, v tretjem setu pa so borovke razigrale in s požrvalno igro tudi osvojile niz. V četrtem setu so vodile vse do 10. točke, naar so popustile, tako da jih je Colloredo, ki je na nasploh pokazal večjo uigranost, dobro obrambo in napad ter solidne servise, dohitel. Igra je bila zelo izenačena vse do kraja, ko so bile gostje učinkoviteje v napadu in tudi osvojile obe točki.

Lib. Martignacco - Kontovel Electronic shop 3:2 (15:12, 12:15, 11:15, 15:7, 15:4)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Presel, Maver, E. Prasel, Regent, Garbini. Kontovel Electronic shop je v Martignaccu napravil izredno priložnost, da posrvi drugi par točk. V prvem setu so Kontovelce (tako) povedle, v nadaljevanju pa so zgrešile celo vrsto servisov in tako set tudi izgubile. V drugem in tretjem nizu so z dobro obrambo in še boljšim napadom popolnoma nadigrale nasprotnice. Na žalost pa so v četrtem in petem setu vse preveč grešile, posebno v napadih. Preveč so se zmele in zmagale je šla po vodi.

MOŠKA C-2 LIGA Juventina Belca - Rocol Trst 1:3 (0:15, 16:14, 13:15, 4:15)

JUVENTINA: I. Orel, R. Faganec, D. Mučič, R. Petejan, M. Černec, I. Plesničar, L. Černec, F. Mervic, I. Jure R. Lavrenčič, M. Jarc. Derbi včerajšnjega kola pa je osvojil Partizan, ki je s košem Bobana Petrovića v zadnji sekundi sredi Zadra premagal domače moštvo.

IZIDI 9. KOLA Olimpija - Budućnost 92:79 Zadar - Partizan 84:86 Cibona - Borac 99:92 Radnički - Jugoplastika 100:94

MOŠKA D LIGA Jamlje - Torriana 0:3

V sredo zvečer so v telovadnici Kulturnega doma v Gorici igrali zaostalo tekmo 2. kola moške D lige med Jamljami in Torriano iz Gradišča. Zmagali so gostje s čistim 3:0.

ZENSKA D LIGA Sloga - Gorian Tržič 1:3 (15:12, 7:15, 11:15, 12:15)

SLOGA: A. in E. Adam, Drnovšek, Gregič, Kovač, Krizmančič, Milčič, Purič. Kljub porazu je Sloga tokrat zadovoljiva. Čeprav je bila v omejenih postavah, je nudila objektivno boljšim gostjem dober odpor in kaj veda na današnji tekmi res nismo mogli pričakovati. Upati je, da bo do igralke med noveletnim premo-rnem vestno trenirale in tako že v prvi fazi prvenstva dosegle solidno mesto na lestvici, s katerim bi se uvrstile v skupino ekip, ki se bodo borile za napredovanje. (INKA)

Sokol - Killjoy 0:3

Sokol - Killjoy 0:3

VSA OPREMA ZA SMUČANJE IN VETROVKE IZ GOSJEGA PUHA IZREDNE CENE & KAKOVOST velika izbira vetrovk tehnične in termične hlače ženski, moški in otroški kompleti jopiči in plašči iz gosjega puha - Vse to le pri: SPORT PRIX VELELAGOVNICA ZA ŠPORT FERNETIČI 24

KOŠARKA V 1. JUGOSLOVANSKI LIGI Olimpiji novi točki

Premagala je titograjsko Budućnost - Derbi Partizanu

Olimpija - Budućnost 92:79 (44:37) OLIMPIJA LJUBLJANA: Blaznik, Brodnik, Polanec 10, Subotič 31, Hauptman 8, Todorović, Vilfan 30, Santalić, Vujačić, Mićunović. V 9. kolu prve jugoslovanske košarkarske lige je ljubljanska Olimpija včeraj doma zaslužen, toda ne brez težav premagala titograjsko Budućnost.

Derbi včerajšnjega kola pa je osvojil Partizan, ki je s košem Bobana Petrovića v zadnji sekundi sredi Zadra premagal domače moštvo.

IZIDI 9. KOLA Olimpija - Budućnost 92:79 Zadar - Partizan 84:86 Cibona - Borac 99:92 Radnički - Jugoplastika 100:94

Domači šport

VAM PREDSTAVI vse za šport in prosti čas Papi Sport VEČ ŠPORTA - VEČ ZDRAVJA Bliški - Girandole 42/B

3. amaterska liga 10.30 pri Sv. Sergiju: S. Sergio - Primorec; 14.30 v Dolini: Breg - Aurisina; 14.30 v Standrežu: Sovodnje - Juventina; 14.30 v Dobrodu: Mladost - Italcantieri

Narajačniki 10.30 na Proseku: Primorje - San Vito

Začetniki 13.00 na igrišču Campanelle: Campanelle - Kras

KOŠARKA Promocijsko prvenstvo 13.00 v Repnu: Polet - Radiograf Control; 11.00 na Kontovelu: Kontovel - Saba; 11.00 v Beglianu: Begliano - Dom

Mladinci 13.00 telovadnica Cobolli: Alabar - Polet

Dečki 9.30 na stadionu «l. maj»: Bor Saba

Kadeti

9.00 na Kontovelu: Kontovel - Bor B

NAMIZNI TENIS PROMOCIJSKO PRVENSTVO MOSKI: 10.00 v Trstu, 01. Cologna; Tenis tavolo - Mladina; 10.00 v Repnu: Kras - Polisportiva; Opicina. ZENSKKE: 10.00 v Repnu: Kras - Lega Nazionale; 10.00 v Trziču: Italcantieri - Dom

ODBOJKA Ženska D liga 9.30 v Standrežu: Olympia Bertolini - Le Volpi Trst

Turnir v Trstu 9.00 v Trstu, stadion «l. maj»: predprvenstveni turnir - nastopajo Bor, Sloga, Kontovel Electronic Shop in TV D Partizan Crnuce

Turnir v Kraljevcu 10.00 v Kraljevici blizu Reke - mednarodni moški turnir: nastopajo - OK Rjeka, Ina Mlada in Lucki Radnik (oba Reka) ter Bor JJK Bana.

Darovi in prispevki

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ LONJERJA**
Namesto cvetja na grob Milana
Hrovatina darujeta Zala in Voljka
10.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti Klavdija
Čoka daruje teta Voucne 30.000 lir.
Ob prvi obletnici smrti Klavdija
Čoka darujeta družini Poropat - Čok
40.000 lir.

V spomin na Klavdija Čoka da-
rujeta Fulvio in Rudi 20.000 lir.
Ob prvi obletnici smrti Klavdija
Čoka daruje žena, hčerka, starši,
sestra in svak 40.000 lir.

Ostanek pri nakupu Venca 141.500
lir prispevajo: Sandro Marzi, Just
Lavrenčić, Celestino Glavina, Gio-
seppe Pechiaro, Fulvio Čok, Enzo Fo-
raus, Mersig, Darko Kobal, Er-
nesto Gombac, Miran Batič, Rudi Pe-
čar, Lidia Gombac, Romana Bioc-
cari, Luciano Malalan, Danilo Ma-
cari, Stojan Sancin, Diamante Cio-
chi, Mirka Čok, Berto Ghez, Vil-
ko Batič, Lorenzo Zerul, Virgilio
Mazzer, Silvano Poropat, Giuseppe
Zmok, Paolo Kranec, Sandi Čok,
Claudio Zafred in Silvio — prijatelji
iz Lonjerja, Katinare in Podlonjerja.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
NA PROSEK**
Namesto cvetja na grob Alberta
Mazera daruje Mirko Ferluga
20.000 lir.

V počastitev spomina Milana
Hrovatina darujeta Ivanka in Stan-
ka Hrovatin 20.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ BRISČIKOV**
V spomin na Petra Bresciani
darujeta: Amalija z družino 10.000,
Adriana Benčina 10.000, Lidija suc
10.000 in Marica Suc 10.000 lir.

V spomin na Milka in Mirka da-
ruje sestra Amalija z družino 20.000
lir.

V spomin na Justino Bresciani
daruje sestra Amalija z družino
10.000 lir.

V spomin na Justino Bresciani
in Marijo Suc daruje sestra Ama-
lija z družino 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Petra
Bresciani darujeta: Mario Briščič
10.000, Voljko Peric 10.000, Marino
Bresciani 10.000, Boris Hrovatin
10.000, Zvonko Ostrouška 10.000,
Ladi Bresciani 10.000, Bruno Bre-
sciani 10.000, Andrea Batič 10.000,
Silvestro Suc 10.000, Marino Kralj
10.000 ter Karla in Nini 10.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ BORŠTA**
V spomin na padle brate daruje
Anton Kozovič s sestrama Marijo
in Stefanjo (Sv. Barbara) 30.000
lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
IZ GABROVCA**
Ob smrti brata Ivana in Jožeta
Cernjara darujeta Franc in Vitto-
ria 20.000 lir.

**ZA SKUPNOSTI DRUŽINA
OPČINE**
V spomin na dr. Marčeta Verča da-
ruje dr. Drago Martelanc 50.000 lir.
Ob 4. obletnici smrti Janka Mo-

drjana daruje žena Mila 20.000 lir.
Ob obletnici smrti Ivana Cernja-
ra daruje žena Stefanja z družino
40.000 lir.

V spomin na Milana Hrovatina
daruje Augustin Čok 10.000 lir.
V spomin na dr. Verča daruje
dr. Sonja Mašera 50.000 lir.

Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka in Rudija Gabriellija da-
ruje družina Kalc (Gropada 105)
10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Prima
Ceccottija daruje družina Puric —
Repen 97 — 10.000 lir.

Ob 25. obletnici smrti dragega
očeta Antona Švaglja iz Hrusevice
pri Stanjelu daruje hčerka Justa
Puric 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Alberta
Stranščka in Rudija Gabriellija da-
ruje družina Macarol — Gropada
18.000 lir.

Namesto cvetja na grob Milana
Hrovatina daruje Claudia Čok 10.000
lir.

V spomin na Angela Persiča da-
ruje družine Sostič, Šibelja in Škr-
lavaj 50.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
NA PROSEK**
Ob 10. obletnici smrti hčerke Me-
ri Briščič darujeta starši 20.000 lir.

Družina Sivitz daruje 50.000 lir
za Ljudski dom v Trečah.

V spomin na Lorenca Čuka da-
ruje Alice Volpi 5.000 za Center
za rakasta obolenja in 5.000 lir za
zavod Rittmayer.

V počastitev spomina gospe Joži-
ce Benič vd. Dobrila darujeta se-
stri Bizjak 10.000 lir za Dijaško
matiko.

Namesto cvetja na grob dr. Mar-
četa Verča daruje družina Šiškovič
5.000 lir za Društvo slovenskih upo-
kojenec.

Za KD Vesna daruje Livio Caha-
rija 10.000 lir.

V spomin na Jožico Benič vd.
Dobrila darujeta sestanovanci iz
hiše v Ulici Mansanta 7, 142.000
lir za Dijaško matiko.

Ob prvi obletnici smrti mame da-
ruje Sergij Milič 10.000 lir za KD
Barkovlje in 10.000 za Glasbeno
matiko.

V spomin na Primo Ceccottija da-
ruje družina Netka Kosmine 20.000
lir za Center za rakasta obolenja.
Ob prvi obletnici smrti žene Ma-
rice daruje mož Franz Milč 25.000
lir za KD Barkovlje in 25.000 lir za
Glasbeno matiko.

V spomin na drago ženo, mamo
in nono Marijo Danev darujeta mož
Marjo in hči Ivanka z družino
50.000 za Skupnost družina Opčine,
50.000 za cerkev sv. Jerneja, in
50.000 za sklad Mitje Čuka.

Ob 19. obletnici boleče izgube
sina Jadrana Dolenc se ga spo-
minja mama Ivanka Dolenc in da-
ruje 15.000 za cerkev sv. Jerneja
na Opčinah, 15.000 za cerkveni pev-
ski zbor, 15.000 lir za ženski pev-
ski zbor Tabor in 15.000 lir za

spomenik padlim.
V spomin na strica Franca Per-
tola darujeta Slavko, Veronika in
Eli z družinami 30.000 lir za PD
Prosek Kontovel.

Društvena prodajalna na Opčinah
daruje 100.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na pok. Marijo Giuliani
darujeta bivše sosoške 20.000 lir za
cerkev pevski zbor s Proseka.

Ob 15. obletnici smrti moža Jaka-
ba Piščanca darujeta žena Francka
in hčerke 15.000 lir za cerkev sv.
Jerneja na Opčinah.

Nosilci krste Matije Bukovca da-
rujejo 15.000 lir za Amaterski odel
«Jaka Stoka» — Prosek.

V spomin na Frančka Pertola
darujeta Adrijana, Marino ter Ser-
gij in Rosana 20.000 lir za Kulturni
dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Marijo Zuljan da-
rujeta Adrijana in Marino 10.000 lir
za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Jožico Dobrila da-
rujejo Erika, Martina in Tanja
15.000 lir za Dijaško matiko.

V počastitev spomina v tem letu
umrlih Opencev daruje parfumeria
«Kozmetika 90» 15.000 lir za SZ
Jadran.

V spomin na vse svoje drage
preminule daruje družina Biondo
30.000 lir za SKD Tabor.

Ob praznovanju 60. obletnice roj-
stva darujeta žene iz Doline 20.000
lir za možki pevski zbor Valentin
Vodnik.

Ob 3. obletnici smrti Frančiška
Puntar daruje družina 10.000 lir za
ženski pevski zbor Prosek - Kontov-
el.

Vesela družba prispeva 5.000 lir
za KD Vesna.

V spomin na Milana Hrovatina
darujeta družini Čok - Renko 10.000
lir za PD Lonjer - Katinara.

V spomin na dr. Adama Medvešč-
ka darujeta Danica, Pavla in Lju-
be 30.000 lir za Dijaško matiko.

V spomin na draga strica Mila-
na Hrovatina darujeta Neva in Andi
Širca 20.000 lir za PD Lonjer - Ka-
tinara.

V blag spomin Evgenove mame
daruje Lidija Sternad 20.000 lir za
KD Fran Venturini.

V spomin na pok. Marijo Giuliani
daruje osebe šole Fran Levstik
30.500 za pevski zbor Vasilij Mirk
in 30.000 za Prosvetni dom Prosek
- Kontovel.

V spomin na pok. Marijo Giuliani
darujeta Anica in Miro Blažina
10.000 lir za Kulturni dom Prosek
- Kontovel.

Ob 3. obletnici smrti drage Ma-
rije Ukmar darujeta Dora in Franc
Ukmar - Celje 500 ND za Kulturni
dom Prosek - Kontovel.

Ob 3. obletnici smrti drage mame
Marije Ukmar daruje hči Anica
z družino 10.000 lir za Kulturni dom
Prosek - Kontovel.

Ob razstavi in pokušnjih vin v Ric-
manjih daruje Marko Hrvatič 15.000
lir za godbo na pihala iz Ricmani.
Za nakup kombija SK Devin da-
ruje Boris Zidarič 100.000 lir.

Ob nabirali akciji daruje Za-
družna trgovina jestvin z Opčin
100.000 lir za SZ Sloga.

Ob prvi obletnici smrti Klavdija
Čoka darujeta družini Poropat -
Čok 10.000 lir za SD Adria.

Namesto cvetja na grob Jožice
Benič vd. Dobrila darujeta druž-
ini Sancin - Log 10.000 lir za KD
Slavec.

Silvester Komar daruje 20.000 ter
Milka in Peter Fabris darujeta
10.000 lir za KD Slavec - Ricmanje.

V spomin na Norino Planinec da-
rujejo Marta, Donatella, Pierina,
Angelo in Dolfi 75.000 lir za SD
Polet.

Namesto cvetja na grob Angela
Persiča darujeta Silvana, Zvonko in
Marčeta Malalan z družinama 20.000
za družino RMV Sokolov s Selivca
na Opčinah in 20.000 lir za SD
Polet.

Namesto cvetja na grob Marije
Slav vd. Carli daruje Nada Carli
20.000 lir za Dijaško matiko.

KD Primorsko Mačkolje daruje
50.000 lir za KD Ivan Grbec.

V spomin na Antona Gojča da-
ruje žena Ivanka 10.000 lir za šolo
KD Kajuh.

V spomin na očeta Antona Gojča
daruje sin Mirko z družino 20.000
lir za TPPZ.

V spomin na starše daruje Ivan-
ka Gojča 10.000 lir za Dijaško ma-
tiko.

Ob prvi obletnici smrti Klavdija
Čoka darujeta žena, hčerka, starši,
sestra in svak 10.000 lir za SD A-
dria.

V počastitev spomina Angela Per-
siča darujeta Ivanka in Stanika Hro-
vatin 20.000 lir za SKD Tabor.

Namesto cvetja na grob Angela
Persiča darujeta družini Peterlin
Kalan 30.000 lir za SZ Sloga.

S. E. D. O. C.

Tržaški pokrajinski urad za delo
sporoča, da mednarodni biro za de-
lo išče delovne sile z naslednjimi
kvalifikacijami:

Azijske dežele in Pacifik:
za SURINAME; 2 izvedenca za dru-
žbena zavarovanja;

za GVINEJO; 2 izvedenca za izo-
braževanje vmesnih kadrov ter
specializirano osebje v avtomo-
bilski mehaniki;

za BANGKOK - MANILA; izvede-
nec v zakonodaji in inspekciji
dela;

za PARAGVAJ (Asunsion); izvede-
nec za planiranje in zaposlitveno
politiko

Za vsa nadaljnja pojasnila se in-
teresenti lahko obrnejo na Ufficio
Mobilità Territoriale pri Tržaškem
pokrajinskem uradu za delo, Trst —
Ul. Fabio Severo št. 46/1 — soba
št. 9.

**ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA**

**optika
Viki
foto-kino
kontaktne leče**

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST — Telefon 77-29-96

SPORTNA TRGOVINA

**Emili
Vanda**

RAZPRODAJE

PROSEK 551

Pellicceria

CERVO

prporočena igrarina
za vaše nakupe

KRZNA, JOPE
eleganti modeli
najboljše kakovosti

NAŠITKI 'seh vrst
Bogata izbira
Najnižje cene v naši deželi

TRST - Viale XX settembre 16
Tel. 796-301

**URARNA
ZLATARNA**

SE VAM
ZAHVALJUJE
ZA IZKAZANO
Zaupanje
IN VAM VOŠCI
VESELE
PRAZNIKE

OPCINE
Proseka 6
Tel. 211-465

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

DRUSTVO šestih deklet — prikup-
nih in simpatičnih — išče fante
z dobrimi manirami in dobrega
srca za izlete in silvestrovanje.
Ponudbe poslati na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod si-
fro «Kranjska gora»

OSMICO je odprl Josip Berdon - Log
123. Toči belo in črno vino.

KUPIM hišo ali stanovanje v zad-
njem nadstropju na Krasu. Tel.
040/749457 ali 941153.

PRODAJNA GALERIJA kraške u-
metne obrti BOR bo odprta dan-
es, 19. t.m., od 9. do 19. ure.

UGODNO prodam fiat 131 - 1300 -
5 prestav - letnik 1976, prevoženih
35 tisoč kilometrov.

ORVISI

dogoto izbiro vsakovrstnih
igrač

TRST — UL. PONCHIELLI 3

UGODNO prodam fiat 131 - letnik
1975, prevoženih 80 tisoč kilome-
trov, tel. na št. 040/227284.

IZREDNA PRLIKA: zaga cirkular-
ka, kompresor, kombinirka za ob-
delavo lesa s petimi operacijami,
kotni stroj za smikanje — Bevil-
lacqua, Ul. Conti 9/1 — Trst.

KAMION FIAT 616 N/4 v dobrem
stanju prodam. Telefonirati na št.
0481/82055 okrog 2. ali 19. ure.

VSE ZA KMETIJSTVO — stroji, ža-
ge, oprema za kletarstvo in drugo
po izredno ugodnih nakupnih ce-
nah dobite v prodajalnah Kmetijs-
ke zaruge, Ul. Foscolo 1, Ul. Flavia
62, Milje - Ul. Tonello 6. Iz-
koristite to priliko!

PO UGODNI CENI prodam opremo
za gostinski obrat (štedilnik, hlad-
nilnik, mize, stolice, pribor, poso-
do). Tel. 0481/882163.

KUPIM ali vzamem v najem večjo
hišo z vrtom v predmestju ali na
zapadnem Krasu. Telefon (040)
794672 interna 54.

PRODAJNA fiat 500 L v odličnem
stanju. Tel. 213820 vsak dan od
17. do 20. ure.

PAM železnina

STROJI - TEHNIČNI ARTIKLI

za industrijo, kmetijstvo in za dom

TRST (Industrijska cona)
DOMO, TR - Tel. 85197

Malalan

1949

«LATTERIE CARSIHE» KRAŠKE MLEKARNE

OBVESTILO

«BAR BIANCO» v Devinu bo odprt za kupce
tudi danes, 19. decembra

**Najlepše darilo
dober parum**

Dobiš ga pri **Probumeria
NORA**

TRST — Ul. Carducci 20 — Tel. 796-916

◆ KAROSERIJA
◆ MEHANIČNA DELAVNICA
◆ CESTNA POMOC

Prodaja novih in rabljenih avtomobilov — **SERVIS**

NE ZAMUDITE EDINSTVENIH PRILIK! BANGKOK - HONG-KONG - BALI - SINGAPUR

od 4. do 18. februarja 1983
cena: 1.995.000 lir

EGIPT Kairo - Luxor - Assuan

od 13. do 21. marca in od 20. do 28. marca 1983
cena 945.000 lir

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu
«AURORA» — Ul. Cicerone 4 — Telefon 60-261

Program Pomurske založbe

(Nadaljevanje s 6. strani)

be), Slede dela Carla de Risia
«Vojna v vojni», Fredericha Win-
terbothama «Nacistična poznan-
stva», Ivana Cigrinova «Jok pre-
priece», Herberta Liebermana
«Angel smrti», Kena Folletta «Re-
beka» in Jamesa Barwicka «Ra-
bljeva križarska vojska».

V zbirki Mavrica, v kateri iz-
hajajo tako imenovani popularni
romani, bo izšlo 12 knjig. To so
dela Bve Kaufmana «Ljubezen
itd.», dve deli Victorije Holt «Zi-
vi pesek» in «Gospodar daljnega
otoka», Collienna McCullough «Dr-
ugo ime za ljubezen», Françoise
Segan «Nalčena ženska», tri knji-
ge Wilbur Smith «Ne izživaj hu-
diča», «Grom» in «Levje žrelo»,
dela Johna Galsworthyja «Greč»,
Jürgena Thorwaldta «Moški na
črti» in Johanne Jonas. Lichten-
wallner «Krivda Lina Besedböck».

Deveta zbirka nosil naslov Klasi-
ki in v njej bo izšlo kar šestnajst
knjig. Tu je na prvem mestu Cer-
vantes (Don Kihot), slede pa mu
D. H. Lawrence s tremi deli (A-
ranaova palica, Zaljubljen žens-
ke in Sinovi in ljubimci), Balzac
prav tako s tremi deli (Lilija v
dolini, Trije oboževalci, Evgenija
Grandetova), Denis Diderot z dve-
ma deloma (Nuna, Fatalist Ja-
cques) Joseph Conrad (Znaga),
Stendhal (Italijanske kronike),
Gustave Flaubert (Vzgoja srca),
Thomas Mann (Izpovedi pustolov-
ca Feliksa Krullia), Wu - Cheng
(Potovanje na zahod), Theodor
Fontane (Znate in znesnjava) in

Emile Zola (Polom).
Deseta zbirka so priročniki, med
katerimi je treba na prvem mestu
omemri kar devet knjig naših av-
torjev pod skupnim naslovom «Zi-
viljenjska obdobja», dalje «Spolne
radosti» Alexa Comforta v sode-
lovanju z založbo Obzorja «Bak-
lanske svetilce» Guida Moggia
in Luciana Guignolonija ter «Po-
grinjeno mizo» Jožeta Faflika.

Razumljivo je, da izdaja Po-
murska založba tudi učbenike za
dvojezične šole in tako ima v pro-
gramu učbenikov naslednja de-
la: Spoštovanje narave za 4. raz-
red, Matematiko 4, delovni zve-
zek za 4. razred, dvojezično Tre-
tje berilo, delovni zvezek za šolo
s prilagojenim programom že be-
rem in pišem, terminološki slovar
Strokovno izrazoslovje, dvojezič-
no Drugo berilo (ponatis), ponatis
knjige o spoznavanju narave in
družbe za 1. razred Moja igra je
delo in ponatis Učnih listkov za
branje za 1. razred.

D. Z.

FIAT

Poverjeni predstavnik in
mehanična delavnica

GRGIČ

PADRIČE - TRST - 226161

◆ KAROSERIJA
◆ MEHANIČNA DELAVNICA
◆ CESTNA POMOC

Prodaja novih in rabljenih avtomobilov — **SERVIS**

**Cvetličarna
ZVONČEK**

Narodna ulica 118
Opčine
tel. 212094

ŠOPKI IN VENCI
PO NAROČILU

ZASTOPNIK Bruno Škerk išče so-
delavca/ko z lastnim avtomobi-
lom za prodajo porcelanastih iz-
delkov firme Richard Ginori. Tele-
fonirati na št. 200-150 od 12. do
15. ure.

OSMICO je odprl Boris Bandi, Pre-
beneg 24. Cenjenim gostom nudi
domačo kapljico.

PRODAJNA zavižljati tere: v Borštu.
Telefonirati od 16. do 20. ure na
št. 040/54363.

PO UGODNIH cenah nudimo sploš-
no zidarstvo za hišna in stanovanj-
ska obnovitvena dela — obnove
termične izolacije — polaganje ke-
ramike — marmor — porf. Za
podrobnosti tel. 040/823636.

ZLATARNA Nivea Tul nudi po ugod-
nih cenah zlate in srebrne pred-
mete. Okupuje tudi vaše zlate
predmete. Mačkolje 130, telefon
231887.

CremaCaffè PRIMO ROVIS

Nudi pravim ljubiteljem kave
1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujema-
jo s kakovostjo
kave
3. največ sveže praženo kavo na vašem
domu in se obveže, da bo ohranilo
nespremenjene cene
SKODELICA KAVE 350 lir
Kavne mešanice CREMAFFÈ so vam na
razpolago v degustaciji na Trgu
Goldoni št. 10 ter v vseh
trgovinah, supermarketih in kavarnah.

OBUTVE

fernando

TRST — UL. CORONEO 7 — TEL. 761-602

PRODAJA PO ZNIZANIH CENAH DO 8. JANUARJA 1983 OD 10% DO 50%

- OBUTVE
- USNJENA GALANTERIJA
- OBLACILA Wrangler IN DRUGA KONFEKCIJA</